

**Wykaz modułów kształcenia – kierunek inżynieria środowiska
studia niestacjonarne I stopnia – nabór z roku akademickiego 2017-2018**

1	IS_N1_01	Melioracje
2	IS_N1_02	Mechanika płynów
3	IS_N1_03	Technologia wody i ścieków I
4	IS_N1_04	Mechanika gruntów i geotechnika
5	IS_N1_05	Gospodarka wodna i ochrona wód
6	IS_N1_06	Przedmiot do wyboru 5 - Technologie ekoenergetyczne
7	IS_N1_07	Przedmiot do wyboru 5 - Niekonwencjonalne źródła energii
8	IS_N1_08	Przedmiot do wyboru 6 - Nanotechnologie
9	IS_N1_09	Przedmiot do wyboru 6 - Biotechnologia
10	IS_N1_10	Wentylacja i klimatyzacja
11	IS_N1_11	Technologia wody i ścieków II
12	IS_N1_12	Instalacje sanitarne
13	IS_N1_13	Gospodarka odpadami
14	IS_N1_14	Budownictwo
15	IS_N1_15	Ochrona przed hałasem i wibracjami
16	IS_N1_16	Przedmiot do wyboru 7 - Techniki ciepłne
17	IS_N1_17	Przedmiot do wyboru 7- Ogrzewnictwo
18	IS_N1_18	Praktyka zawodowa
19	IS_N1_19	Ocena oddziaływania na środowisko (OOS)
20	IS_N1_20	Systemy informacji przestrzennej
21	IS_N1_21	Geodezja i kartografia
22	IS_N1_22	Wodociągi
23	IS_N1_23	Przedmiot specjalizacyjny 1 - Składowiska odpadów
24	IS_N1_24	Przedmiot specjalizacyjny 1- Zagospodarowanie odpadów w rolnictwie
25	IS_N1_25	Przedmiot specjalizacyjny 2 - Odwodnienia obiektów inżynierskich
26	IS_N1_26	Przedmiot specjalizacyjny 2 - Obiekty małej retencji
27	IS_N1_27	Przedmiot do wyboru 8 - Rekultywacja terenów zdegradowanych
28	IS_N1_28	Przedmiot do wyboru 8 - Techniki ochrony gleb przed erozją
29	IS_N1_29	Seminarium dyplomowe 1
30	IS_N1_30	Przedmiot specjalizacyjny 3 - Prawo budowlane
31	IS_N1_31	Przedmiot specjalizacyjny 3 - Prawo ochrony środowiska
32	IS_N1_32	Kanalizacje
33	IS_N1_33	Przedmiot specjalizacyjny 4 - Inżynieria rzeczna i ochrona przed powodzią
34	IS_N1_34	Przedmiot specjalizacyjny 4 - Budowle hydrotechniczne
35	IS_N1_35	Przedmiot specjalizacyjny 5 - Pompy i przepompownie
36	IS_N1_36	Przedmiot specjalizacyjny 5 - Podstawy automatyki i sterowania
37	IS_N1_37	Gospodarka przestrzenna
38	IS_N1_38	Przedmiot do wyboru 9 - Zarządzanie środowiskiem
39	IS_N1_39	Przedmiot do wyboru 9 - Ekonomika w inżynierii i ochronie środowiska
40	IS_N1_40	Oczyszczanie ścieków w obszarach wiejskich

41	IS_N1_41	Podstawy kosztorysowania
42	IS_N1_42	Seminarium dyplomowe 2

M <u>uu</u> <u>uu</u>	MIS_N1_01
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Melioracje <i>Land Reclamation</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	<i>obowiązkowy</i>
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (1,0/2,0)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Grzywna Antoni - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Przyswojenie pojęć związanych z zasobami wodnymi i obiegiem wody oraz substancji rozpuszczonych w wodzie; omówienie znaczenia i funkcji czynnika wodnego w gospodarce rolnej i środowisku rolniczym, przedstawienie zakresu i podziału melioracji, poznanie praw działania technicznych urządzeń melioracyjnych służących do regulowania obiegu wody w środowisku rolniczym oraz stosunków powietrzno-wodnych gleb rolniczo użytkowanych.
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Zna pojęcia hydrometryczne i melioracyjne wykorzystywane w gospodarce wodnej. W2. Dysponuje wiedzą na temat metod pomiarów i obliczania danych hydrologicznych. Umiejętności: U1. Potrafi opracować graficznie i statystycznie charakterystyki hydrologiczne naturalnych i sztucznych cieków wodnych. U2. Potrafi obliczyć połowe potrzeby i niedobory wodne, wyznaczyć zapotrzebowanie na wodę danej rośliny. Kompetencje społeczne: K1. Posiada świadomość ochrony bioróżnorodności i przeciwdziałania degradacji środowiska. K2. Potrafi przygotować dokumentację wykonanego projektu.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu częściowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W zakresie wiedzy: ocena pracy pisemnej (kolokwia), zaliczenie końcowe. W zakresie umiejętności: ocena zadania projektowego, W zakresie kompetencji: ocena zadania projektowego. Formy dokumentowania: prace pisemne, arkusze prac zaliczeniowych, projekty, dziennik prowadzącego																																	
Wymagania wstępne i dodatkowe	HYDROLOGIA I NAUKI O ZIEMI, GLEBOZNAWSTWO, GOSPODARKA WODNA I OCHRONA WÓD																																	
Treści modułu kształcenia – zwrarty opis ok. 100 słów.	Obejmuje wiedzę z zakresu gospodarki wodnej w różnych systemach melioracyjnych, zasad projektowania potrzeb wodnych roślin, niedoborów wody, zasad projektowania i funkcjonowania systemów nawodnień grawitacyjnych i mechanicznych, bilansu wody na obiekcie (dane hydrometryczne i meteorologiczne), zabiegów agromelioracyjnych, sposobu doprowadzenia wody, ilości i jakości oraz źródeł wody do nawodnień w poszczególnych systemach melioracyjnych (wskaźniki efektywności wykorzystania wody), degradacji zasobów wodnych, wpływ melioracji na środowisko przyrodnicze i mikroklimat.																																	
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Kaczmarczyk Stanisław, Nowak Lech. 2006. Nawadnianie roślin. Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. 2. Chełmicki Wojciech. 2000. Woda – zasoby, degradacja, ochrona. PWN Warszawa. 3. Kaca Edmund. 1986. Melioracje rolne, ćwiczenie – deszczownie. SGGW Warszawa. 4. Prochal Piotr. 1986. Podstawy melioracji rolnych. Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. 5. Zakaszewski Czesław. 1976. Melioracje rolne. Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne.																																	
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład multimedialny, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, zespołowe projekty studenckie, dyskusja.																																	
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">0,32</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>Zaliczenie końcowe</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie projektu</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	9	0,36	ćwiczenia	8	0,32	konsultacje	7	0,28	Zaliczenie końcowe	1	0,04	RAZEM kontaktowe	25	1	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	przygotowanie projektu	10	0,40	studiowanie literatury	25	1
KONTAKTOWE																																		
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																																
wykłady	9	0,36																																
ćwiczenia	8	0,32																																
konsultacje	7	0,28																																
Zaliczenie końcowe	1	0,04																																
RAZEM kontaktowe	25	1																																
NIEKONTAKTOWE																																		
przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40																																
przygotowanie projektu	10	0,40																																
studiowanie literatury	25	1																																

	przygotowanie do zaliczenia końcowego	5	0,20	
	RAZEM niekontaktowe	50	2,00	
	Ogółem	75	3,00	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	konsultacje	7	0,28	
	Zaliczenie końcowe	1	0,04	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	25	1	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,36	
	udział w konsultacjach	7	0,28	
	przygotowanie projektu	10	0,4	
	Przygotowanie i udział w zaliczeniu	6	0,24	
	RAZEM o charakterze praktycznym	41	1,64	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Funkcje wody w środowisku obszarów wiejskich	1	
	2.	Zasady racjonalnej gospodarki wodnej	1	
	3.	Definicje, cele i zadania melioracji wodnych, podział melioracji	1	
	4.	Rodzaje i formy retencjonowania wody na obszarach wiejskich	1	
	5.	Bilans wodny i jego związek z bilansem cieplnym	1	
	6.	Pojemność wodna gleb – krzywa pF	1	
	7.	Pojemność powietrzna gleb	1	
	8.	Kształtowanie elementów bilansu wodnego zlewni	1	
	9.	Zabiegi agro- i fito-melioracyjne	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: L -6, A -3, T -0)			
	1.	Zakres projektu rowu melioracyjnego	1A	
	2.	Wyznaczenie trasy rowu	1L	
	3.	Profil podłużny trasy rowu	2L	
	4.	Przekrój poprzeczny rowu	1L	
	5.	Wyznaczanie parametrów hydraulicznych rowu	1L	
	6.	Prędkość i wielkość przepływu wody	1L	
7.	Kubatura robót ziemnych	1A		
8.	Zaliczenie końcowe	1A		
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W04 ++ IŚ_W09 ++ IŚ_W13 +++ IŚ_U01 ++ IŚ_U10 ++ IŚ_U12 +++ IŚ_K01 +++ IŚ_K03 +++			

M uu_uu	M IS_N1_01
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Melioracje
	<i>Land Reclamation</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	<i>obowiązkowy</i>
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,0/2,0)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. inż. Antoni Grzywina
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Przyswojenie pojęć związanych z zasobami wodnymi i obiegiem wody oraz substancji rozpuszczonych w wodzie; omówienie znaczenia i funkcji czynnika wodnego w gospodarce rolnej i środowisku rolniczym, przedstawienie zakresu i podziału melioracji, poznanie praw działania technicznych urządzeń melioracyjnych służących do regulowania obiegu wody w środowisku rolniczym oraz stosunków powietrzno-wodnych gleb rolniczo użytkowanych.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Obejmuje wiedzę z zakresu gospodarki wodnej w różnych systemach melioracyjnych, zasad projektowania potrzeb wodnych roślin, niedoborów wody, zasad projektowania i funkcjonowania systemów nawodnień grawitacyjnych i mechanicznych, bilansu wody na obiekcie (dane hydrometryczne i meteorologiczne), zabiegów agromelioracyjnych, sposobu doprowadzenia wody, ilości i jakości oraz źródeł wody do nawodnień w poszczególnych systemach melioracyjnych (wskaźniki efektywności wykorzystania wody), degradacji zasobów wodnych, wpływ melioracji na środowisko przyrodnicze i mikroklimat.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Kaczmarczyk Stanisław, Nowak Lech. 2006. Nawadnianie roślin. Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. 2. Chełmicki Wojciech. 2000. Woda – zasoby, degradacja, ochrona. PWN Warszawa. 3. Kaca Edmund. 1986. Melioracje rolne, ćwiczenie – deszczownie. SGGW Warszawa. 4. Prochal Piotr. 1986. Podstawy melioracji rolnych. Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. 5. Zakaszewski Czesław. 1976. Melioracje rolne. Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład multimedialny, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, zespołowe projekty studenckie, dyskusja.

M uu_uu	M IS_N1_02
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Mechanika płynów Fluid mechanics
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	<i>obowiązkowy</i>
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	5 (2,04/2,96)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Szymanek Mariusz - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	-
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Maszyn Rolniczych, Leśnych i Transportowych
Cel modułu	Celem modułu jest przekazanie ogólnej wiedzy z zakresu przepływu płynów w zakresie opisu ich własności, stanu i ruchu oraz poznanie fizycznych i formalnych podstaw mechaniki płynów na tle ich własności.
Efekty kształcenia <i>łączna liczba efektów dla modułu 4-8. Dla każdego ustala się weryfikację efektu, dlatego uwzględnia się tylko te efekty, które można ocenić/sprawdzić</i>	Wiedza:
	W1. Zna podstawowe metody, technologie inżynierskie, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu złożonych zadań inżynierskich z zakresu inżynierii środowiska.
	W2. Ma elementarną wiedzę w zakresie budownictwa, mechaniki technicznej oraz sterowania i automatyki niezbędna w zakresie kształtowania, ochrony i inżynierii środowiska.
	Umiejętności:
	U1. Potrafi wykorzystywać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich poznane metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne, dokonuje identyfikacji i standardowej analizy zjawisk wpływających na środowisko naturalne
	U2. Posiada zdolność podejmowania standardowych działań z wykorzystaniem odpowiednich metod, technik, technologii, narzędzi i materiałów, rozwiązujących problemy w zakresie technicznych zadań inżynierskich zgodnych z inżynierią środowiska oraz potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich.
	Kompetencje społeczne:
	K1. Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie – podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych, potrafi inspirować i organizować proce uczenia się innych osób.
K2. Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżyniera, w tym jej wpływ na środowisko i związaną z tym odpowiedzialność za podejmowane decyzje.	

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	W1- W2: wejściówka, U1-U2: ocena bezpośrednia lub pośrednia zadania dydaktycznego, sprawozdania K1-K2: ocena studentów poprzez wyznaczanie funkcji przedstawiciela (lidera) zespołu przygotowującego i relacjonującego zadanie dydaktyczne. Formy dokumentowania osiągniętych wyników: <i>sprawdziany, sprawozdania, prezentacja.</i>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Matematyka, Fizyka , Hydraulika		
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykład: Własności cieczy i gazów, statyka płynów, równania równowagi płynu. Ciśnienie, parcie hydrostatyczne na ściany płaskie. Pływanie ciał. Kinematyka płynów, klasyfikacja ruchu płynów, równanie ciągłości przepływu. Równania dynamiki płynów. Równanie Bernoulliego, ruch płynów w różnych układach. Przepływ ustalony w przewodach pod ciśnieniem. Przepływ w lewarze, rurociągach. Wypływ cieczy przez otwory i przelewy. Przepływ jednostajny w korytach otwartych. Modelowanie hydrauliczne, uderzenie hydrauliczne. Analiza wymiarowa. Kawitacja. Ćwiczenia: Ćwiczenia audytoryjne: Obliczanie ciśnienia w naczyniach połączonych. Manometry cieczowe. Parcie na płaskie i zakrzywione powierzchnie konstrukcji. Przepływ ustalony cieczy w połączonych szeregowo rurociągowych pod ciśnieniem (obliczanie prędkości, wydatku, średnicy, ciśnienia i wysokości zasilania). Ustalony wpływ cieczy przez otwory i przelewy. Przepływ w korytach otwartych. Ćwiczenia laboratoryjne: Wyznaczenie właściwości fizycznych cieczy (współczynnik lepkości, gęstość). Pomiar ciśnienia względnego i bezwzględnego. Doświadczenie Reynoldsa. Badania pomp i silników hydraulicznych.		
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	- Gęplowska Z.: Zbiór zadań z przepływów w przewodach pod ciśnieniem, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej 2001. - Orzechowski Z., Prywer J., Zarzycki R.: Mechanika płynów w inżynierii środowiska, WNT, Warszawa 2001. - Prystaj A.: Zadania z hydrostatyki, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej 1999. - Sobota J.: Hydraulika, Akademia Rolnicza we Wrocławiu 1994. - Szuster A., Utrysko B.: Hydraulika i podstawy hydromechaniki, Wydawnictwo Politechniki Warszawskiej, Warszawa 1986. - Dreszer K., Dubowski A., Pawłowski T., Szczepaniak J., Szymanek M. Napędy hydrostatyczne w maszynach rolniczych. Wyd. PIMR Poznań, 2008.		
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład Ćwiczenia (w tym ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne)		
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE		
		<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>
	Wykłady	16	0,64
	Ćwiczenia	16	0,64
	Konsultacje	15	0,6
	Zaliczenie projektu lub inne	2	0,08
	Zaliczenie	2	0,08
	RAZEM kontaktowe	51	2,04
	NIEKONTAKTOWE		
Przygotowanie do ćwiczeń	25	1	
Przygotowanie do zaliczenia	12	0,48	

	Studiowanie literatury	25	1	
	Przygotowanie projektu lub inne	12	0,48	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	74	2,96	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	16	0,64	
	udział w zajęciach audytoryjnych i laboratoryjnych	16	0,64	
	udział w konsultacjach	15	0,6	
	obecność na zaliczeniu projektu	2	0,08	
	Obecność na zaliczeniu końcowym	2	0,08	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	51	2,04	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	przygotowanie do ćwiczeń	25	1	
	przygotowanie do zaliczenia	12	0,48	
	studiowanie literatury	25	1	
	przygotowanie projektu i sprawozdań	12	0,48	
	RAZEM o charakterze praktycznym	74	2,96	
10.Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady: (18)		h	
	1.	Podstawowe właściwości o płynach. Warunki równowagi płynu. Prawo Pascala	2	
	2.	Powierzchnie ekwipotencjalne. Równowaga w polu grawitacyjnym. Ciśnienie hydrostatyczne. Pole wektorowe i skalarne. Względna równowaga cieczy. Napór hydrostatyczny.	2	
	3.	Wypór. Stateczność ciał pływających. Klasyfikacja przepływów. Metoda Lagrange'a. Metoda Eulera.	2	
	4.	Równanie ciągłości przepływu. Równanie Bernoullego. Ciśnienie dynamiczne.	2	
	5.	Wypływ cieczy ze zbiornika. Równanie Naviera-Stokesa. Podobieństwo przepływów. Analiza wymiarowa	2	
	6.	Przepływy w przewodach zamkniętych i w kanałach otwartych. Opływ ciał. Dynamika gazów ściśliwych.	2	
	7.	Mechanika przepływów dwufazowych. Podstawowe problemy przepływów dwufazowych.	2	
	8.	Przepływ przez warstwy sypkie i porowate.	1	
	9.	Filtracja. Fluidyzacja.	1	
	10.	Zaliczenie końcowe	2	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 18 w tym: L -10, A -8, T -0)			
	1.	Parametry charakteryzujące ciecz (gęstość i ciężar właściwy cieczy, lepkość) idealną i rzeczywistą.	2-L	
2.	Równania opisujące ciecz. Siły działające na ciecz: powierzchniowe i masowe, równanie ruchu, równanie ciągłości, obliczanie wymaganego przekroju rurociągu	2-L		

	3.	Względna równowaga cieczy. Podstawowe równanie hydrostatyki, wirujące naczynie z cieczą, hamująca cysterna. Ciśnienie hydrostatyczne Ciśnienie wywołane siłą powierzchniową, ciśnienie wywołane siłą masową, ciśnienie pochodzące od słupa gazu, wysokość ciśnienia, ciśnienie piezometryczne podciśnienie nadciśnienie, ciśnienie w układzie u-rurek, jednostki ciśnienia, przeliczanie jednostek ciśnienia, wysokość ciśnienia	2-L
	4.	Pole wektorowe i skalarne.	2-A
	5.	Parcie hydrostatyczne Parcie na ściany płaskie, metoda analityczna. Obliczanie wartości wektora parcia oraz punktu jego przyłożenia.	2-L
	6	Obliczanie stateczności zapory piętrzącej wodę.	1-L
	7	Definicje ruchu jednostajnego i ruchu ustalonego, ruch laminarny i turbulentny. Doświadczenie Reynoldsa. Równanie Bernoulliego dla cieczy idealnej. Zjawisko Ventouriego. Ruch cieczy rzeczywistej Równanie Bernoullego dla cieczy rzeczywistej. Straty liniowe i miejscowe. Obliczanie strat. Linia energii, ciśnienia i położenia, ciśnienie piezometryczne, wysokość podnoszenia pompy.	2-L
	8	Podobieństwo przepływów. Analiza wymiarowa	2-A
	9	Przepływ w korycie otwartym Wzór Maninga. Zasady wykonywania pomiarów przekroju koryta. Sposoby określania współczynnika szorstkości. Koryta jednodzielne i wielodzielne. Przykład obliczania natężenia przepływu w korycie otwartym.	1-A
	10.	Zaliczenie projektu	1-A 1-L
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IS_W11++; IS_W13++ IS_U02++; IS_U05++ IS_K03++; IS_K03++		

M uu_uu	M IS_N1_02
Kierunek lub kierunki studiów	<i>Inżynieria Środowiska</i>
Nazwa modułu kształcenia	Mechanika płynów
	Fluid mechanics
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	<i>obowiązkowy</i>
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	5 (2,04/2,96)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Dr hab. inż. Mariusz Szymanek
Jednostka oferująca moduł	Katedra Maszyn Rolniczych, Leśnych i Transportowych
Cel modułu	Celem modułu jest przekazanie ogólnej wiedzy z zakresu przepływu płynów w zakresie opisu ich własności, stanu i ruchu oraz poznanie fizycznych i formalnych podstaw mechaniki płynów na tle ich własności.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykład: Własności cieczy i gazów, statyka płynów, równania równowagi płynu. Ciśnienie, parcie hydrostatyczne na ściany płaskie. Pływanie ciał. Kinematyka płynów, klasyfikacja ruchu płynów, równanie ciągłości przepływu. Równania dynamiki płynów. Równanie Bernoulliego, ruch płynów w różnych układach. Przepływ ustalony w przewodach pod ciśnieniem. Przepływ w lewarze, rurociągach. Wyptyw cieczy przez otwory i przelewy. Przepływ jednostajny w korytach otwartych. Modelowanie hydrauliczne, uderzenie hydrauliczne. Analiza wymiarowa. Kawitacja. Ćwiczenia: Ćwiczenia audytoryjne: Obliczanie ciśnienia w naczyniach połączonych. Manometry cieczowe. Parcie na płaskie i zakrzywione powierzchnie konstrukcji. Przepływ ustalony cieczy w połączonych szeregowo rurociągowych pod ciśnieniem (obliczanie prędkości, wydatku, średnicy, ciśnienia i wysokości zasilania). Ustalony wpływ cieczy przez otwory i przelewy. Przepływ w korytach otwartych. Ćwiczenia laboratoryjne: Wyznaczenie właściwości fizycznych cieczy (współczynnik lepkości, gęstość). Pomiar ciśnienia względnego i bezwzględnego. Doświadczenie Reynoldsa. Badania pomp i silników hydraulicznych.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Gęplowska Z.: Zbiór zadań z przepływów w przewodach pod ciśnieniem, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej 2001. 2. Orzechowski Z., Prywer J., Zarzycki R.: Mechanika płynów w inżynierii środowiska, WNT, Warszawa 2001. 3. Prystaj A.: Zadania z hydrostatyki, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej 1999. 4. Sobota J.: Hydraulika, Akademia Rolnicza we Wrocławiu 1994. 5. Szuster A., Utrysko B.: Hydraulika i podstawy hydromechaniki, Wydawnictwo Politechniki Warszawskiej, Warszawa 1986. 6. Dreszer K., Dubowski A., Pawłowski T., Szczepaniak J., Szymanek M. Napędy hydrostatyczne w maszynach rolniczych. Wyd. PIMR Poznań, 2008.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład Ćwiczenia (w tym ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne)

M uu_uu	M IS_N1_03
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Technologia wody i ścieków I
	Water and wastewater technology I
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	4 (1,92/2,08)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Jóźwiakowski Krzysztof - prof. dr hab. (wykłady i ćwiczenia)
Osoby współprowadzące wykłady i ćwiczenia	dr inż. Kamila Rybczyńska-Tkaczyk – wykłady i ćwiczenia mgr inż. Arkadiusz Malik - ćwiczenia
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Zapoznanie studentów z procesami usuwania zanieczyszczeń zachodzącymi w urządzeniach do oczyszczania i uzdatniania wody oraz z podstawowymi zasadami projektowania tych urządzeń, jak również z wybranymi metodami analiz fizyczno-chemicznych oraz mikrobiologicznych wód i ścieków
Efekty uczenia się – łączna liczba ECTS nie może przekroczyć dla modułu (4-8).	Wiedza: W1. Posiada wiedzę na temat norm, wytycznych oraz podstawowych zasad projektowania systemów ujmowania i uzdatniania wód; W2. Zna i rozumie przebieg podstawowych procesów usuwania zanieczyszczeń zachodzących w urządzeniach do oczyszczania wód Umiejętności: U1. Potrafi określić zasięg stref ochronnych wokół ujęć wody U2. Potrafi dobierać odpowiednie urządzenia, procesy i metody uzdatniania wody U3. Potrafi wykonać podstawowe analizy fizyczno-chemiczne i mikrobiologiczne jakości wód i ścieków Kompetencje społeczne: K1. Ma świadomość jak ważne jest przestrzeganie zasad etyki zawodowej i profesjonalne planowanie odpowiednich technologii uzdatniania wody K2. Ma świadomość odpowiedzialności za pracę własną oraz gotowość podporządkowania się zasadom pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania K3. Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy oraz nawiązywać współpracę ze specjalistami z innych dziedzin wiedzy
Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów

się	określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1, W2 - kolokwium zaliczeniowe pisemne, U1, U2 – ocena zadań obliczeniowych i projektowych, U3 – ocena wykonania analiz laboratoryjnych K1, K2, K3 – ocena pracy studenta w charakterze lidera i członka
Wymagania wstępne i dodatkowe	matematyka, chemia, fizyka, mikrobiologia środowiskowa, technologia informacyjna, gleboznawstwo, informatyczne podstawy projektowania, ekologia, ochrona środowiska, hydrologia i nauki o Ziemi, rysunek techniczny i geometria wykreślna, termodynamika techniczna, materiałoznawstwo, mechanika i wytrzymałość materiałów, biochemia.
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Bilans wodny. Źródła zanieczyszczeń wód i ich rodzaje. Zasoby wodne i możliwości zwiększania ich ilości. Funkcje i rodzaje zbiorników wodnych. Określanie zapotrzebowania na wodę i struktura zużycia wody w Polsce. Ujęcia wody i ich rodzaje. Strefy ochronne ujęć wody. Procesy uzdatniania wody (filtracja, sedymentacja, flotacja, napowietrzanie, koagulacja, usuwanie zawiesin i glonów przy zastosowaniu mikrosit, wymiana jonowa, chemiczne strącanie, sorpcja na węglu aktywnym, utlenianie chemiczne, procesy membranowe, infiltracja). Metody uzdatniania wody (zmiękczenie, odkwaszanie, odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja). Urządzenia i stacje uzdatniania wody. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Podstawowe analizy fizykochemiczne i mikrobiologiczne wód i ścieków. Zagospodarowanie wód opadowych.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Kowal A., Świdorska-Bróż M. 2009. Oczyszczanie wody. Podstawy teoretyczne i technologiczne, procesy i urządzenia. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, s. 614. 2. Nawrocki J. 2010. Uzdatnianie wody: procesy fizyczne, chemiczne i biologiczne. Cz. 1, Warszawa, Wyd. Naukowe PWN, Poznań, Wydawnictwo Naukowe UAM, s. 422. 3. Nawrocki J. 2010. Uzdatnianie wody: procesy fizyczne, chemiczne i biologiczne. Cz. 2, Warszawa, Wyd. Naukowe PWN,

	Poznań, Wydawnictwo Naukowe UAM, s. 381. 4. Anielak A. M. 2015. Wysokoefektywne metody oczyszczania wody. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, s. 283. 5. Hermanowicz W., Dojlido W., Dożańska W., Koziorowski B., Zerbe J. 1999. Fizykochemiczne badanie wody i ścieków. Arkady. Warszawa, s. 555. 6. Miksch K., Sikora J. 2010. Biotechnologia ścieków. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, s. 50-66 7. Klimiuk, E., Łebkowska M. 2005. Biotechnologia w ochronie środowiska. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, s. 19-70 8. Libudzisz Z., Kowal K., Żakowska Z. 2007. Mikrobiologia techniczna tom. I. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, s.205-221.		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	wykład, opowiadanie, opis, dyskusja, pokaz, analizy laboratoryjne, film, projekty indywidualne i zespołowe.		
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE		
	Forma zajęć	Liczba godzin	Punkty ECTS
	Wykłady	18	0,72
	Ćwiczenia	17	0,68
	Konsultacje	12	0,48
	Kolokwium z ćwiczeń	1	0,04
	Razem kontaktowe	48	1,92
	NIEKONTAKTOWE		
	Przygotowanie do ćwiczeń	12	0,48
	Przygotowanie projektu	20	0,8
	Studiowanie literatury	20	0,8
	Razem niekontaktowe	52	2,08
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	Udział w wykładach	18	0,72
	Udział w ćwiczeniach	17	0,68
	Konsultacje	12	0,48
	Kolokwium z ćwiczeń	1	0,04
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	48	1,92
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Udział w ćwiczeniach	17	0,68
	Przygotowanie do ćwiczeń	12	0,48
	Udział w konsultacjach	12	0,48
	Pisemne zaliczenie ćwiczeń	1	0,04
	RAZEM o charakterze praktycznym	42	1,68
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady (18):		h
	1	Bilans wodny. Źródła zanieczyszczeń wód i ich rodzaje.	1
	2	Zasoby wodne i możliwości zwiększania ich ilości. Funkcje i rodzaje zbiorników wodnych.	1
	3	Zapotrzebowania na wodę i struktura zużycia wody w Polsce. Przepisy prawne dotyczące problemów zaopatrzenia w wodę.	1
	4	Modele gospodarki wodno-ściekowej w zakładach przemysłowych.	1
	5	Ujęcia wody i ich rodzaje.	1
	6	Strefy ochronne ujęć wód. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.	1

7	Charakterystyka wybranych parametrów fizykochemicznych wód i ścieków	3
8	Charakterystyka wybranych parametrów mikrobiologicznych wód i ścieków	3
9	Procesy uzdatniania wód (filtracja, sedymentacja, flotacja, napowietrzanie, koagulacja, usuwanie zawiesin i glonów przy zastosowaniu mikrosit.)	2
10	Procesy uzdatniania wód (wymiana jonowa, chemiczne strącanie, sorpcja na węglu aktywnym, utlenianie chemiczne, procesy membranowe, infiltracja)	2
11	Metody uzdatniania wód (zmiękczenie, odkwaszenie, odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja)	2
Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne) (łącznie liczba godzin ćwiczeń – 18, w tym: L - 12, A – 6)		h
1	Określanie zapotrzebowanie na wodę i bilansu wodno-ściekowego w zakładach przemysłowych. Określanie zużycia wody/ilości ścieków na terenie wybranego miasta.	2A
2	Obliczanie wymaganej wydajności ujęcia wody. Procedura budowy studni wierconej.	2L
3	Zasady określania stref ochronnych ujęć wód.	1A
4	Wykonanie wybranych analiz fizykochemicznych wód i ścieków (temperatura, stężenie tlenu rozpuszczonego, przewodność elektrolityczna, właściwa, pH, BZT ₅ , ChZT, zawiesiny ogólne, azot i jego związki, fosfor, potas, chlorki, siarczany, twardość ogólna, żelazo, mangan).	2L
5	Wykonanie wybranych analiz mikrobiologicznych wód i ścieków (oznaczenie substratów i produktów przemian mikrobiologicznych: nitryfikacji i denitryfikacji; oznaczenie miana coli oraz NPL bakterii z grupy coli w wodzie i ściekach, metoda filtrów membranowych).	2L
6	Wykonanie projektu ujęcia wody. Obliczenia.	2L
7	Urządzenia stosowane do uzdatniania wód z wykorzystaniem procesów: filtracji, sedymentacji, flotacji, napowietrzania, koagulacji, usuwania zawiesin i glonów przy zastosowaniu mikrosit.	1A
8	Urządzenia stosowane do uzdatniania wód z wykorzystaniem procesów: wymiany jonowej, chemicznego strącania, sorpcji na węglu aktywnym, utleniania chemicznego, procesów membranowych, infiltracji).	1A
9	Urządzenia stosowane do uzdatniania wody w przypadku: zmiękczenia, odkwaszenia, odżelaziania, odmanganiania, dezynfekcji).	2L
10	Zagospodarowanie wód opadowych	1L
11	Poznanie budowy i zasady działania wybranego ujęcia wód podziemnych dla miasta Lublin	1A

	12	Kolokwium	1L
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jakim stopniu efekty uczenia się związane są z danym modułem Efekty kierunkowe dla wiedzy: IS_W01 ++ IS_W02 +++ IS_W04 ++ IS_W06 +++ IS_W07 ++ IS_W09 ++ IS_W10 +++ IS_W13 +++ Efekty kierunkowe dla umiejętności IS_U01 ++ IS_U02 +++ IS_U03 +++ IS_U05 +++ IS_U08 +++ IS_U09 ++ IS_U10 +++ IS_U12+++ IS_U15 +++ Efekty kierunkowe dla kompetencji społecznych IS_K03 +++ IS_K04 +++ IS_K05 +++		

M uu_uu	M IS_N1_03
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Technologia wody i ścieków I Water and wastewater technology I
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	4 (2,4/1,6)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	prof. dr hab. Krzysztof Jóźwiakowski
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Zapoznanie studentów z procesami usuwania zanieczyszczeń zachodzącymi w urządzeniach do oczyszczania i uzdatniania wody oraz z podstawowymi zasadami projektowania tych urządzeń, jak również z wybranymi metodami analiz fizyczno-chemicznych oraz mikrobiologicznych wód i ścieków
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Bilans wodny. Źródła zanieczyszczeń wód i ich rodzaje. Zasoby wodne i możliwości zwiększania ich ilości. Funkcje i rodzaje zbiorników wodnych. Określanie zapotrzebowania na wodę i struktura zużycia wody w Polsce. Ujęcia wody i ich rodzaje. Strefy ochronne ujęć wody. Procesy uzdatniania wody (filtracja, sedimentacja, flotacja, napowietrzanie, koagulacja, usuwanie zawieszin i glonów przy zastosowaniu mikrosit, wymiana jonowa, chemiczne strącanie, sorpcja na węglu aktywnym, utlenianie chemiczne, procesy membranowe, infiltracja). Metody uzdatniania wody (zmiękczenie, odkwaszanie, odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja). Urządzenia i stacje uzdatniania wody. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Podstawowe analizy fizykochemiczne i mikrobiologiczne wód i ścieków.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Kowal A., Świdorska-Bróż M. 2009. Oczyszczanie wody. Podstawy teoretyczne i technologiczne, procesy i urządzenia. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, s. 614. 2. Nawrocki J. 2010. Uzdatnianie wody: procesy fizyczne, chemiczne i biologiczne. Cz. 1, Warszawa, Wyd. Naukowe PWN, Poznań, Wydawnictwo Naukowe UAM, s. 422. 3. Nawrocki J. 2010. Uzdatnianie wody: procesy fizyczne, chemiczne i biologiczne. Cz. 2, Warszawa, Wyd. Naukowe PWN, Poznań, Wydawnictwo Naukowe UAM, s. 381. 4. Anielak A. M. 2015. Wysokoefektywne metody oczyszczania wody. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, s. 283. 5. Hermanowicz W., Dojlido W., Dożańska W., Kozirowski B., Zerbe J. 1999. Fizykochemiczne badanie wody i ścieków. Arkady. Warszawa, s. 555. 6. Miksch K., Sikora J. 2010. Biotechnologia ścieków. Wyd.

	Naukowe PWN, Warszawa, s. 50-66 7. Klimiuk, E., Łebkowska M. 2005. Biotechnologia w ochronie środowiska. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, s. 19-70 8. Libudzisz Z., Kowal K., Żakowska Z. 2007. Mikrobiologia techniczna tom. I. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, s.205-221.
Planowane formy/działania/ metody dydaktyczne	wykład, opowiadanie, opis, dyskusja, pokaz, analizy laboratoryjne, film, projekty indywidualne i zespołowe.

M uu_uu	M IS_N1_04
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Mechanika gruntów i geotechnika Soil mechanics and geotechnical engineering
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/	4 (1,32/2,68)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Pranagal Jacek - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	-
Jednostka oferująca przedmiot	Instytut Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska
Cel modułu	Nauczenie właściwego rozpoznania podłoża i określenia właściwości fizycznych i mechanicznych poszczególnych warstw gruntu, oceny działania wody gruntowej w stanie statycznym i w stanie ruchu filtracyjnego oraz oceny zmian zachodzących w gruntach w efekcie działania sił zewnętrznych.
Efekty uczenia się	Wiedza: W1. Zna genezę i podstawowe właściwości fizyczne i mechaniczne gruntów występujących oraz ich klasyfikację W2. Zna i rozumie konsekwencje trójfazowej budowy gruntów skruszonych oraz zmiany zachodzące w gruntach pod wpływem działania sił zewnętrznych Umiejętności: U1. Potrafi wykonać podstawowe analizy laboratoryjne gruntu, ocenić wpływ wody na zachowanie gruntu i wykorzystać je do oceny gruntu U2. Potrafi określić i przewidywać zmiany zachodzące w gruncie pod wpływem wywieranych obciążeń oraz określić parametry wytrzymałościowe gruntu Kompetencje społeczne: K1. Ma świadomość konsekwencji błędów wynikających z braku wiedzy i niestaranności w rozpoznaniu właściwości gruntów w działalności inżynierskiej K2. Ma świadomość konieczności minimalizowania strat w środowisku naturalnym związanych z działalnością inżynierską

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych: 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu częściowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1, W2: ocena pisemnych prac zaliczeniowych i pisemnej pracy egzaminacyjnej, U1, U2: ocena wykonania ćwiczeń K1, K2: ocena zaangażowania i aktywności podczas realizacji ćwiczeń. Formy dokumentowania: prace pisemne, arkusze prac egzaminacyjnych, dziennik prowadzącego																																	
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wiedza z przedmiotów: fizyka, matematyka, hydrologia i nauki o Ziemi, mechanika i wytrzymałość materiałów, gleboznawstwo.																																	
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykłady: podstawowe informacje z zakresu mechaniki gruntów, geotechniki i geologii inżynierskiej; grunt jako podłoże i materiał budowlany; geologiczno-inżynierska ocena gruntów; klasyfikacja gruntów w mechanice gruntów i geotechnice; grunt jako ośrodek trójfazowy; fizyczne właściwości gruntów; woda w gruntach; zjawiska kapilarne i filtracja; kurczliwość i ekspansywność gruntów; naprężenia w gruncie i ich rozkład; mechaniczne właściwości gruntów; parcie i odpór w gruncie; stateczność zboczy; osuwiska. Ćwiczenia: makroskopowa analiza gruntu; oznaczanie składu agregatowego i składu granulometrycznego; wykreślenie krzywej uziarnienia i wyznaczenie współczynnika jednorodności; oznaczanie gęstości i porowatości; wilgotności, współczynnika filtracji; kapilarnej pojemności wodnej; zawartości wody w gruncie w danym stanie potencjału; przepuszczalności powietrznej; granic konsystencji; określenie wskaźnika plastyczności, aktywności koloidalnej, stopnia plastyczności; oznaczanie spójności i kąta tarcia wewnętrznego gruntu.																																	
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Szymański A. Mechanika gruntów. Wyd. SGGW, Warszawa 2007. 2. Wiłun Z. Zarys geotechniki. Wyd. Komunikacji i Łączności, 2009. 3. Pisarczyk S. Mechanika gruntów. Wyd. Politechniki Warszawskiej, 2005. 4. Kollis W. Gruntoznawstwo techniczne. Wyd. Arkady, Warszawa 1966. 5. Piętkowski R., Czarnota-Bojarski R. Mechanika gruntów. Wyd. Arkady, 1964.																																	
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady w formie prezentacji multimedialnych; Ćwiczenia: wykonanie analiz, rozwiązywanie zadań i opracowanie sprawozdań.																																	
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;">Godziny</th> <th style="text-align: center;">ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">16</td> <td style="text-align: center;">0,64</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">0,16</td> </tr> <tr> <td>kolokwium z ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>egzamin</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">33</td> <td style="text-align: center;">1,32</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">14</td> <td style="text-align: center;">0,56</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie sprawozdań z ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">18</td> <td style="text-align: center;">0,72</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				Godziny	ECTS	wykłady	9	0,36	ćwiczenia	16	0,64	konsultacje	4	0,16	kolokwium z ćwiczeń	2	0,08	egzamin	2	0,08	RAZEM kontaktowe	33	1,32	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	14	0,56	przygotowanie sprawozdań z ćwiczeń	18	0,72
KONTAKTOWE																																		
	Godziny	ECTS																																
wykłady	9	0,36																																
ćwiczenia	16	0,64																																
konsultacje	4	0,16																																
kolokwium z ćwiczeń	2	0,08																																
egzamin	2	0,08																																
RAZEM kontaktowe	33	1,32																																
NIEKONTAKTOWE																																		
przygotowanie do ćwiczeń	14	0,56																																
przygotowanie sprawozdań z ćwiczeń	18	0,72																																

	studiowanie literatury	15	0,6	
	przygotowanie do egzaminu	20	0,8	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	67	2,68	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	16	0,64	
	konsultacje	4	0,16	
	kolokwium z ćwiczeń	2	0,08	
	egzamin	2	0,08	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	33	1,32	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	16	0,64	
	przygotowanie do ćwiczeń	12	0,48	
	przygotowanie sprawozdań z ćwiczeń	18	0,72	
	udział w konsultacjach	4	0,16	
	pisemne zaliczenie ćwiczeń	2	0,08	
	RAZEM o charakterze praktycznym	52	2,08	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Podstawowe informacje z zakresu mechaniki gruntów, geotechniki i geologii inżynierskiej.	2	
	2.	Podłoże budowlane i grunt; klasyfikacja gruntów w mechanice gruntów i geotechnice.	2	
	3.	Grunt jako ośrodek trójfazowy; fizyczne właściwości gruntów	1	
	4.	Woda w gruntach. Zjawiska kapilarne i filtracja.	1	
	5.	Naprężenia w gruncie i ich rozkład.	1	
	6.	Mechaniczne właściwości gruntów.	1	
	7.	Parcie i odpór w gruncie; stateczność zboczy. Osuwiska.	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 18, w tym: L - 6, A - 6, P - 6, T - 0)			
	1.	Ćwiczenia wprowadzające do mechaniki gruntów i geotechniki. Makroskopowa analiza gruntu.	2 - A	
	2.	Oznaczanie składu agregatowego i składu granulometrycznego metodą sitową, krzywa uziarnienia i współczynnik jednorodności	2 - P	
	3.	Struktura gruntu, krzywa uziarnienia i współczynnik jednorodności.	2 - P	
	4.	Zagęszczenie gruntu; oznaczanie gęstości i porowatości gruntu. Kolokwium sprawdzające I.	2 - P	
	5.	Oznaczanie przepuszczalności wodnej i powietrznej gruntu.	2 - L	
	6.	Spójność i ścisłość gruntu – krzywa ścisłości i konsolidacji.	2 - L	
	7.	Oznaczanie spójności i kąta tarcia wewnętrznego - wykorzystanie aparatu trójosiowego.	2 - A	
8.	Oznaczanie granic konsystencji cz. I.	2 - L		
9.	Oznaczanie granic konsystencji cz. II. Kolokwium sprawdzające II.	2 - A		
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jakim efekty uczenia się związane są z danym modulem IŚ_W01+++ IŚ_W04++ IŚ_W10++ IŚ_U02+++ IŚ_U03+++ IŚ_U10++ IŚ_U15+++ IŚ_K01++ IŚ_K03+++ IŚ_K05++			

M uu_uu	M IS_N1_04
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Mechanika gruntów i geotechnika
	Soil mechanics and geotechnical engineering
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	4 (1,32/2,68)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. inż. Jacek Pranagal
Jednostka oferująca moduł	Instytut Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska
Cel modułu	Nauczenie właściwego rozpoznania podłoża i określenia właściwości fizycznych i mechanicznych poszczególnych warstw gruntu, oceny działania wody gruntowej w stanie statycznym i w stanie ruchu filtracyjnego oraz oceny zmian zachodzących w gruntach w efekcie działania sił zewnętrznych.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykłady: podstawowe informacje z zakresu mechaniki gruntów, geotechniki i geologii inżynierskiej; grunt jako podłoże i materiał budowlany; geologiczno-inżynierska ocena gruntów; klasyfikacja gruntów w mechanice gruntów i geotechnice; grunt jako ośrodek trójfazowy; fizyczne właściwości gruntów; woda w gruntach; zjawiska kapilarne i filtracja; kurczliwość i ekspansywność gruntów; naprężenia w gruncie i ich rozkład; mechaniczne właściwości gruntów; parcie i odpór w gruncie; stateczność zboczy; osuwiska. Ćwiczenia: makroskopowa analiza gruntu; oznaczanie składu agregatowego i składu granulometrycznego; wykreślenie krzywej uziarnienia i wyznaczenie współczynnika jednorodności; oznaczanie gęstości i porowatości; wilgotności, współczynnika filtracji; kapilarnej pojemności wodnej; zawartości wody w gruncie w danym stanie potencjału; przepuszczalności powietrznej; granic konsystencji; określenie wskaźnika plastyczności, aktywności koloidalnej, stopnia plastyczności; oznaczanie spójności i kąta tarcia wewnętrznego gruntu.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Szymański A. Mechanika gruntów. Wyd. SGGW, Warszawa 2007. 2. Wiłun Z. Zarys geotechniki. Wyd. Komunikacji i Łączności, 2009. 3. Pisarczyk S. Mechanika gruntów. Wyd. Politechniki Warszawskiej, 2005. 4. Kollis W. Gruntoznawstwo techniczne. Wyd. Arkady, Warszawa 1966. 5. Piętkowski R., Czarnota-Bojarski R. Mechanika gruntów. Wyd. Arkady, 1964.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykłady w formie prezentacji multimedialnych; Ćwiczenia: wykonanie analiz, rozwiązywanie zadań i opracowanie sprawozdań.

M uu_uu	M IS_N1_05
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Gospodarka wodna i ochrona wód Water management and protection
Język wykładowy	J. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	4 (1,32/2,68)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Zubala Tomasz – dr inż.
Osoby współprowadzące wykłady	dr hab. inż. Artur Serafin
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Zaznajomienie z podstawowymi zagadnieniami oraz związkami między zjawiskami hydrologicznymi i gospodarką wodną, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan zasobów wodnych w powiązaniu z podejmowanymi decyzjami i procesami działalności bytowo-gospodarczej i inżynierskiej.
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu organizacji systemu gospodarki wodnej – zna instytucje, narzędzia i obiekty zarządzania. W2. Zna podstawowe procesy hydrologiczne oraz powiązania między działalnością społeczno-gospodarczą a zjawiskami zachodzącymi w hydrosferze. W3. Zna metody ochrony przed powodzią i suszą – rekomenduje i uzasadnia wykorzystanie konkretnych rozwiązań. Umiejętności: U1. Potrafi ocenić potrzeby wodne i źródła ich zaspokajania. U2. Umie ocenić oddziaływanie obiektów powierzchniowej retencji wodnej na środowisko. U3. Potrafi sporządzać i analizować profile hydrochemiczne cieków wodnych. Kompetencje społeczne: K1. Akceptuje konieczność uwzględniania aspektów ochrony i kształtowania zasobów wodnych przy podejmowaniu decyzji i aktywności bytowo-gospodarczej oraz inżynierskiej.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – egzamin pisemny, zaliczenie pisemne W2 – egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, dziennik prowadzącego W3 – egzamin pisemny, zaliczenie pisemne U1 – zadania rachunkowe i sprawozdanie U2 – zadania rachunkowe i sprawozdanie U3 – sprawozdanie K1 – egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, dziennik prowadzącego																		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Student powinien posiadać ogólną wiedzę z zakresu matematyki, fizyki, chemii, podstaw budownictwa.																		
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Znaczenie wody w środowisku i działalności gospodarczej. Podstawowe zagadnienia z hydrologii – rodzaje zasobów i przepływów, bilans wodny. Cele i zadania oraz organizacja systemu gospodarki wodnej. Zasady użytkowania i korzystania z wód. Ilościowa i jakościowa ocena zasobów wodnych i ich zagrożeń. Ocena zagrożeń związanych z ekstremalnymi zjawiskami hydrologicznymi. Studium zagrożenia powodziowego na terenach o różnym stopniu zainwestowania. Przegląd metod ochrony przed powodzią i suszą. Szacowanie potrzeb wodnych i źródeł ich zaspokajania. Podstawy projektowania zabudowy cieków wodnych i ich utrzymania. Kształtowanie retencji wodnej oraz ocena oddziaływania obiektów retencji na środowisko. Gospodarowanie wodą w zbiorniku. Metody oceny jakości zasobów wodnych. Sporządzanie i analiza profilu hydrochemicznego cieku wodnego. Wspomaganie procesów samooczyszczania wód.																		
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Byczkowski A., Hydrologia, Wyd. SGGW, Warszawa, 1996. 2. Chełmicki W., Woda, zasoby, degradacja, ochrona, PWN, Warszawa, 2002. 3. Depczyński W., Szamowski A., Budowle i zbiorniki wodne, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa, 1997. 4. Mikulski Z., Gospodarka wodna, PWN, Warszawa, 1998. 5. Mioduszeński W., Ochrona i kształtowanie zasobów wodnych w krajobrazie rolniczym, Wyd. IMUZ, Falenty, 1999. 6. Trybała M., Gospodarka wodna w rolnictwie, PWRiL, Warszawa, 1996.																		
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, rozwiązywanie zadań rachunkowych, wykonanie sprawozdań.																		
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">17</td> <td style="text-align: center;">0,68</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">0,16</td> </tr> <tr> <td>zaliczenie ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	9	0,36	ćwiczenia	17	0,68	konsultacje	4	0,16	zaliczenie ćwiczeń	1	0,04
KONTAKTOWE																			
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																	
wykłady	9	0,36																	
ćwiczenia	17	0,68																	
konsultacje	4	0,16																	
zaliczenie ćwiczeń	1	0,04																	

	egzamin	2	0,08	
	RAZEM kontaktowe	33	1,32	
	NIEKONTAKTOWE			
	przygotowanie do ćwiczeń	15	0,60	
	przygotowanie sprawozdań	16	0,64	
	studiowanie literatury	16	0,64	
	przygotowanie do egzaminu	20	0,80	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	67	2,68	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	17	0,68	
	konsultacje	4	0,16	
	zaliczenie ćwiczeń	1	0,04	
	egzamin	2	0,08	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	33	1,32	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	17	0,68	
	przygotowanie do ćwiczeń	15	0,60	
	udział w konsultacjach	4	0,16	
	pisemne zaliczenie ćwiczeń	1	0,04	
	przygotowanie i udział w egzaminie	22	0,88	
	RAZEM o charakterze praktycznym	59	2,36	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Znaczenie wody w środowisku i działalności gospodarczej człowieka.	1	
	2.	Podstawowe zagadnienia z hydrologii – rodzaje zasobów i przepływów, bilans wodny, stany wód.	1	
	3.	Ilościowa i jakościowa charakterystyka zasobów wodnych Polski i ocena ich zagrożeń.	1	
	4.	Cele i zadania oraz organizacja systemu zarządzania gospodarką wodną w Polsce.	1	
	5.	Ekstremalne zjawiska hydrologiczne.	1	
	6.	Studium zagrożenia powodziowego na terenach o różnym stopniu zainwestowania.	1	
	7.	Podstawy projektowania zabudowy cieków wodnych i ich utrzymania (1).	1	
	8.	Podstawy projektowania zabudowy cieków wodnych i ich utrzymania (2).	1	
	9.	Renaturyzacja rzek.	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 18, w tym: L - 12, A - 6, T - 0)			
	1.	Bilans wodno-gospodarczy zlewni oraz zasady użytkowania i korzystania z wód.	2 - A	
	2.	Szacowanie potrzeb wodnych i źródeł ich zaspokajania.	2 - L	
	3.	Przegląd metod ochrony przed powodzią i suszą.	2 - A	
	4.	Metody kształtowania retencji wodnej oraz ocena oddziaływania obiektów retencji na środowisko.	2 - L	
	5.	Gospodarowanie wodą w zbiorniku.	2 - L	
	6.	Charakterystyka źródeł i rodzajów zanieczyszczeń zasobów wodnych oraz metody oceny ich jakości.	2 A	
	7.	Sporządzanie i analiza profili hydrochemicznych cieków wodnych.	2 - L	
	8.	Projektowanie procesów wspomaganie samooczyszczania wód.	2 - L	
	9.	Omówienie i ocena sprawozdań z ćwiczeń oraz pisemne zaliczenie ćwiczeń.	1L + 1L	

Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się (załącznik 3) oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W02++, IŚ_W04+, IŚ_W08+ IŚ_U01++, IŚ_U02+, IŚ_U09++ IŚ_K01+, IŚ_K02++, IŚ_K05+

M uu_uu	M IS_N1_05
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Gospodarka wodna i ochrona wód
	Water management and protection
Język wykładowy	J. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	4 (1,32/2,68)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Dr inż. Tomasz Zubala
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Zaznajomienie z podstawowymi zagadnieniami oraz związkami między zjawiskami hydrologicznymi i gospodarką wodną, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan zasobów wodnych w powiązaniu z podejmowanymi decyzjami i procesami działalności bytowo-gospodarczej i inżynierskiej.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Znaczenie wody w środowisku i działalności gospodarczej. Podstawowe zagadnienia z hydrologii – rodzaje zasobów i przepływów, bilans wodny. Cele i zadania oraz organizacja systemu gospodarki wodnej. Zasady użytkowania i korzystania z wód. Ilościowa i jakościowa ocena zasobów wodnych i ich zagrożeń. Ocena zagrożeń związanych z ekstremalnymi zjawiskami hydrologicznymi. Studium zagrożenia powodziowego na terenach o różnym stopniu zainwestowania. Przegląd metod ochrony przed powodzią i suszą. Szacowanie potrzeb wodnych i źródeł ich zaspokajania. Podstawy projektowania zabudowy cieków wodnych i ich utrzymania. Kształtowanie retencji wodnej oraz ocena oddziaływania obiektów retencji na środowisko. Gospodarowanie wodą w zbiorniku. Metody oceny jakości zasobów wodnych. Sporządzanie i analiza profilu hydrochemicznego cieku wodnego. Wspomaganie procesów samooczyszczania wód.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Byczkowski A., Hydrologia, Wyd. SGGW, Warszawa, 1996. 2. Chelmicki W., Woda, zasoby, degradacja, ochrona, PWN, Warszawa, 2002. 3. Depczyński W., Szamowski A., Budowle i zbiorniki wodne, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa, 1997. 4. Mikulski Z., Gospodarka wodna, PWN, Warszawa, 1998. 5. Mioduszewski W., Ochrona i kształtowanie zasobów wodnych w krajobrazie rolniczym, Wyd. IMUZ, Falenty, 1999. 6. Trybała M., Gospodarka wodna w rolnictwie, PWRiL, Warszawa, 1996.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, rozwiązywanie zadań rachunkowych, wykonanie sprawozdań.

Mu uu uu	M IS_N1_06
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Technologie ekoenergetyczne Eco-energy technologies
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (1,12/1,88)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Kowalczyk-Juśko Alina - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	-
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Moduł ma na celu wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą technologii i materiałów, wykorzystywanych w procesach wytwarzania energii użytkowej w oparciu o jej odnawialne źródła, a także skutków, jakie niesie za sobą taka działalność.
Efekty uczenia się <i>łączna liczba efektów dla modułu 4-8. Dla każdego ustala się weryfikację efektu, dlatego uwzględnia się tylko te efekty, które można ocenić/sprawdzić</i>	Wiedza:
	W1. Student wykazuje znajomość metod, technik, technologii, narzędzi i materiałów pozwalających wykorzystywać potencjał przyrody w celu produkcji energii użytkowej
	W2. Student posiada wiedzę o nowych osiągnięciach technologicznych i tendencjach rozwoju odnawialnych źródeł energii
	Umiejętności:
	U1. Student potrafi ocenić zalety i wady poszczególnych odnawialnych źródeł energii
	U2. Student umie opracować rozwiązania pozwalające zaspokajać potrzeby energetyczne w oparciu o odnawialne źródła
	Kompetencje społeczne:
K1. Student ma świadomość znaczenia produkcji energii z różnych źródeł oraz społecznych, środowiskowych i ekonomicznych skutków tej działalności	

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1, W2 – wyniki kolokwium, projekt U1, U2 – projekt K1 – kolokwium, dziennik prowadzącego																																			
Wymagania wstępne i dodatkowe	-																																			
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Moduł obejmuje zagadnienia dotyczące wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, w świetle efektów generowanych przez energetykę konwencjonalną. Charakterystyka pierwotnych, konwencjonalnych i niekonwencjonalnych źródeł energii. Wpływ energetyki konwencjonalnej na środowisko. Ocena emisji zanieczyszczeń z tradycyjnych źródeł energii. Technologie pozyskania energii w oparciu o zasoby wodne, wiatrowe, geotermalne; pompy ciepła, urządzenia wykorzystujące energię słoneczną. Aspekty środowiskowe, ekonomiczne i społeczne wykorzystania alternatywnych źródeł energii.																																			
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Lewandowski W.M. Proekologiczne odnawialne źródła energii. WNT, Warszawa, 2007. 2. Tytko R. Odnawialne źródła energii. OWG, Warszawa 2011. 3. Chmielniak T. Technologie energetyczne. WNT, Warszawa, 2008. 4. Klugmann-Radziemska E. Odnawialne źródła energii – przykłady obliczeń. OWPG, Gdańsk, 2006. 5. Kołodziej B., Matyka M. Odnawialne źródła energii. Rolnicze surowce energetyczne. PWRiL, Poznań, 2012																																			
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Metoda podająca z zastosowaniem środków audiowizualnych, opracowanie i złożenie projektu.																																			
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">17</td> <td style="text-align: center;">0,68</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,4</td> </tr> <tr> <td>kolokwium</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">28</td> <td style="text-align: center;">1,12</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,8</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie do kolokwium</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,4</td> </tr> <tr> <td>opracowanie projektu</td> <td style="text-align: center;">17</td> <td style="text-align: center;">0,68</td> </tr> <tr> <td>RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS</td> <td style="text-align: center;">47</td> <td style="text-align: center;">1,88</td> </tr> </tbody> </table>			KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	17	0,68	konsultacje	10	0,4	kolokwium	1	0,04	RAZEM kontaktowe	28	1,12	NIEKONTAKTOWE			studiowanie literatury	20	0,8	przygotowanie do kolokwium	10	0,4	opracowanie projektu	17	0,68	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	47	1,88
KONTAKTOWE																																				
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																																		
wykłady	17	0,68																																		
konsultacje	10	0,4																																		
kolokwium	1	0,04																																		
RAZEM kontaktowe	28	1,12																																		
NIEKONTAKTOWE																																				
studiowanie literatury	20	0,8																																		
przygotowanie do kolokwium	10	0,4																																		
opracowanie projektu	17	0,68																																		
RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	47	1,88																																		
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału	udział w wykładach	17	0,72																																	
	konsultacje	10	0,40																																	
	kolokwium	1	0,04																																	

nauczycieli akademickich:	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	28	1,12
	udział w konsultacjach	10	0,40
	przygotowanie do kolokwium	10	0,40
	przygotowanie projektu	17	1,08
	RAZEM o charakterze praktycznym	37	1,48
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h
	1.	Charakterystyka konwencjonalnych źródeł energii i jej wpływ na środowisko	2
	2.	Energia wodna – charakterystyka zasobów wodnych Polski, technologie hydroenergetyczne	2
	3.	Energia wiatrowa – zasoby, wady i zalety, elektrownie i farmy wiatrowe	2
	4.	Energia geotermalna - zasoby, wady i zalety, ciepłownie geotermalne, pompy ciepła	2
	5.	Energia słoneczna - kolektory słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne, elektrownie termosłoneczne, wady i zalety	2
	6.	Biopaliwa ciekłe: surowce, zasoby, bioetanol, biodiesel	2
	7.	Biopaliwa stałe: surowce, zasoby drewna i roślin energetycznych, pelety, brykiety, słoma, zrębki	2
	8.	Fermentacja metanowa: podstawy procesu, biogazownie rolnicze, odzysk biogazu ze składowisk	2
	9.	Aspekty środowiskowe, ekonomiczne i społeczne wykorzystania alternatywnych źródeł energii.	1
	10.	Kolokwium	1
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się <i>IŚ_W07+</i> <i>IŚ_W8+</i> <i>IŚ_W14+++</i> <i>IŚ_W15+</i> <i>IŚ_U01++</i> <i>IŚ_U10++</i> <i>IŚ_U14++</i> <i>IŚ_K02++</i>		

Mu uu uu	M IS_N1_06
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Technologie ekoenergetyczne
	Eco-energy technologies
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,12/1,88)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Dr hab. inż. Alina Kowalczyk-Juśko
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Moduł ma na celu wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą technologii i materiałów, wykorzystywanych w procesach wytwarzania energii użytkowej w oparciu o jej odnawialne źródła, a także skutków, jakie niesie za sobą taka działalność.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Moduł obejmuje zagadnienia dotyczące wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, w świetle efektów generowanych przez energetykę konwencjonalną. Charakterystyka pierwotnych, konwencjonalnych i niekonwencjonalnych źródeł energii. Wpływ energetyki konwencjonalnej na środowisko. Ocena emisji zanieczyszczeń z tradycyjnych źródeł energii. Technologie pozyskania energii w oparciu o zasoby wodne, wiatrowe, geotermalne; pompy ciepła, urządzenia wykorzystujące energię słoneczną. Aspekty środowiskowe, ekonomiczne i społeczne wykorzystania alternatywnych źródeł energii.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Lewandowski W.M. Proekologiczne odnawialne źródła energii. WNT, Warszawa, 2007. 2. Tytko R. Odnawialne źródła energii. OWG, Warszawa 2011. 3. Chmielniak T. Technologie energetyczne. WNT, Warszawa, 2008. 4. Klugmann-Radziemska E. Odnawialne źródła energii – przykłady obliczeń. OWPG, Gdańsk, 2006. 5. Kołodziej B., Matyka M. Odnawialne źródła energii. Rolnicze surowce energetyczne. PWRiL, Poznań, 2012
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Metoda podająca z zastosowaniem środków audiowizualnych, opracowanie i złożenie projektu.

Mu uu uu	M IS_N1_07
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Niekonwencjonalne źródła energii Unconventional energy sources
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (1,12/1,88)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Kowalczyk-Juśko Alina - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	-
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Moduł ma na celu wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą technik, technologii i surowców, służących do produkcji energii użytkowej w oparciu o niekonwencjonalne (alternatywne) źródła, zarówno kopalne, jak też odnawialne, a także skutków, jakie niesie za sobą taka działalność.
Efekty uczenia się <i>łączna liczba efektów dla modułu 4-8. Dla każdego ustala się weryfikację efektu, dlatego uwzględnia się tylko te efekty, które można ocenić/sprawdzić</i>	Wiedza:
	W1. Student wykazuje znajomość metod, technik, technologii, narzędzi i materiałów pozwalających wykorzystywać potencjał przyrody w celu produkcji energii użytkowej
	W2. Student posiada wiedzę o nowych osiągnięciach technologicznych i tendencjach rozwoju alternatywnych (w tym odnawialnych) źródeł energii
	Umiejętności:
	U1. Student potrafi ocenić zalety i wady poszczególnych źródeł energii
	U2. Student umie opracować i zaprezentować rozwiązania pozwalające zaspokajać potrzeby energetyczne w oparciu o źródła alternatywne
	Kompetencje społeczne:
K1. Student ma świadomość znaczenia produkcji energii z różnych źródeł oraz społecznych, środowiskowych i ekonomicznych skutków tej działalności	

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1, W2 – wyniki kolokwium, projekt U1, U2 – projekt K1 – kolokwium, dziennik prowadzącego																														
Wymagania wstępne i dodatkowe	-																														
Treści modułu kształcenia – zwrócić uwagę na ok. 100 słów.	Moduł obejmuje zagadnienia dotyczące wytwarzania energii ze źródeł niekonwencjonalnych, zarówno nieodnawialnych alternatywnych, jak też odnawialnych. Temat ten będzie omawiany w świetle efektów, generowanych przez energetykę konwencjonalną. W ramach modułu omówione zostaną następujące zagadnienia: charakterystyka pierwotnych, konwencjonalnych i niekonwencjonalnych źródeł energii; wpływ energetyki konwencjonalnej na środowisko; ocena emisji zanieczyszczeń z tradycyjnych źródeł energii; alternatywne metody produkcji energii z surowców nieodnawialnych (gaz łupkowy, zgazowanie węgla w złożu); technologie pozyskania energii w oparciu o źródła odnawialne: energia wodna, wiatrowa, geotermalna słoneczna; ogniwa paliwowe. Aspekty środowiskowe, ekonomiczne i społeczne wykorzystania alternatywnych źródeł energii.																														
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Lewandowski W.M. Proekologiczne odnawialne źródła energii. WNT, Warszawa, 2007. 2. Tytko R. Odnawialne źródła energii. OWG, Warszawa 2011. 3. Chmielniak T. Technologie energetyczne. WNT, Warszawa, 2008. 4. Klugmann-Radziemska E. Odnawialne źródła energii – przykłady obliczeń. OWPG, Gdańsk, 2006. 5. Kołodziej B., Matyka M. Odnawialne źródła energii. Rolnicze surowce energetyczne. PWRiL, Poznań, 2012																														
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Metoda podająca z zastosowaniem środków audiowizualnych, opracowanie i złożenie projektu.																														
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">17</td> <td style="text-align: center;">0,68</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>kolokwium</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">28</td> <td style="text-align: center;">1,12</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,8</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie do kolokwium</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,4</td> </tr> <tr> <td>opracowanie projektu</td> <td style="text-align: center;">17</td> <td style="text-align: center;">0,68</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	17	0,68	konsultacje	10	0,40	kolokwium	1	0,04	RAZEM kontaktowe	28	1,12	NIEKONTAKTOWE			studiowanie literatury	20	0,8	przygotowanie do kolokwium	10	0,4	opracowanie projektu	17	0,68
KONTAKTOWE																															
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																													
wykłady	17	0,68																													
konsultacje	10	0,40																													
kolokwium	1	0,04																													
RAZEM kontaktowe	28	1,12																													
NIEKONTAKTOWE																															
studiowanie literatury	20	0,8																													
przygotowanie do kolokwium	10	0,4																													
opracowanie projektu	17	0,68																													

	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	47	1,88
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	17	0,72
	konsultacje	10	0,4
	kolokwium	1	0,04
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	28	1,12
	udział w konsultacjach	10	0,4
	przygotowanie do kolokwium	10	0,4
	przygotowanie projektu	17	1,08
	RAZEM o charakterze praktycznym	37	1,48
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h
	1.	Wpływ energii konwencjonalnej na środowisko; alternatywne wykorzystanie surowców nieodnawialnych: gaz łupkowy, czyste technologie węglowe, pojazdy elektryczne	2
	2.	Energia wodna –zasoby wodne Polski, hydroenergetyka	2
	3.	Energia wiatrowa – zasoby, elektrownie wiatrowe, wady i zalety	2
	4.	Energia geotermalna - zasoby, ciepłownie geotermalne, ich wady i zalety; pompy ciepła	2
	5.	Energia słoneczna – kolektory słoneczne, fotowoltaika, wady i zalety, perspektywy rozwoju	2
	6.	Biopaliwa ciekłe: bioetanol, biodiesel, bioolej; surowce, zasoby	2
	7.	Biopaliwa stałe: pelet, brykiet, słoma, zrębki, drewno; surowce, zasoby, rośliny energetyczne	2
	8.	Biogaz rolniczy, odzysk biogazu ze składowisk, biogaz z osadów ściekowych; podstawy procesu fermentacji, produkty i ich zagospodarowanie	2
	9.	Aspekty środowiskowe, ekonomiczne i społeczne wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii	1
	10.	Kolokwium	1
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się <i>IŚ_W07+</i> <i>IŚ_W8+</i> <i>IŚ_W14+++</i> <i>IŚ_W15+</i> <i>IŚ_U01++</i> <i>IŚ_U10++</i> <i>IŚ_U14++</i> <i>IŚ_K02++</i>		

Mu uu uu	M IS_N1_07
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Niekonwencjonalne źródła energii Unconventional energy sources
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,12/1,88)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Dr hab. inż. Alina Kowalczyk-Juśko
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Moduł ma na celu wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą technik, technologii i surowców, służących do produkcji energii użytkowej w oparciu o niekonwencjonalne (alternatywne) źródła, zarówno kopalne, jak też odnawialne, a także skutków, jakie niesie za sobą taka działalność.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Moduł obejmuje zagadnienia dotyczące wytwarzania energii ze źródeł niekonwencjonalnych, zarówno nieodnawialnych alternatywnych, jak też odnawialnych. Temat ten będzie omawiany w świetle efektów, generowanych przez energetykę konwencjonalną. W ramach modułu omówione zostaną następujące zagadnienia: charakterystyka pierwotnych, konwencjonalnych i niekonwencjonalnych źródeł energii; wpływ energetyki konwencjonalnej na środowisko; ocena emisji zanieczyszczeń z tradycyjnych źródeł energii; alternatywne metody produkcji energii z surowców nieodnawialnych (gaz łupkowy, zgazowanie węgla w złożu); technologie pozyskania energii w oparciu o źródła odnawialne: energia wodna, wiatrowa, geotermalna słoneczna; ogniwa paliwowe. Aspekty środowiskowe, ekonomiczne i społeczne wykorzystania alternatywnych źródeł energii.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Lewandowski W.M. Proekologiczne odnawialne źródła energii. WNT, Warszawa, 2007. 2. Tytko R. Odnawialne źródła energii. OWG, Warszawa 2011. 3. Chmielniak T. Technologie energetyczne. WNT, Warszawa, 2008. 4. Klugmann-Radziemska E. Odnawialne źródła energii – przykłady obliczeń. OWPG, Gdańsk, 2006. 5. Kołodziej B., Matyka M. Odnawialne źródła energii. Rolnicze surowce energetyczne. PWRiL, Poznań, 2012
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Metoda podająca z zastosowaniem środków audiowizualnych, opracowanie i złożenie projektu.

M uu_uu	M IS_N1_08
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Nanotechnologie Nanotechnologies
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (1,0/2,0)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Joško Izabela - dr
Osoby współprowadzące wykłady	-
Jednostka oferująca przedmiot	Instytut Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin
Cel modułu	Celem realizowanego przedmiotu jest zapoznanie studentów z możliwościami wykorzystania nanotechnologii w różnych gałęziach gospodarki. Student poznaje także potencjalne skutki środowiskowe wynikające ze wzrostu produkcji i stosowania nanoproduktów.
Efekty kształcenia	Wiedza: W01. Zna metody wytwarzania i charakterystyki nanomateriałów W02. Zna możliwości zastosowania narzędzi nanotechnologii w różnych gałęziach gospodarki Umiejętności: U01. Potrafi scharakteryzować nanomateriały w oparciu o wyniki analiz z zakresu mikroskopii elektronowej i spektroskopii oraz wyjaśnić znaczne właściwości różnych nanomateriałów. U09. Potrafi ocenić skutki eksploatacji nanoproduktów. Kompetencje społeczne: K01. Potrafi określić nowe możliwości i rozwiązania wynikające z zastosowania nanotechnologii

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1- ocena pracy pisemnej W2- ocena pracy pisemnej U1- ocena pracy pisemnej, udział w dyskusji U2- ocena pracy pisemnej, udział w dyskusji K1- udział w dyskusji K2- udział w dyskusji Formy dokumentowania osiągniętych wyników: test wiadomości, dyskusja.																														
Wymagania wstępne i dodatkowe	Chemia, fizyka, biologia																														
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	W ramach zajęć specjalizacyjnych student zapoznaje się z osiągnięciami i rozwiązaniami nanotechnologii w różnych gałęziach gospodarki. Student poznaje metody wytwarzania i charakterystyki nanomateriałów. Student zapoznaje się z właściwościami i zastosowaniem różnego rodzaju nanomateriałów w elektronice, medycynie, biologii, ochronie środowiska i rolnictwie. W trakcie zajęć student poznaje również potencjalne losy nanomateriałów uwolnionych do środowiska w skutek eksploatacji różnych nanoproductów. Student zapoznaje się z problematyką związaną z oceną toksyczności nanomateriałów, w tym potencjalnymi mechanizmami i czynnikami determinującymi ekotoksyczność nanomateriałów.																														
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. R.W. Kelsall, I.W. Hamley, M. Geoghegan 2012. Nanotechnologie. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2. K. Kurzydłowski, M. Lewandowska, W. Łojkowski 2016. Świat nanocząstek. PWN, Warszawa. 3. C. Binns 2010. Introduction to Nanoscience and Nanotechnology. Wiley.																														
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady w formie prezentacji multimedialnych, dyskusja, pokazy z właściwości nanomateriałów																														
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;">Godziny</th> <th style="text-align: center;">ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">16</td> <td style="text-align: center;">16/25=0,64</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">7/25=0,28</td> </tr> <tr> <td>zaliczenie</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">2/25=0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">25/25=1,00</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">35</td> <td style="text-align: center;">39/25=1,56</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie do zaliczenia</td> <td style="text-align: center;">11</td> <td style="text-align: center;">11/25=0,44</td> </tr> <tr> <td>RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">50/25=2,0</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				Godziny	ECTS	wykłady	16	16/25=0,64	konsultacje	7	7/25=0,28	zaliczenie	2	2/25=0,08	RAZEM kontaktowe	25	25/25=1,00	NIEKONTAKTOWE			studiowanie literatury	35	39/25=1,56	przygotowanie do zaliczenia	11	11/25=0,44	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	50	50/25=2,0
KONTAKTOWE																															
	Godziny	ECTS																													
wykłady	16	16/25=0,64																													
konsultacje	7	7/25=0,28																													
zaliczenie	2	2/25=0,08																													
RAZEM kontaktowe	25	25/25=1,00																													
NIEKONTAKTOWE																															
studiowanie literatury	35	39/25=1,56																													
przygotowanie do zaliczenia	11	11/25=0,44																													
RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	50	50/25=2,0																													
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td>udział w wykładach</td> <td style="text-align: center;">16</td> <td style="text-align: center;">16/25=0,64</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">7/25=0,28</td> </tr> <tr> <td>zaliczenie</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">2/25=0,08</td> </tr> </tbody> </table>	udział w wykładach	16	16/25=0,64	konsultacje	7	7/25=0,28	zaliczenie	2	2/25=0,08																					
udział w wykładach	16	16/25=0,64																													
konsultacje	7	7/25=0,28																													
zaliczenie	2	2/25=0,08																													

nauczycieli akademickich:	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	25	25/25=1,00
	udział w konsultacjach	7	7/25=0,28
	przygotowanie i udział w zaliczeniu	13	13/25=0,52
	RAZEM o charakterze praktycznym	20	0,8
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h
	1.	Wprowadzenie do nanotechnologii: rys historyczny, definicje i podziały nanomateriałów, potencjalne kierunki rozwoju nanotechnologii.	1
	2.	Metody „bottom-up” i „top-down” wytwarzania nanomateriałów.	1
	3.	Właściwości nanomateriałów.	2
	4.	Metody charakterystyki nanomateriałów w kontekście ich zastosowania w ochronie środowiska.	2
	5.	Charakterystyka i przykłady zastosowań nanomateriałów zbudowanych na bazie węgla: fulereny, nanorurki węglowe i grafen.	2
	6.	Właściwości i znaczenie nanocząstek nieorganicznych w różnych gałęziach gospodarki	2
	7.	Sensory na bazie nanomateriałów i ich zastosowanie w medycynie oraz zastosowanie nanocząstek w produkcji żywności	2
	8.	Biomimetyczne nanomateriały - nowe nanomateriałów dzięki „podglądaniu natury”.	2
	9.	Zasady postępowania z nanomateriałami według różnych norm prawnych i zaleceń. Nanotechnologia w odbiorze społeczeństwa: nadzieje i obawy.	2
10.	Zaliczenie	2	
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W04+ IŚ_W16++ IŚ_U09 ++ IŚ_K02 ++ IŚ_K05 +		

M uu_uu	M IS_N1_08
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Nanotechnologie
	Nanotechnologies
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,0/2,0)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Dr Izabela Joško
Jednostka oferująca moduł	Instytut Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin
Cel modułu	Celem realizowanego przedmiotu jest zapoznanie studentów z możliwościami wykorzystania nanotechnologii w różnych gałęziach gospodarki. Student poznaje także potencjalne skutki środowiskowe wynikające ze wzrostu produkcji i stosowania nanoproduktów.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	W ramach zajęć specjalizacyjnych student zapoznaje się z osiągnięciami i rozwiązaniami nanotechnologii w różnych gałęziach gospodarki. Student poznaje metody wytwarzania i charakterystyki nanomateriałów. Student zapoznaje się z właściwościami i zastosowaniem różnego rodzaju nanomateriałów w elektronice, medycynie, biologii, ochronie środowiska i rolnictwie. W trakcie zajęć student poznaje również potencjalne losy nanomateriałów uwolnionych do środowiska w skutek eksploatacji różnych nanoproduktów. Student zapoznaje się z problematyką związaną z oceną toksyczności nanomateriałów, w tym potencjalnymi mechanizmami i czynnikami determinującymi ekotoksyczność nanomateriałów.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. R.W. Kelsall, I.W. Hamley, M. Geoghegan 2012. Nanotechnologie. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2. D.S. Goodsell 2004. Bionanotechnology: Lessons from nature. John Wiley & Sons. 3. B.I. Kharisov, O. V. Kharissova, H.V. Rasika Dias 2015. Nanomaterials for Environmental Protection. John Wiley & Sons
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykłady w formie prezentacji multimedialnych, dyskusja, pokazy z właściwości nanomateriałów.

M uu_uu	M IS_N1_09
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Biotechnologia Biotechnology
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,0/2,0)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Bohacz Justyna - dr hab.
Osoby współprowadzące wykłady	-
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Mikrobiologii Środowiskowej
Cel modułu	Celem modułu jest opanowanie podstawowej wiedzy dotyczącej metod biotechnologicznych stosowanych w inżynierii i ochronie środowiska związanych z zagospodarowaniem odpadów i usuwaniem zanieczyszczeń z różnych środowisk (bioprocesy) a także z wybranymi biotechnologicznymi zagrożeniami
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Student ma podstawową wiedzę dotyczącą biotechnologii W2. Student zna i umie scharakteryzować metody biotechnologiczne stosowane w inżynierii i ochronie środowiska (bioprocesy) W3. Student umie wymienić zagrożenia wynikające ze stosowanych procesów biotechnologicznych i sposoby zapobiegania Umiejętności: U1. Student dysponuje podstawowymi umiejętnościami dotyczącymi doboru metody usuwania zanieczyszczeń i zagospodarowywania odpadów w zależności od ich rodzaju U2. Student potrafi obserwować i umie opisać wybrane procesy biotechnologiczne (bioprocesy) ich znaczenie praktyczne Kompetencje społeczne: K1. Ma świadomość roli i znaczenia procesów biotechnologicznych i udziału mikroorganizmów oraz dostrzega potrzebę ciągłego dokształcania się w zakresie doskonalenia stosowanych metod

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1. W2. W3. Ocena pracy pisemnej U1.U2. Ocena pracy pisemnej K1. Ocena pracy pisemnej Formy dokumentowania osiągniętych wyników: archiwizacja prac egzaminacyjnych, dziennik prowadzącego																					
Wymagania wstępne i dodatkowe	chemia, mikrobiologia środowiskowa, biochemia																					
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Przedmiot omawia • charakterystykę biotechnologii według przyjętej klasyfikacji • ogólną charakterystykę metod biotechnologicznych stosowanych w inżynierii i ochronie środowiska • wykorzystanie mikroorganizmów w biotechnologii • biologiczne oczyszczanie ścieków • biotechnologiczne usuwanie metali ciężkich ze środowiska • biotechnologiczne metody oczyszczania gruntów z substancji ropopochodnych • mikrobiologiczne oczyszczanie gazów • zagospodarowanie odpadów, bioprocessy • biotechnologiczne zagrożenia środowiska																					
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Klimiuk E., Łebkowska M. Biotechnologia w ochronie środowiska. Wyd. PWN, Warszawa, 2003 2. Łabużek S., Necklen D., Radziejewska-Lebrecht J. Biotechnologia mikroorganizmów. Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2002 3. Libudzisz Z., Kowal K., Żakowska Z.-Mikrobiologia techniczna T.1 i T.2, Wyd. PWN, Warszawa, 2008 4. Bednarski W., Fiedurek J. Podstawy biotechnologii przemysłowej. Wyd. WNT, Warszawa , 2012																					
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady, swobodna dyskusja, studiowanie zalecanej literatury																					
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th style="width: 60%;"></th> <th style="width: 20%; text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="width: 20%; text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wykłady</td> <td style="text-align: center;">16</td> <td style="text-align: center;">16/25=0,64</td> </tr> <tr> <td>Konsultacje</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">7/25=0,28</td> </tr> <tr> <td>Zaliczenie</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">2/25=0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">25/25=1,00</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	Wykłady	16	16/25=0,64	Konsultacje	7	7/25=0,28	Zaliczenie	2	2/25=0,08	RAZEM kontaktowe	25	25/25=1,00	NIEKONTAKTOWE		
KONTAKTOWE																						
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																				
Wykłady	16	16/25=0,64																				
Konsultacje	7	7/25=0,28																				
Zaliczenie	2	2/25=0,08																				
RAZEM kontaktowe	25	25/25=1,00																				
NIEKONTAKTOWE																						

	Studiowanie literatury	29	29/25=1,16
	Przygotowanie do zaliczenia	21	13/25=0,52
	RAZEM niekontaktowe	50	50/25=2,0
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	Wykłady	16	16/25=0,64
	Konsultacje	7	7/25=0,28
	Zaliczenie	2	2/25=0,08
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	25	25/25=1,00
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	Nie dotyczy		
	RAZEM o charakterze praktycznym	Nie dotyczy	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h
	1.	Omówienie modułu i zasad zaliczania Biotechnologia w ujęciu historycznym i perspektywicznym Wstępna charakterystyka biotechnologii według przyjętej klasyfikacji	2
	2.	Ogólna charakterystyka metod biotechnologicznych stosowanych w inżynierii i ochronie środowiska	2
	3.	Wykorzystanie mikroorganizmów w biotechnologii	1
	4.	Bioaugmentacja	1
	5.	Biologiczne oczyszczanie ścieków	2
	6.	Biotechnologiczne usuwanie metali ciężkich ze środowiska	2
	7.	Biotechnologiczne metody oczyszczania gruntów z substancji ropopochodnych	2
	8.	Mikrobiologiczne oczyszczanie gazów	1
	9.	Zagospodarowanie odpadów, bioprocesy	2
	10.	Biotechnologiczne zagrożenia środowiska	1
	11.	Zaliczenie	2
	ŁĄCZNIE		18
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W02++ IŚ_W09++ IŚ_W16++ IŚ_U01++ IŚ_U02 ++ IŚ_K01 ++ IŚ_K05+		

M uu_uu	M IS_N1_09
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Biotechnologia
	Biotechnology
Język wykładowy	j.polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopień</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	V
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,0/2,0)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Dr hab. Justyna Bohacz
Jednostka oferująca moduł	Katedra Mikrobiologii Środowiskowej
Cel modułu	Celem modułu jest opanowanie podstawowej wiedzy dotyczącej metod biotechnologicznych stosowanych w inżynierii i ochronie środowiska związanych z zagospodarowaniem odpadów i usuwaniem zanieczyszczeń z różnych środowisk (bioproceny) a także z wybranymi biotechnologicznymi zagrożeniami
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Przedmiot omawia • charakterystykę biotechnologii według przyjętej klasyfikacji • ogólną charakterystykę metod biotechnologicznych stosowanych w inżynierii i ochronie środowiska • wykorzystanie mikroorganizmów w biotechnologii • biologiczne oczyszczanie ścieków • biotechnologiczne usuwanie metali ciężkich ze środowiska • biotechnologiczne metody oczyszczania gruntów z substancji ropopochodnych • mikrobiologiczne oczyszczanie gazów • zagospodarowanie odpadów, bioproceny • biotechnologiczne zagrożenia środowiska
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Klimiuk E., Łebkowska M. Biotechnologia w ochronie środowiska. Wyd. PWN, Warszawa, 2003 2. Łabużek S., Necklen D., Radziejewska-Lebrecht J. Biotechnologia mikroorganizmów. Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2002 3. Libudzisz Z., Kowal K., Żakowska Z.-Mikrobiologia techniczna T.1 i T.2, Wyd. PWN, Warszawa, 2008 4. Bednarski W., Fiedurek J. Podstawy biotechnologii przemysłowej. Wyd. WNT, Warszawa , 2012
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykłady, swobodna dyskusja, studiowanie zalecanej literatury

M uu_uu	M IS_N1_10
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Wentylacja i klimatyzacja
	Ventilation and air conditioning
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (1,08/1,92)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Krzykowski Andrzej - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	-
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Techniki Ciepłej i Inżynierii Procesowej
Cel modułu	Celem przedmiotu jest uzyskanie przez studentów podstawowej wiedzy z zakresu wentylacji i klimatyzacji. Przygotowanie studentów do samodzielnej analizy problemów związanych z zastosowaniem wentylacji i klimatyzacji w budynkach użyteczności publicznej oraz obiektach technologicznych, w aspekcie technicznym i ekonomicznym, celem racjonalnego wyboru odpowiedniego rodzaju systemu i parametrów procesu wentylacji i klimatyzacji.
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Absolwent zna i rozumie metody matematyczne i fizyczne wykorzystywane do formułowania i rozwiązywania zagadnień z zakresu inżynierii środowiska IŚ_W01 W2. Absolwent zna i rozumie normy, wytyczne oraz zasady projektowania instalacji i urządzeń ciepłych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych IŚ_W12 Umiejętności: U1. Absolwent potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł, dokonać ich interpretacji oraz formułować i uzasadniać wnioski i opinie IŚ_U01 Kompetencje społeczne: K1. Absolwent jest gotów do ciągłego pogłębiania i aktualizowania wiedzy w związku z postępem technicznym i zmianami w przepisach prawnych IŚ_K05

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – sprawdziany, W2 – sprawdziany, U1 – dziennik prowadzącego, K1 – dziennik prowadzącego.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	- matematyka, - fizyka, - termodynamika.		
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wiadomości dotyczące podstaw meteorologii, komfortu cieplnego i jakości powietrza wewnętrznego, budowy i zasady działania systemów wentylacyjnych i klimatyzacyjnych. Wykres Moliera i jego wykorzystanie. Części składowe systemów wentylacji i klimatyzacji: przewody, wentylatory, filtry, nagrzewnice, centrale wentylacyjne, tłumiki akustyczne, odzysk ciepła w wentylacji. Podstawowe systemy wentylacji: wentylacja naturalna, mechaniczna, układy hybrydowe. Dobór przewodów i urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, obliczanie ilości powietrza do wentylacji ogólnej, obliczanie ilości powietrza wentylacyjnego przy usuwaniu zanieczyszczeń oraz nadmiaru pary wodnej.		
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Rietschel, RaiB W.: Ogrzewanie i klimatyzacja. Arkady, W-wa 1972. 2. Malicki M.: Wentylacja i klimatyzacja. PWN, W-wa 1980. 3. Recknagel – Sprenger: Ogrzewanie i klimatyzacja. Arkady, W-wa 1976. 4. Gutkowski K.: Chłodnictwo i klimatyzacja. WNT, W-wa 2003. 5, Pelech A.: Wentylacja i klimatyzacja OWPW, Wrocław 2009.		
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	- wykład, - dyskusja, - rozwiązywanie zadań problemowych, - korzystanie z materiałów dydaktycznych.		
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE		
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	
	wykłady	9	0,36
	ćwiczenia	6	0,24
	konsultacje	9	0,36
	kolokwium z ćwiczeń	3	0,12
	RAZEM kontaktowe	27	1,08
	NIEKONTAKTOWE		
	przygotowanie do ćwiczeń	16	0,64
	studiowanie literatury	32	1,28
RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	48	1,92	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi	udział w wykładach	9	0,36
	udział w ćwiczeniach	6	0,24

bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	konsultacje	9	0,36	
	kolokwium z ćwiczeń	3	0,12	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	27	1,08	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	6	0,24	
	przygotowanie do ćwiczeń	16	0,64	
	udział w konsultacjach	9	0,36	
	pisemne zaliczenie ćwiczeń (kolokwium)	3	0,12	
	RAZEM o charakterze praktycznym	34	1,36	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Podstaw meteorologii, zanieczyszczenia powietrza, warunki komfortu cieplnego człowieka, parametry powietrza w strefie przebywania ludzi w pomieszczeniu, źródła zanieczyszczeń powietrza w pomieszczeniach.	1	
	2.	Wilgotność względna i bezwzględna powietrza, entalpia powietrza, gęstość powietrza nienasyconego budowa wykresu i-x.	1	
	3.	Ogrzewanie i oziębianie powietrza, osuszanie i nawilżanie powietrza, mieszanie 2 strumieni powietrza.	1	
	4.	Podstawowe systemy wentylacji: wentylacja naturalna, mechaniczna, układy hybrydowe.	1	
	5.	Części składowe systemów wentylacji: przewody, wentylatory, filtry, nagrzewnice, centrale wentylacyjne, tłumiki akustyczne.	1	
	6.	Odzysk ciepła w wentylacji, rekuperatory.	1	
	7.	Systemy klimatyzacji urządzenia jedno i dwuprzewodowe, scentralizowane i strefowe.	1	
	8.	Automatyczna regulacja urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych (czujniki, regulatory, siłowniki, zawory i przepustnice)	1	
	9.	Wentylacja i klimatyzacja pomieszczeń technologicznych.	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 18, w tym: L -6, A -3)			
	1.	Cechy mikroklimatu ważne dla wrażeń cieplnych człowieka, urządzenia do pomiaru temperatury, ruchu powietrza (prędkości wiatru), wilgotności powietrza	1- L	
	2.	Odczytywanie parametrów powietrza przy pomocy wykresu i-x.	1- L	
	3.	Obliczanie parametrów powietrza metodą analityczną, obliczanie ilości wody w procesach nawilżania, obliczanie ilości ciepła potrzebnego do ogrzania powietrza	1- L	
	4.	Kolokwium	1- A	
	5.	Obliczanie ilości powietrza do wentylacji ogólnej Obliczanie ilości powietrza wentylacyjnego przy usuwaniu zanieczyszczeń oraz nadmiaru pary wodnej	1- L	
	6.	Obliczanie czynników powodujących zmiany stanu powietrza w pomieszczeniu - nadmierne zyski ciepła	1- L	
	7.	Zyski ciepła od nasłonecznienia, obliczanie zysków ciepła przez okna. Akumulacja ciepła w przegrodach budowlanych.	1- L	
	8.	Kolokwium	1 - A	
9.	Kolokwium – poprawa.	1- A		
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się (<i>załącznik 3</i>) oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W01 +++ IŚ_W12 +++ IŚ_U01 ++ IŚ_K05 +			

M uu_uu	M IS_N1_10
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Wentylacja i klimatyzacja Ventilation and air conditioning
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,08/1,92)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	dr hab. inż. Andrzej Krzykowski
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Techniki Ciepłej i Inżynierii Procesowej
Cel modułu	Celem przedmiotu jest uzyskanie przez studentów podstawowej wiedzy z zakresu wentylacji i klimatyzacji. Przygotowanie studentów do samodzielnej analizy problemów związanych z zastosowaniem wentylacji i klimatyzacji w budynkach użyteczności publicznej oraz obiektach technologicznych, w aspekcie technicznym i ekonomicznym, celem racjonalnego wyboru odpowiedniego rodzaju systemu i parametrów procesu wentylacji i klimatyzacji.
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	Wiadomości dotyczące podstaw meteorologii, komfortu cieplnego i jakości powietrza wewnętrznego, budowy i zasady działania systemów wentylacyjnych i klimatyzacyjnych. Termodynamika powietrza - charakterystyka, wykres Moliera i jego wykorzystanie. Części składowe systemów wentylacji i klimatyzacji: przewody, wentylatory, filtry, nagrzewnice, centrale wentylacyjne, tłumiki akustyczne, odzysk ciepła w wentylacji. Podstawowe systemy wentylacji: wentylacja naturalna, mechaniczna, układy hybrydowe. Dobór przewodów i urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, obliczanie ilości powietrza do wentylacji ogólnej, obliczanie ilości powietrza wentylacyjnego przy usuwaniu zanieczyszczeń oraz nadmiaru pary wodnej.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Rietschel, RaiB W.: Ogrzewanie i klimatyzacja. Arkady, W-wa 1972. 2. Malicki M.: Wentylacja i klimatyzacja. PWN, W-wa 1980. 3. Recknagel – Sprenger: Ogrzewanie i klimatyzacja. Arkady, W-wa 1976. 4. Gutkowski K.: Chłodnictwo i klimatyzacja. WNT, W-wa 2003. 5, Petech A.: Wentylacja i klimatyzacja OWPW, Wrocław 2009.
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	- wykład, - dyskusja, - rozwiązywanie zadań problemowych, - korzystanie z materiałów dydaktycznych, - wykonanie projektu

M uu_uu	M IS_N1_11
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Technologia wody i ścieków II
	Water and wastewater technology II
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	4 (1,76/2,24)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Jóźwiakowski Krzysztof - prof. dr hab. (wykłady i ćwiczenia)
Osoby współprowadzące wykłady i ćwiczenia	-
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Zapoznanie studentów z procesami usuwania zanieczyszczeń zachodzącymi w urządzeniach do oczyszczania ścieków oraz z podstawowymi zasadami projektowania tych urządzeń.
Efekty uczenia się – łączna liczba ECTS nie może przekroczyć dla modułu (4-8).	Wiedza:
	W1. Posiada wiedzę na temat podstawowych zasad projektowania urządzeń do oczyszczania ścieków
	W2. Zna i rozumie przebieg podstawowych procesów usuwania zanieczyszczeń zachodzących w urządzeniach do oczyszczania ścieków
	Umiejętności:
	U1. Potrafi dobierać odpowiednie urządzenia, procesy i metody oczyszczania ścieków
	U2. Potrafi ocenić skuteczność usuwania zanieczyszczeń w oczyszczalni ścieków
	Kompetencje społeczne:
	K1. Ma świadomość jak ważne jest przestrzeganie zasad etyki zawodowej i profesjonalne planowanie odpowiednich technologii oczyszczania ścieków
	K2. Ma świadomość odpowiedzialności za pracę własną oraz gotowość podporządkowania się zasadom pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania
	K3. Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy oraz nawiązywać współpracę ze specjalistami z innych dziedzin wiedzy
Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części),

	2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1, W2 - kolokwium zaliczeniowe pisemne, egzamin U1, U2 – ocena zadań obliczeniowych i projektowych, K1, K2, K3 – ocena pracy studenta w charakterze lidera i członka zespołu wykonującego zadania projektowe, Formy dokumentowania osiągniętych wyników: kolokwia, prace projektowe, obliczeniowe, dziennik prowadzącego, egzamin.
Wymagania wstępne i dodatkowe	matematyka, chemia, fizyka, mikrobiologia środowiskowa, technologia informacyjna, gleboznawstwo, informatyczne podstawy projektowania, ekologia, ochrona środowiska, hydrologia i nauki o Ziemi, rysunek techniczny i geometria wykreślna, termodynamika techniczna, materiałoznawstwo, mechanika i wytrzymałość materiałów, biochemia, mechanika płynów, technologia wody i ścieków I, melioracje, mechanika gruntów i geotechnika, bezpieczeństwo przemysłowe, gospodarka wodna i ochrona wód.
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Stan i potrzeby rozwoju infrastruktury sanitarnej w Polsce. Przepisy prawne dotyczące zagospodarowania i oczyszczania ścieków. Definicja ścieków i ich rodzaje. Ilość, skład i ładunki zanieczyszczeń w ściekach. Procesy i metody mechanicznego i biologicznego oczyszczania ścieków oraz usuwania związków biogenych. Rodzaje, budowa, zasada działania i podstawy wymiarowania krat, piaskowników, osadników wstępnych, odtłuszczaczy, złóż biologicznych i komór z osadem czynnym. Rodzaje przydomowych oczyszczalni ścieków. Określanie sprawności funkcjonowania i oddziaływania oczyszczalni ścieków na środowisko. Metody oczyszczania ścieków przemysłowych.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Dymaczewski Z, Oleszkiewicz J., Sozański M. Poradnik eksploatatora oczyszczalni ścieków, Wyd. Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych, Poznań 2011. 2. Heidrich Z., Witkowski A. Urządzenia do oczyszczania ścieków. Projektowanie, przykłady obliczeń. Wydawnictwo Seidel-Przywecki, Warszawa 2015. 3. Anielak A. M. Chemiczne i fizykochemiczne oczyszczanie ścieków. Wyd. Naukowe PWN. Warszawa 2000. 4. Bartkiewicz B. Oczyszczanie ścieków przemysłowych. Wyd. Naukowe PWN. Warszawa 2002.

	5. Imhoff K. R., Bode H., Evers P. Przykłady projektów komunalnych oczyszczalni ścieków. Wyd. Seidel-Przywecki Sp z o.o., Szczecin 2000.		
Planowane formy/działania/ metody dydaktyczne	wykład, opowiadanie, opis, dyskusja, pokaz, film, projekty indywidualne i zespołowe.		
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE		
	Forma zajęć	Liczba godzin	Punkty ECTS
	Wykłady	9	0,36
	Ćwiczenia	17	0,68
	Konsultacje	15	0,60
	Kolokwium z ćwiczeń	1	0,04
	Egzamin	1	0,04
	Razem kontaktowe	44	1,76
	NIEKONTAKTOWE		
	Przygotowanie do ćwiczeń	12	0,60
	Przygotowanie projektu	20	0,60
	Studiowanie literatury	24	0,60
	Razem niekontaktowe	56	2,24
	RAZEM GODZINY I PUNKTY ECTS	80	4,0
	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	Udział w wykładach	9
Udział w ćwiczeniach		17	0,68
Konsultacje		15	0,60
Kolokwium z ćwiczeń		1	0,04
Egzamin		1	0,04
RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela		44	1,76
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Udział w ćwiczeniach	17	0,68
	Przygotowanie do ćwiczeń	12	0,60
	Udział w konsultacjach	15	0,60
	Pisemne zaliczenie ćwiczeń	1	0,04
	Egzamin	1	0,04
	RAZEM o charakterze praktycznym	46	1,84
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady (9 g.):		h
	1	Stan i potrzeby rozwoju infrastruktury sanitarnej w Polsce.	1
	2	Definicja ścieków i ich rodzaje.	1
	3	Procesy i urządzenia stosowane w pierwszym - mechanicznym etapie oczyszczania ścieków.	1
	4	Procesy i urządzenia stosowane w drugim - biologicznym etapie oczyszczania ścieków.	1
	5	Trzeci etap oczyszczania ścieków – usuwanie związków biogennych.	1
	6	Rodzaje przydomowych oczyszczalni ścieków.	1
	7	Budowa i zasada działania hydrofitowych oczyszczalni ścieków.	2
	8	Oddziaływania oczyszczalni ścieków na środowisko.	1
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne) (łącznie liczba godzin ćwiczeń – 18, w tym: L - 12, A – 6)		h
1	Przepisy prawne dotyczące zagospodarowania i oczyszczania ścieków.	1A	

	2	Ilość, skład i ładunki zanieczyszczeń w ściekach.	1A
	3	Rodzaje, budowa, zasada działania i podstawy wymiarowania krat, piaskowników, osadników wstępnych.	2A
	4	Rodzaje, budowa, zasada działania złożeń biologicznych i komór z osadem czynnym	2A
	5	Trzeci etap oczyszczania ścieków – usuwanie związków biogenych. Zadania.	2L
	6	Dobór i podstawowe zasady projektowania przydomowych oczyszczalni ścieków.	2L
	7	Określanie sprawności i niezawodności funkcjonowania oczyszczalni.	2L
	8	Metody oczyszczania ścieków przemysłowych.	3L
	9	Budowa i zasada działania miejskiej oczyszczalni ścieków na przykładzie obiektu w Hajdowie	2L
	10	Kolokwium	1L
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jakim stopniu efekty uczenia się związane są z danym modułem Efekty kierunkowe dla wiedzy: IS_W01 ++ IS_W02 +++ IS_W04 ++ IS_W06 +++ IS_W07 ++ IS_W09 ++ IS_W10 +++ IS_W11 ++ IS_W13 +++ IS_W15 +++ Efekty kierunkowe dla umiejętności IS_U01 ++ IS_U02 +++ IS_U03 +++ IS_U05 +++ IS_U08 +++ IS_U09 ++ IS_U10 +++ IS_U12+++ IS_U15 +++ Efekty kierunkowe dla kompetencji społecznych IS_K03 +++ IS_K04 +++ IS_K05 +++		

M uu_uu	M IS_N1_11
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Technologia wody i ścieków II
	Water and wastewater technology II
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	4 (1,76/2,24)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	prof. dr hab. Krzysztof Józwiakowski
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Zapoznanie studentów z procesami usuwania zanieczyszczeń zachodzącymi w urządzeniach do oczyszczania ścieków oraz z podstawowymi zasadami projektowania tych urządzeń.
Treści modułu kształcenia – zwrócić uwagę na ok. 100 słów.	Stan i potrzeby rozwoju infrastruktury sanitarnej w Polsce. Przepisy prawne dotyczące zagospodarowania i oczyszczania ścieków. Definicja ścieków i ich rodzaje. Ilość, skład i ładunki zanieczyszczeń w ściekach. Procesy i metody mechanicznego i biologicznego oczyszczania ścieków oraz usuwania związków biogenych. Rodzaje, budowa, zasada działania i podstawy wymiarowania krat, piaskowników, osadników wstępnych, odtłuszczaczy, złóż biologicznych i komór z osadem czynnym. Rodzaje przydomowych oczyszczalni ścieków. Określanie sprawności funkcjonowania i oddziaływania oczyszczalni ścieków na środowisko. Metody oczyszczania ścieków przemysłowych.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Dymaczewski Z, Oleszkiewicz J., Sozański M. Poradnik eksploatatora oczyszczalni ścieków, Wyd. Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych, Poznań 2011. 2. Heidrich Z., Witkowski A. Urządzenia do oczyszczania ścieków. Projektowanie, przykłady obliczeń. Wydawnictwo Seidel-Przywecki, Warszawa 2015. 3. Anielak A. M. Chemiczne i fizykochemiczne oczyszczanie ścieków. Wyd. Naukowe PWN. Warszawa 2000. 4. Bartkiewicz B. Oczyszczanie ścieków przemysłowych. Wyd. Naukowe PWN. Warszawa 2002. 5. Imhoff K. R., Bode H., Evers P. Przykłady projektów komunalnych oczyszczalni ścieków. Wyd. Seidel-Przywecki Sp z o.o., Szczecin 2000.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	wykład, opowiadanie, opis, dyskusja, pokaz, film, projekty indywidualne i zespołowe.

M uu_uu	M IS_N1_12
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Instalacje sanitarne Sanitary Installations
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/ niekontaktowe	5 (1,8/3,2 ECTS)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Marzec Michał - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji, Wydział Inżynierii Produkcji
Cel modułu	Celem przedmiotu jest przedstawienie zagadnień związanych z budową, działaniem, wykonaniem oraz eksploatacją wybranych wewnętrznych instalacji sanitarnych stosowanych w budynkach mieszkalnych. W ramach zajęć omawiane są także zasady projektowania wybranych instalacji. Przedmiot powiązany jest z przedmiotem Sieci i instalacje sanitarne.
Efekty uczenia się	Wiedza: W1. Zna normy i wytyczne projektowania i eksploatacji wybranych wewnętrznych instalacji sanitarnych. W2. Zna podstawowe metody, techniki i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu instalacji sanitarnych. Umiejętności: U1. Posiada umiejętność wyznaczania parametrów ilościowych mediów oraz wydajności elementów instalacji sanitarnych. U2. Potrafi zaprojektować wybrane rozwiązania systemowe oraz wykonać dokumentację graficzną wybranej instalacji sanitarnej. Kompetencje społeczne: K1. Rozumie potrzebę ciągłego uczenia się i doskonalenia kompetencji zawodowych dla zapewnienia najwyższego standardu życia społeczeństwa.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – sprawdzian pisemny, W2 – sprawdzian pisemny, U1 – zadanie projektowe, U2 – zadanie projektowe, K1 – sprawdzian pisemny, dyskusja Formy dokumentowania osiągniętych wyników: sprawdzian pisemny, projekt, dziennik prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe	Matematyka, chemia, fizyka, grafika inżynierska, budownictwo ogólne, mechanika płynów, materiałoznawstwo.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Systemy zaopatrzenia budynków w wodę i odprowadzania z nich ścieków. Zadania i podział instalacji wody zimnej. Instalacje wodociągowe zaopatrywane z miejskich sieci wodociągowych. Strefowanie, zbiorniki wodne. Instalacje zaopatrywane z indywidualnych źródeł wody. Wyposażenie sanitarne pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. Elementy instalacji wodociągowych. Układ funkcjonalny instalacji wodociągowej. Armatura i materiały stosowane w instalacjach wodociągowych. Zabezpieczenie wody w instalacjach wodociągowych przed wtórnym zanieczyszczeniem. Obliczenia hydrauliczne instalacji wodociągowych. Instalacje przeciwpożarowe. Instalacje ciepłej wody użytkowej. Podstawowe schematy węzłów cieplnych. Obliczenia hydrauliczne instalacji c.w.u. Zadania i sposób obliczeń cyrkulacji. Elementy instalacji kanalizacyjnych. Zadania i podział instalacji kanalizacyjnych. Części składowe kanalizacji wewnętrznej. Instalacje kanalizacyjne – prowadzenie i wymiarowanie przewodów. Rozwinięcie i profile kanalizacji sanitarnej. Zasady odprowadzania ścieków do kanalizacji zewnętrznej oraz indywidualnych odbiorników ścieków. Badania i odbiory instalacji sanitarnych. Wykonanie projektu instalacji wod-kan dla indywidualnych warunków.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura zalecana: 1. Chudzicki J., Sosnowski S. 2011. Instalacje wodociągowe. Projektowanie, wykonanie, eksploatacja. Wyd. Seidel-Przywecki Sp. z o.o., Warszawa. 2. Gasner A. Instalacje sanitarne – poradnik dla projektantów i instalatorów. 2008. Wyd. Nauk.-Techn. Warszawa. 3. Popek M. , Wapińska B. 2003. Rysunek zawodowy – instalacje sanitarne. WSiP Warszawa. 4. Chudzicki J., Sosnowski S. 2011. Instalacje kanalizacyjne. Projektowanie, wykonanie, eksploatacja. Wyd. III. Wyd. Seidel-Przywecki. 5. Alberts J. 2007. Systemy centralnego ogrzewania i wentylacji. Poradnik dla projektantów i instalatorów. Wydawnictwo Naukowo – Techniczne, Warszawa.
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, wykonanie zadania projektowego.
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE

		Godziny	ECTS
	wykłady	18	0,72
	ćwiczenia	16	0,64
	konsultacje	9	0,36
	zaliczenie ćwiczeń	2	0,08
	RAZEM kontaktowe	45	1,8
	NIEKONTAKTOWE		
	przygotowanie do ćwiczeń	20	0,80
	przygotowanie projektu	44	1,76
	studiowanie literatury	16	0,64
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	80	3,2
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	18	0,72
	udział w ćwiczeniach	16	0,64
	konsultacje	9	0,36
	zaliczenie ćwiczeń	2	0,08
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	45	1,8
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	16	0,64
	przygotowanie do ćwiczeń	20	0,80
	udział w konsultacjach	9	0,36
	zaliczenie ćwiczeń	2	0,08
	przygotowanie projektu	44	1,76
	RAZEM o charakterze praktycznym	91	3,64
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h
	1.	Podstawy prawne projektowania instalacji wodociągowych. Systemy zaopatrzenia budynków w wodę. Zadania i podział instalacji wody zimnej.	2
	2.	Armatura i materiały stosowane w instalacjach wodociągowych. Instalacje wodociągowe zaopatrywane z miejskich sieci wodociągowych. Strefowanie, zbiorniki wodne. Instalacje zaopatrywane z indywidualnych źródeł wody.	2
	3.	Zabezpieczenie wody w instalacjach wodociągowych przed wtórnym zanieczyszczeniem.	2
	4.	Wodne instalacje przeciwpożarowe. Przeciwpożarowe zaopatrzenie obiektów budowlanych w wodę.	2
	5.	Instalacje ciepłej wody użytkowej. Podstawowe schematy węzłów cieplnych. Obliczenia hydrauliczne instalacji c.w.u. Sposób obliczeń cyrkulacji.	2
	6.	Podstawy prawne projektowania, wykonawstwa i eksploatacji systemów kanalizacyjnych. Części składowe kanalizacji wewnętrznej. Typy systemów kanalizacyjnych.	2
	7.	Urządzenia sanitarne i uzbrojenie instalacji kanalizacyjnych. Grawitacyjne instalacje kanalizacyjne dla ścieków bytowych i opadowych – elementy instalacji.	2
	8.	Instalacje kanalizacyjne podciśnieniowe. Charakterystyka i dobór ciśnieniowych elementów instalacji kanalizacyjnej – przepompownie ścieków.	2
	9.	Rozwinięcie i profile kanalizacji sanitarnej. Zasady odprowadzania ścieków do kanalizacji zewnętrznej oraz indywidualnych odbiorników ścieków	2
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe, P – projektowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 18, w tym: P -12, A - 6)		
1.	Elementy instalacji wodociągowych. Układ funkcjonalny instalacji wodociągowej. Wyposażenie sanitarne pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.	2A	

	2.	Jednostki miar i oznaczenia graficzne na rysunkach. Zakres dokumentacji projektowej.	2A
	3.	Obliczenia zapotrzebowania wody na cele gospodarczo-bytowe i p.poż. Obliczenia hydrauliczne instalacji wodociągowych.	2P
	4.	Obliczanie natężenia przepływu ścieków bytowych i deszczowych w instalacjach kanalizacyjnych.	2P
	5.	Projektowanie i wymiarowanie elementów grawitacyjnych instalacji dla ścieków bytowych i deszczowych: podejścia i piony kanalizacyjne, rynny, rury spustowe, przewody odpływowe.	2A
	6.	Wykonanie projektu instalacji wod-kan dla indywidualnych warunków.	6P
	7.	Zaliczenie zadań projektowych	2P
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IS_W12++, IS_W13++, IS_U10++, IS_U11++, IS_U12+++, IS_K05++		

M uu_uu	M IS_N1_12
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Instalacje sanitarne Sanitary Installations
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	5 (1,8/3,2)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. inż. Michał Marzec
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji, Wydział Inżynierii Produkcji
Cel modułu	Celem przedmiotu jest przedstawienie zagadnień związanych z budową, działaniem, wykonaniem oraz eksploatacją wybranych wewnętrznych instalacji sanitarnych stosowanych w budynkach mieszkalnych. W ramach zajęć omawiane są także zasady projektowania wybranych instalacji. Przedmiot powiązany jest z przedmiotem Sieci i instalacje sanitarne.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Systemy zaopatrzenia budynków w wodę i odprowadzania z nich ścieków. Zadania i podział instalacji wody zimnej. Instalacje wodociągowe zaopatrywane z miejskich sieci wodociągowych. Strefowanie, zbiorniki wodne. Instalacje zaopatrywane z indywidualnych źródeł wody. Wyposażenie sanitarne pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. Elementy instalacji wodociągowych. Układ funkcjonalny instalacji wodociągowej. Armatura i materiały stosowane w instalacjach wodociągowych. Zabezpieczenie wody w instalacjach wodociągowych przed wtórnym zanieczyszczeniem. Obliczenia hydrauliczne instalacji wodociągowych. Instalacje przeciwpożarowe. Instalacje ciepłej wody użytkowej. Podstawowe schematy węzłów cieplnych. Obliczenia hydrauliczne instalacji c.w.u. Zadania i sposób obliczeń cyrkulacji. Elementy instalacji kanalizacyjnych. Zadania i podział instalacji kanalizacyjnych. Części składowe kanalizacji wewnętrznej. Instalacje kanalizacyjne – prowadzenie i wymiarowanie przewodów. Rozwinięcie i profile kanalizacji sanitarnej. Zasady odprowadzania ścieków do kanalizacji zewnętrznej oraz indywidualnych odbiorników ścieków. Badania i odbiory instalacji sanitarnych. Wykonanie projektu instalacji wod-kan dla indywidualnych warunków.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura zalecana: 1. Chudzicki J., Sosnowski S. 2011. Instalacje wodociągowe. Projektowanie, wykonanie, eksploatacja. Wyd. Seidel-Przywecki Sp. z o.o., Warszawa. 2. Gasner A. Instalacje sanitarne – poradnik dla projektantów i instalatorów. 2008. Wyd. Nauk.-Techn. Warszawa. 3. Popek M. , Wapińska B. 2003. Rysunek zawodowy – instalacje sanitarne. WSiP Warszawa. 4. Chudzicki J., Sosnowski S. 2011. Instalacje kanalizacyjne. Projektowanie, wykonanie, eksploatacja. Wyd. III. Wyd. Seidel-Przywecki. 5. Alberts J. 2007. Systemy centralnego ogrzewania i wentylacji. Poradnik dla projektantów i instalatorów. Wydawnictwo Naukowo – Techniczne, Warszawa.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, wykonanie zadania projektowego.

M uu_uu	M IS_N1_13
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Gospodarka odpadami
	Waste management
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	5 (2,52/2,48)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Bik-Małodzińska Marta – dr hab.
Osoby współprowadzące wykłady	-
Jednostka oferująca przedmiot	Instytut Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska
Cel modułu	Celem realizowanego modułu jest przekazanie wiedzy oraz nabycie przez studentów umiejętności i kompetencji w zakresie rozumienia zasad gospodarki odpadami, podstawowych rozwiązań logistycznych, technologicznych i technicznych w dziedzinie gospodarki odpadami oraz zasad lokalizacji obiektów gospodarki odpadami. Opanowanie wiadomości w zakresie podstawowych cech odpadów, a jednocześnie informujących o ich wpływie na środowisko, ich zagospodarowaniu, uwarunkowaniach prawnych , ekonomicznych i finansowych, umiejętność klasyfikacji tych odpadów i oceny ich presji na środowisko.
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Posiada wiedzę dotyczącą zasad gospodarki odpadami, możliwościach zagospodarowania tych odpadów oraz regulacji prawnych z zakresu gospodarki odpadami Umiejętności: U1. Rozumie zasady gospodarki odpadami. Zna metody, techniki i technologie występujące w gospodarce odpadami. Kompetencje społeczne: K1. Wykazuje gotowość podjęcia działań na rzecz promowania gospodarki odpadami.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – zaliczenie pisemne, W2 – zaliczenie pisemne, U1 – ocena zadania projektowego, U2 – ocena zadania projektowego, K1 – ocena prezentacji oraz interpretacji projektu. Formy dokumentowania osiągniętych wyników: dziennik prowadzącego, praca zaliczeniowa.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	chemia, biologia, ochrona środowiska, energetyka, gospodarka ściekami		
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	Obejmuje wiedzę w zakresie podstawowych wiadomości na temat: cech odpadów komunalnych i przemysłowych, rodzajów odpadów, ilości i składu frakcyjnego odpadów oraz metod mechanicznego i biologicznego przetwarzania odpadów możliwości i technologii ich zagospodarowania. Właściwości tych odpadów mają decydujące znaczenie dla środowiska i jednocześnie informują o wpływie na środowisko.		
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura obowiązkowa: 1. Baran S., Turski R.: Wybrane zagadnienia z utylizacji i unieszkodliwiania odpadów. Wyd. AR Lublin 2000. 2. Rosik-Dulewska Cz.: Podstawy gospodarki odpadami. PWN, Warszawa, 2008. 3. Jędrzak A.: Biologiczne przetwarzanie odpadów. PWN Warszawa 2007. 4. Krzywy E.: Przyrodnicze wykorzystanie ścieków i osadów ściekowych. Wyd. AR Szczecin, 1999. 5. Baran S., Turski R.: Ćwiczenia specjalistyczne z utylizacji odpadów i ścieków. Wyd. AR w Lublinie, 1996. 6. Akty prawne związane z gospodarką odpadami. Literatura zalecana: 1. Bitlewski B., Härdtle G., Marek K.: Podręcznik gospodarki odpadami – teoria i praktyka. Wyd. „Seidel-Przywecki” Sp.z o.o., Warszawa, 2003. 2. Żygadło M.: Gospodarka odpadami komunalnymi. Wyd. politechniki Świętokrzyskiej, Kielce, 1999. 3. Wandrasz J.W., Wandrasz A.J.: Biopaliwa i paliwa w procesach termicznych, Wyd. Seidel-Przywecki Sp. Z o.o., 2006. 4. Wandrasz J.W.: Paliwa z odpadów. Tom I i II. Wyd. Helion, 1999. 5. Czasopisma: Przegląd Komunalny i Recykling, Czysta Energia.		
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady, prezentacje, opracowania, projekty i dyskusje.		
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE		
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	
	wykłady	18	0,72

	ćwiczenia	17	0,68	
	konsultacje	25	1	
	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04	
	egzamin	2	0,08	
	RAZEM kontaktowe	63	2,52	
	NIEKONTAKTOWE			
	przygotowanie do ćwiczeń	15	0,6	
	przygotowanie projektu	10	0,4	
	studiowanie literatury	30	1,2	
	przygotowanie do egzaminu	7	0,28	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	62	2,48	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	18	0,72	
	udział w ćwiczeniach	17	0,68	
	konsultacje	25	1	
	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04	
	egzamin	2	0,08	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	63	2,52	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	17	0,68	
	przygotowanie do ćwiczeń	15	0,6	
	udział w konsultacjach	25	1	
	pisemne zaliczenie ćwiczeń	1	0,04	
	przygotowanie i udział w egzaminie	9	0,36	
	RAZEM o charakterze praktycznym	67	2,68	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		18 h	
	1.	Wprowadzenie do przedmiotu. Podstawowe problemy gospodarki odpadami.	2	
	2.	Gospodarka odpadami , a zagrożenia dla środowiska.	2	
	3.	Regulacje prawne w gospodarce odpadami.	2	
	4.	Charakterystyka i podstawowe właściwości odpadów.	2	
	5.	Metody postępowania z odpadami. Recykling odpadów.	2	
	6.	Spalanie i kompostowanie odpadów.	2	
	7.	Odzysk materiałów biologicznych w procesach R10, R3 i R1.	2	
	8.	Mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów.	2	
	9.	Potrzeby, możliwości i zasady wykorzystywania odpadów w inżynierii środowiska.	2	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, P - projektowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 18, w tym: L - 6, A - 6, P - 6)			
	1.	Wprowadzenie do przedmiotu. Aktualny stan gospodarki odpadami.	2-A	
	2.	Wytyczne i schemat projektu zagospodarowania odpadów. Zasady i kierunki przyrodniczego wykorzystania odpadów.	2-P	

	3.	Ocena właściwości morfologicznych odpadów. Wyznaczenie gęstości nasypowej odpadów.	2-L
	4.	Opracowanie koncepcji projektu zagospodarowania odpadów we własnej gminie. KOLOKWIUM	2-P
	5.	Zawartość WWA w odpadach.	2-L
	6.	Zawartość substancji organicznej w odpadach.	2-L
	7.	Opracowanie projektu dotyczącego oceny ilości i składu frakcyjnego odpadów wytworzonych we własnym gospodarstwie domowym. KOLOKWIUM	2-P
	8.	Zasady postępowania z odpadami niebezpiecznymi.	2-A
	9.	Zaliczenie projektów i ćwiczeń.	2-A
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się (<i>załącznik 3</i>) oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W03+++ IŚ_W13+++ IŚ_U01+++ IŚ_U09++ IŚ_U15+++ IŚ_K01++ IŚ_K02++ IŚ_K03++ IŚ_K04++		

M uu_uu	M IS_N1_13
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Gospodarka odpadami
	Waste management
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	IV
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	5 (2,52/2,48)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. Marta Bik-Małodzińska
Jednostka oferująca moduł	Instytut Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska
Cel modułu	Celem realizowanego modułu jest przekazanie wiedzy oraz nabycie przez studentów umiejętności i kompetencji w zakresie rozumienia zasad gospodarki odpadami, podstawowych rozwiązań logistycznych, technologicznych i technicznych w dziedzinie gospodarki odpadami oraz zasad lokalizacji obiektów gospodarki odpadami. Opanowanie wiadomości w zakresie podstawowych cech odpadów, a jednocześnie informujących o ich wpływie na środowisko, ich zagospodarowaniu, uwarunkowaniach prawnych, ekonomicznych i finansowych, umiejętność klasyfikacji tych odpadów i oceny ich presji na środowisko.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Obejmuje wiedzę w zakresie podstawowych wiadomości na temat: cech odpadów komunalnych i przemysłowych, rodzajów odpadów, ilości i składu frakcyjnego odpadów oraz metod mechanicznego i biologicznego przetwarzania odpadów możliwości i technologii ich zagospodarowania. Właściwości tych odpadów mają decydujące znaczenie dla środowiska i jednocześnie informują o wpływie na środowisko.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura obowiązkowa: 1. Baran S., Turski R.: Wybrane zagadnienia z utylizacji i unieszkodliwiania odpadów. Wyd. AR Lublin 2000. 2. Rosik-Dulewska Cz.: Podstawy gospodarki odpadami. PWN, Warszawa, 2008. 3. Jędrzak A.: Biologiczne przetwarzanie odpadów. PWN Warszawa 2007. 4. Krzywy E.: Przyrodnicze wykorzystanie ścieków i osadów ściekowych. Wyd. AR Szczecin, 1999. 5. Baran S., Turski R.: Ćwiczenia specjalistyczne z utylizacji odpadów i ścieków. Wyd. AR w Lublinie, 1996. 6. Akty prawne związane z gospodarką odpadami. Literatura zalecana: 1. Bitlewski B., Härdtle G., Marek K.: Podręcznik gospodarki odpadami – teoria i praktyka. Wyd. „Seidel-Przywecki” Sp.z o.o., Warszawa, 2003. 2. Żygadło M.: Gospodarka odpadami komunalnymi. Wyd. politechniki Świętokrzyskiej, Kielce, 1999. 3. Wandrasz J.W., Wandrasz A.J.: Biopaliwa i paliwa w procesach termicznych, Wyd. Seidel-Przywrecki Sp. Z o.o., 2006. 4. Wandrasz J.W.: Paliwa z odpadów. Tom I i II. Wyd. Helion, 1999. 5. Czasopisma: Przegląd Komunalny i Recykling, Czysta Energia.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykłady, prezentacje, opracowania, projekty i dyskusje.

M uu_uu	M IS_N1_14
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Budownictwo Construction
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	4 (1,28/2,72)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Marzec Michał - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji, Wydział Inżynierii Produkcji
Cel modułu	Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy z zakresu podstaw budownictwa, w tym charakterystyki elementów budynków i materiałów budowlanych, tendencji we współczesnym budownictwie, a także ogólnych zasad wykonywania rysunku budowlanego i czytania projektów budowlanych. Ponadto celem przedmiotu jest omówienie podstawowych aktów prawnych i norm z zakresu budownictwa oraz zapoznanie studentów z aspektami formalno-prawnymi realizacji procesów inwestycyjnych w budownictwie.
Efekty uczenia się	Wiedza: W1. Ma uporządkowaną wiedzę na temat funkcji i rodzajów podstawowych elementów budynku oraz właściwości materiałów stosowanych w budownictwie. W2. Zna ogólne zasady i wytyczne dotyczące projektowania obiektów budowlanych oraz sytuowania ich na działce budowlanej. Umiejętności: U1. Potrafi posługiwać się dokumentacją techniczną obiektów budowlanych oraz identyfikować podstawowe elementy budynku i infrastruktury technicznej. U2. Potrafi wykonać dokumentację projektową budynku wykonanego w technologii tradycyjnej udoskonalonej, w tym skrócony opis techniczny zaprojektowanego budynku i przyjętych rozwiązań techniczno-materiałowych oraz rzuty i przekroje budynku i jego elementów konstrukcyjnych wraz ze szczegółami. Kompetencje społeczne: K1. Przestrzega zasad etyki zawodowej i ma poczucie odpowiedzialności za rzetelność wykonywanych prac.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – sprawdzian pisemny, W2 – sprawdzian pisemny, U1 – zadanie projektowe, U2 – zadanie projektowe, K1 – sprawdzian pisemny, dyskusja Formy dokumentowania osiągniętych wyników: sprawdzian pisemny, projekt, dziennik prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe	Rysunek techniczny, grafika inżynierska, mechanika i wytrzymałość materiałów, materiałoznawstwo.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykłady. Podstawowe pojęcia i definicje z zakresu budownictwa. Wybrane zagadnienia prawa budowlanego. Klasyfikacja obiektów budowlanych. Specyfika i etapy budowlanego procesu inwestycyjnego. Podstawowe elementy budynku (fundamenty, ściany, stropy, nadproża, wieńce, dachy, schody), ich funkcje i rozwiązania konstrukcyjne. Szczegółowe kryteria doboru i wymagań stawianych pionowym i poziomym przegrodom budowlanym. Charakterystyka materiałów i wyrobów, stosowanych w budownictwie. Ćwiczenia: Zasady wykonywania projektów budowlanych, podstawowe elementy dokumentacji projektowej, zasady jej opracowywania i czytania – oznaczenia graficzne na rysunkach budowlanych. Zagadnienia cieplno-wilgotnościowe w budynkach, projektowanie cieplne przegród budowlanych, przykłady obliczeń. Rodzaje obciążeń. Wykonanie dokumentacji projektowej budynku (część opisowa i graficzna – rzuty i przekroje budynku (rzuty kondygnacji, przekrój pionowy) oraz podstawowych elementów konstrukcyjnych: fundamentów, stropów, więźby dachowej).
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura zalecana: 1. Lichołai L. (red). 2008. Budownictwo Ogólne, T.3, Elementy budynków – podstawy projektowania. Wydawnictwo Arkady, Warszawa. 2. Stefańczyk B. (red.). 2010. Budownictwo ogólne. T 1 Materiały i wyroby budowlane. Wydawnictwo Arkady, Warszawa. 3. Neufert E. 2011. Podręcznik projektowania architektoniczno-budowlanego. Wyd. Arkady. 4. Matlak B., Falaciński P. 2013. Budownictwo i konstrukcje inżynierskie. Oficyna Wyd. Politechniki Warszawskiej. 5. Schabowicz K., Gorzelańczyk T. 2010. Materiały do ćwiczeń projektowych z budownictwa ogólnego. DWE. 6. Akty prawne i normy budowlane.
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, wykonanie zadania projektowego.

Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE		
		Godziny	ECTS
	wykłady	9	0,36
	ćwiczenia	16	0,64
	konsultacje	5	0,2
	zaliczenie ćwiczeń	2	0,08
	RAZEM kontaktowe	32	1,28
	NIEKONTAKTOWE		
	przygotowanie do ćwiczeń	18	0,72
	przygotowanie projektu	40	1,6
	studiowanie literatury	10	0,4
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	68	2,72
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36
	udział w ćwiczeniach	16	0,64
	konsultacje	5	0,2
	zaliczenie ćwiczeń	2	0,08
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	32	1,28
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	16	0,64
	przygotowanie do ćwiczeń	18	0,72
	udział w konsultacjach	5	0,2
	zaliczenie ćwiczeń	2	0,08
	przygotowanie projektu	40	1,6
	RAZEM o charakterze praktycznym	81	3,24
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h
	1.	Wybrane zagadnienia prawa budowlanego. Klasyfikacje budownictwa i obiektów budowlanych. Specyfika i etapy budowlanego procesu inwestycyjnego	1
	2.	Układy konstrukcyjne budynków. Sztywność przestrzenna budynku. Dylatacje w budynkach.	1
	3.	Podstawowe elementy budynku. Fundamenty – zadania, rodzaje: fundamenty bezpośrednie (stopy, ławy, płyty, skrzynie i pośrednie (pale, studnie), materiały. Hydroizolacje.	1
	4.	Ściany – zadanie, klasyfikacja, konstrukcje ścian: monolityczne i warstwowe, materiały do wykonywania ścian. Nadproża.	1
	5.	Wieńce – funkcje, technologie wykonania, zbrojenie wieńca. Stropy – zadania, konstrukcja, klasyfikacje stropów ze względu na materiał wykonania i konstrukcję, układy modułowe.	1
	6.	Schody – zadania, rodzaje, wymagania techniczne dotyczące schodów i zasady projektowania.	1
	7.	Dachy – zadania i elementy dachu. Podstawowe elementy i konstrukcje więźby dachowej drewnianej. Zasady projektowania więźby i doboru parametrów technicznych. Stropodachy.	1
	8.	Przewody wentylacyjne i spalinowe – materiały i zasady wykonywania.	1
	9.	Podłogi i posadzki.	1
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 18, w tym: L - 12, A - 6)		
	1.	Zasady wykonywania projektów budowlanych, podstawowe elementy dokumentacji projektowej, zasady jej opracowywania i czytania – oznaczenia graficzne na rysunkach budowlanych. Projekt zagospodarowania działki budowlanej.	2A

	2.	Wymiarowanie konstrukcji. Stany graniczne. Rodzaje obciążeń: stałe, zmienne, wyjątkowe. Wartość charakterystyczna i obliczeniowa obciążeń.	2A
	3.	Zagadnienia ciepłno-wilgotnościowe w budynkach, projektowanie cieplne przegród budowlanych, przykłady obliczeń.	2A
	4.	Podanie założeń do wykonania uproszczonej dokumentacji projektowej, omówienie zasad przygotowania. Określenie konstrukcji ścian na podstawie obliczeń cieplnych. Wykonanie rzutu parteru.	2L
	5.	Wykonanie rzutu i przekrojów charakterystycznych fundamentów budynku.	2L
	6.	Dobór konstrukcji stropu i wykonanie rzutu stropu nad pierwszą kondygnacją nadziemną budynku.	2L
	7.	Wykonanie rzutu więźby dachowej budynku.	2L
	8.	Wykonanie przekroju pionowego budynku ze szczegółami budowy przegród pionowych.	2L
	9.	Zaliczenie prac projektowych	2L
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IS_W10+ IS_W11++ IS_U05 + IS_U10 ++ IS_K04 ++		

M uu_uu	M IS_N1_14
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Budownictwo
	Construction
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	4 (1,28/2,72)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. inż. Michał Marzec
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji, Wydział Inżynierii Produkcji
Cel modułu	Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy z zakresu podstaw budownictwa, w tym charakterystyki elementów budynków i materiałów budowlanych, tendencji we współczesnym budownictwie, a także ogólnych zasad wykonywania rysunku budowlanego i czytania projektów budowlanych. Ponadto celem przedmiotu jest omówienie podstawowych aktów prawnych i norm z zakresu budownictwa oraz zapoznanie studentów z aspektami formalno-prawnymi realizacji procesów inwestycyjnych w budownictwie.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykłady. Podstawowe pojęcia i definicje z zakresu budownictwa. Wybrane zagadnienia prawa budowlanego. Klasyfikacja obiektów budowlanych. Specyfika i etapy budowlanego procesu inwestycyjnego. Podstawowe elementy budynku (fundamenty, ściany, stropy, nadproża, wieńce, dachy, schody), ich funkcje i rozwiązania konstrukcyjne. Szczegółowe kryteria doboru i wymagań stawianych pionowym i poziomym przegrodom budowlanym. Charakterystyka materiałów i wyrobów, stosowanych w budownictwie. Ćwiczenia: Zasady wykonywania projektów budowlanych, podstawowe elementy dokumentacji projektowej, zasady jej opracowywania i czytania – oznaczenia graficzne na rysunkach budowlanych. Zagadnienia cieplno-wilgotnościowe w budynkach, projektowanie cieplne przegród budowlanych, przykłady obliczeń. Rodzaje obciążeń. Wykonanie dokumentacji projektowej budynku (część opisowa i graficzna – rzuty i przekroje budynku (rzuty kondygnacji, przekrój pionowy) oraz podstawowych elementów konstrukcyjnych: fundamentów, stropów, więźby dachowej).
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura zalecana: 1. Lichołai L. (red). 2008. Budownictwo Ogólne, T.3, Elementy budynków – podstawy projektowania. Wydawnictwo Arkady, Warszawa. 2. Stefańczyk B. (red.). 2010. Budownictwo ogólne. T 1 Materiały i wyroby budowlane. Wydawnictwo Arkady, Warszawa. 3. Neufert E. 2011. Podręcznik projektowania architektoniczno-budowlanego. Wyd. Arkady. 4. Matlak B., Falaciński P. 2013. Budownictwo i konstrukcje inżynierskie. Oficyna Wyd. Politechniki Warszawskiej. 5. Schabowicz K., Gorzelańczyk T. 2010. Materiały do ćwiczeń projektowych z budownictwa ogólnego. DWE. 6. Akty prawne i normy budowlane.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, wykonanie zadania projektowego.

M uu_uu	M IS_N1_15
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Ochrona przed hałasem i wibracjami Protection against noise and vibration
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	<i>obowiązkowy</i>
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/ niekontaktowe (z obliczonych poniżej)	3 (1,0/2,0)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Słowik Tomasz – dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	brak
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Energetyki i Środków Transportu
Cel modułu	Celem realizowanego modułu jest ukazanie sposobów rozwiązania problemów związanych z hałasem i wibracjami, postrzeganymi dziś jako środowiskowe zanieczyszczenia energetyczne – z uwzględnieniem problematyki metodyki pomiarów. Istotne są też sposoby redukcji wpływu tych czynników na ludzi.
Efekty uczenia się <i>łącznie</i> liczba efektów dla modułu 4-8. Dla każdego ustala się weryfikację efektu, dlatego uwzględnia się tylko te efekty, które można ocenić/sprawdzić	Wiedza:
	W1. Posiadanie podstawowych wiadomości z zakresu zanieczyszczeń energetycznych.
	W2. Znajomość elementarnych podstaw prawnych i norm w zakresie wykonywania pomiarów hałasu i drgań.
	Umiejętności:
	U1. Poprawne wykonanie pomiarów hałasu i drgań – włącznie z ich oceną, zaprogramowaniem i sporządzeniem raportu
	Kompetencje społeczne:
	K1. Wykazywanie świadomości w zakresie skali problemów związanych z zanieczyszczeniami energetycznymi w dobie tak ucywilizowanego społeczeństwa. K2. Świadomość w zakresie ekonomicznego a nie ekologicznego podłoża minimalizacji tego typu zanieczyszczeń.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1, W2 – kolokwium, U1 – projekt. Formy dokumentowania osiągniętych wyników: Opracowanie projektu wykonania praktycznych pomiarów hałasu lub wibracji wraz z zaprogramowaniem całej metodyki pomiarowej i opracowaniem szczegółowego sprawozdania - weryfikującego powyższe efekty kształcenia.																		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość podstawowych wielkości fizycznych.																		
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Rzeczywiste źródła drgań i hałasu występujące w środowisku. Wpływ drgań i hałasu na człowieka. Zapoznanie się ze współczesnym sprzętem do pomiaru i analizy sygnałów wibroakustycznych. Ogólne ustalenia metodyczne. Akty prawne. Systemy do pomiaru, akwizycji i analizy sygnałów wibroakustycznych. Metody pomiaru i prognozowanie rozkładu poziomu ciśnienia akustycznego w otoczeniu dominujących źródeł hałasu w środowisku naturalnym: hałasu komunikacyjnego (drogowego, kolejowego i lotniczego) i przemysłowego. Monitoring hałasu – uwarunkowania techniczne i formalno prawne. Dokumentowanie wyników pomiarów i warunków otoczenia. Pomiary i ocena drgań w środowisku.																		
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Obowiązkowa: 1. Engel Z.: Ochrona środowiska przed drganiami i hałasem. PWN Warszawa 2001. 2. Cempel C.: Wibroakustyka stosowana. PWN, Warszawa 1989. 3. Kucharski R. J.: Metody prognozowania hałasu komunikacyjnego (drogowego i ulicznego). ASKON, Warszawa 1996. 4. Kraszewski M., Kucharski R. J., Kurpiewski A.: Metody pomiaru hałasu zewnętrznego w środowisku. ASKON, Warszawa 1996. Zalecana: 1. Czajka J.: Pomiary drgań i hałasu na stanowiskach pracy w transporcie. OWPW, Warszawa 2000. 2. Prawo Ochrony Środowiska Wspólnoty Europejskiej. Tom 5. Hałas. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Warszawa 1995.																		
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład tradycyjny, uzupełniany prezentacjami multimedialnymi wybranych zagadnień z realizowanych treści programowych. Ćwiczenia są uzupełnieniem wykładów, wymagana jest praca własna studentów w grupach z przyrządami umożliwiającymi pomiar hałasu w celu zrealizowania projektu.																		
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th style="width: 60%;"></th> <th style="width: 20%; text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="width: 20%; text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">0,32</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>kolokwium z ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	9	0,36	ćwiczenia	8	0,32	konsultacje	7	0,28	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04
KONTAKTOWE																			
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																	
wykłady	9	0,36																	
ćwiczenia	8	0,32																	
konsultacje	7	0,28																	
kolokwium z ćwiczeń	1	0,04																	

	RAZEM kontaktowe	25	1,0	
	NIEKONTAKTOWE			
	przygotowanie do ćwiczeń	20	0,8	
	przygotowanie projektu	10	0,4	
	studiowanie literatury	20	0,8	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	50	2,0	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	konsultacje	7	0,28	
	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	25	1,0	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	przygotowanie do ćwiczeń	20	0,8	
	udział w konsultacjach	7	0,28	
	pisemne zalecenie ćwiczeń	1	0,04	
	RAZEM o charakterze praktycznym	36	1,44	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady: (15 lub mniej)		h	
	1.	Hałas i drgania jako energetyczne zanieczyszczenia środowiska naturalnego.	1	
	2.	Podstawowe pojęcia i zależności związane z hałasem i drganiami.	1	
	3.	Hałas - klasyfikacja i źródła hałasu. Poziom hałas. Krzywe korekcyjne.	1	
	4.	Charakterystyka stanu zagrożenia hałasem w Polsce i Europie.	1	
	5.	Aspekty prawne, dyrektywy, normy dotyczące ochrony przeciwhałasowej.	1	
	6.	Wpływ hałasu i drgań mechanicznych na człowieka na człowieka.	1	
	7.	Metody obniżenia poziomu drgań mechanicznych oraz hałasu.	1	
	8.	Aktywne i bierne metody zwalczania hałasu. Ekrany akustyczne.	1	
	9.	Aspekty eksploatacyjne i ergonomiczne zabezpieczeń przeciwhałasowych.	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: L -6, A -3)			
	1.	Ogólne zasady programowania prac pomiarowych w wibroakustyce.	1A	
	2.	Wybrane metody pomiarowe podstawowych wielkości mierzonych. Wybrane wskaźniki oceny hałasu środowiskowego.	1A	
	3.	Wybrane zestawy pomiarowe do realizacji badań i pomiarów wibroakustycznych.	1A	
	4.	Zasady lokalizacji punktów pomiarowych. Pomiar wstępny hałasu wybranych urządzeń.	1L	
	5.	Wykorzystanie zestawu pomiarowego, wykorzystującego zjawiska wibroakustyczne do diagnostyki.	1L	
	6.	Pomiar hałasu drogowego przy pomocy przenośnego miernika dźwięku.	1L	
7.	Analiza uzyskanych wyników pomiarów.	1L		
8.	Praktyczne przykłady zrealizowanych projektów akustycznych.	0,5L		
9.	Mapy akustyczne.	0,5L		
10.	Kolokwium	1L		

Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jakim efekty uczenia się związane są z danym modulem IS_W11 ++ IS_U13 +++ IS_K03 ++ IS_K04 +

M uu_uu	M IS_N1_15
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Ochrona przed hałasem i wibracjami Protection against noise and vibration
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	<i>obowiązkowy</i>
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,0/2,0)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. inż. Tomasz Słowik
Jednostka oferująca moduł	Katedra Energetyki i Środków Transportu
Cel modułu	Celem realizowanego modułu jest ukazanie sposobów rozwiązania problemów związanych z hałasem i wibracjami, postrzeganymi dziś jako środowiskowe zanieczyszczenia energetyczne – z uwzględnieniem problematyki metodyki pomiarów. Istotne są też sposoby redukcji wpływu tych czynników na ludzi.
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Rzeczywiste źródła drgań i hałasu występujące w środowisku. Wpływ drgań i hałasu na człowieka. Zapoznanie się ze współczesnym sprzętem do pomiaru i analizy sygnałów wibroakustycznych. Ogólne ustalenia metodyczne. Akty prawne. Systemy do pomiaru, akwizycji i analizy sygnałów wibroakustycznych. Metody pomiaru i prognozowanie rozkładu poziomu ciśnienia akustycznego w otoczeniu dominujących źródeł hałasu w środowisku naturalnym: hałasu komunikacyjnego (drogowego, kolejowego i lotniczego) i przemysłowego. Monitoring hałasu – uwarunkowania techniczne i formalno prawne. Dokumentowanie wyników pomiarów i warunków otoczenia. Pomiary i ocena drgań w środowisku.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Obowiązkowa: - Engel Z.: Ochrona środowiska przed drganiami i hałasem. PWN Warszawa 2001. - Cempel C.: Wibroakustyka stosowana. PWN, Warszawa 1989. - Kucharski R. J.: Metody prognozowania hałasu komunikacyjnego (drogowego i ulicznego). ASKON, Warszawa 1996. - Kraszewski M., Kucharski R. J., Kurpiewski A.: Metody pomiaru hałasu zewnętrznego w środowisku. ASKON, Warszawa 1996. Zalecana: - Czajka J.: Pomiary drgań i hałasu na stanowiskach pracy w transporcie. OWPW, Warszawa 2000. - Prawo Ochrony Środowiska Wspólnoty Europejskiej. Tom 5. Hałas. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Warszawa 1995.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład tradycyjny, uzupełniany prezentacjami multimedialnymi wybranych zagadnień z realizowanych treści programowych. Ćwiczenia są uzupełnieniem wykładów, wymagana jest praca własna studentów w grupach z przyrządami umożliwiającymi pomiar hałasu w celu zrealizowania projektu.

M uu_uu	M IS_N1_16
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Techniki cieplne <i>Thermal engineering</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	<i>fakultatywny</i>
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/ niekontaktowe	2 (0,88/1,12)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Polak Renata - dr
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Techniki Ciepłej i Inżynierii Procesowej
Cel modułu	Celem realizowanego modułu jest uzyskanie przez studentów podstawowej wiedzy z zakresu typowych procesów cieplnych. Zapoznanie studentów z bilansowaniem urządzeń cieplnych, określanie ich sprawności, zagadnienia związane z poprawą efektywności energetycznej procesów cieplnych oraz możliwością zastosowania odnawialnych źródeł energii w technice cieplnej.
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Absolwent zna i rozumie normy, wytyczne oraz zasady projektowania instalacji i urządzeń cieplnych IŚ_W12 Umiejętności: U1. Absolwent potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł, dokonać ich interpretacji oraz formułować i uzasadniać wnioski i opinie IŚ_U01 U2. Absolwent potrafi używać szerokiego zakresu instrumentów, narzędzi, technik, technologii i sprzętu służącego do rozwiązania zadań inżynierskich o charakterze praktycznym IŚ_U05 Kompetencje społeczne: K1. Absolwent jest gotów ciągłego pogłębiania i aktualizowania wiedzy w związku z postępem technicznym i zmianami w przepisach prawnych IŚ_K05

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – sprawdzian pisemny, U1 - dziennik prowadzącego, U2 – dziennik prowadzącego, K1 – dziennik prowadzącego Formy dokumentowania: arkusze prac pisemnych, dziennik prowadzącego																																	
Wymagania wstępne i dodatkowe	matematyka, fizyka, termodynamika																																	
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Zakres przedmiotu obejmuje wiadomości dotyczące zagadnień związanych ze złożoną wymianą ciepła, analizą pracy wymienników ciepła w zależności od ich konstrukcji, określaniem sprawności wymienników i powierzchni wymiany ciepła, technikami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych na przykładzie energii geotermalnej, zasadą działania pomp ciepła oraz sposobami magazynowania energii cieplnej.																																	
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Szargut J., Ziębik A.: Podstawy energetyki cieplnej. PWN, Warszawa 1998. 2. Lewandowski W.: Proekologiczne odnawialne źródła energii. WNT, Warszawa 2007. 3. Stachel A. A.: Wykorzystanie energii wnętrza Ziemi. Wydawnictwo Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, Szczecin 2013. 4. Rubik M.: Pompy ciepła w systemach geotermii niskotemperaturowej. Multico Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2011. 5. Chwieduk D., Jaworski M.: Energetyka odnawialna w budownictwie. Magazynowanie energii. PWN, Warszawa 2018.																																	
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	wykład, dyskusja, rozwiązywanie zadań obliczeniowych, korzystanie z materiałów dydaktycznych, rozwiązywanie zadań problemowych																																	
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;">Godziny</th> <th style="text-align: center;">ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">0,16</td> </tr> <tr> <td>kolokwium z ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">22</td> <td style="text-align: center;">0,88</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">18</td> <td style="text-align: center;">0,72</td> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,4</td> </tr> <tr> <td>RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS</td> <td style="text-align: center;">28</td> <td style="text-align: center;">1,12</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				Godziny	ECTS	wykłady	9	0,36	ćwiczenia	7	0,28	konsultacje	4	0,16	kolokwium z ćwiczeń	2	0,08	RAZEM kontaktowe	22	0,88	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	18	0,72	studiowanie literatury	10	0,4	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	28	1,12
KONTAKTOWE																																		
	Godziny	ECTS																																
wykłady	9	0,36																																
ćwiczenia	7	0,28																																
konsultacje	4	0,16																																
kolokwium z ćwiczeń	2	0,08																																
RAZEM kontaktowe	22	0,88																																
NIEKONTAKTOWE																																		
przygotowanie do ćwiczeń	18	0,72																																
studiowanie literatury	10	0,4																																
RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	28	1,12																																
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td>udział w wykładach</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>udział w ćwiczeniach</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> </tbody> </table>	udział w wykładach	9	0,36	udział w ćwiczeniach	7	0,28																											
udział w wykładach	9	0,36																																
udział w ćwiczeniach	7	0,28																																

bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	konsultacje	4	0,16	
	kolokwium z ćwiczeń	2	0,08	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	22	0,88	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	7	0,28	
	przygotowanie do ćwiczeń	18	0,72	
	udział w konsultacjach	4	0,16	
	pisemne zalecenie ćwiczeń	2	0,08	
	RAZEM o charakterze praktycznym	31	1,24	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady: (9 h)		h	
	1.	Złożona wymiana ciepła w stanie ustalonym, przejmowanie i przenikanie ciepła.	1	
	2.	Wymienniki ciepła – charakterystyka, rodzaje wymienników ciepła.	1	
	3.	Pompy ciepła – charakterystyka, rodzaje. Podział sprężarkowych pomp ciepła ze względu na rodzaj dolnego źródła ciepła.	1	
	4.	Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych na przykładzie energii geotermalnej. Geotermia niskiej i wysokiej entalpii.	1	
	5.	Systemy wydobywcze wód geotermalnych. Geotermia hydrotermalna, petrotermalna, tunelowa.	1	
	6.	Bezpośrednie i pośrednie wykorzystanie energii geotermalnej.	1	
	7.	Geotermalne systemy ciepłownicze w Polsce.	1	
	8.	Technologie produkcji energii elektrycznej z zasobów geotermalnych. Binarne siłownie geotermalne oparte na cyklu ORC i cyklu Kalina.	1	
	9.	Magazynowanie energii cieplnej.	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: L - 6, A -3, T - 0)			
	1.	Obliczanie strat ciepła podczas złożonej wymiany ciepła w stanie ustalonym dla przegrody płaskiej i cylindrycznej.	1-A	
	2.	Określenie sprawności i powierzchni wymiany ciepła wymienników współprądowych i przeciwprądowych.	1-L	
	3.	Obliczanie efektywności pomp ciepła, dobór dolnego źródła do pomp ciepła, obliczanie mocy dolnego źródła ciepła.	1-L	
	4.	Kolokwium .	1-A	
	5.	Podstawowe pojęcia i jednostki energii oraz ich równoważniki. Definicje pojęć związanych z energią geotermiczną i geotermalną.	1-L	
	6.	Kategorie zasobów energii geotermalnej, wzory obliczeniowe na dostępne statyczne, statyczno-wydobywalne oraz dyspozycyjne zasoby energii geotermalnej.	1-L	
	7.	Charakterystyka elementów instalacji pozyskiwania i odbioru energii geotermalnej.	1-L	
	8.	Technologie wykorzystania energii geotermalnej w ciepłowniach i elektrowniach.	1-L	
9.	Kolokwium.	1-A		
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się (<i>załącznik 3</i>) oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem <i>IŚ_W12+++</i> <i>IŚ_U01++</i> <i>IŚ_U05++</i> <i>IŚ_K05+</i>			

M uu_uu	M IS_N1_16
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Techniki cieplne
	<i>Thermal engineering</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	<i>fakultatywny</i>
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	2 (0,88/1,12)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr Polak Renata
Jednostka oferująca moduł	Katedra Techniki Ciepłej i Inżynierii Procesowej
Cel modułu	Celem realizowanego modułu jest uzyskanie przez studentów podstawowej wiedzy z zakresu typowych procesów cieplnych. Zapoznanie studentów z bilansowaniem urządzeń cieplnych, określanie ich sprawności, zagadnienia związane z poprawą efektywności energetycznej procesów cieplnych oraz możliwością zastosowania odnawialnych źródeł energii w technice cieplnej.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Zakres przedmiotu obejmuje wiadomości dotyczące zagadnień związanych ze złożoną wymianą ciepła, analizą pracy wymienników ciepła w zależności od ich konstrukcji, określanie sprawności wymienników i powierzchni wymiany ciepła, technikami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych na przykładzie energii geotermalnej, budową i zasadą działania pomp ciepła oraz sposobami magazynowania energii cieplnej.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Szargut J., Ziębik A.: Podstawy energetyki cieplnej. PWN, Warszawa 1998. 2. Lewandowski W.: Proekologiczne odnawialne źródła energii. WNT, Warszawa 2007. 3. Stachel A. A.: Wykorzystanie energii wnętrza Ziemi. Wydawnictwo Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, Szczecin 2013. 4. Rubik M.: Pompy ciepła w systemach geotermii niskotemperaturowej. Multico Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2011. 5. Chwieduk D., Jaworski M.: Energetyka odnawialna w budownictwie. Magazynowanie energii. PWN, Warszawa 2018.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	wykład, dyskusja, rozwiązywanie zadań obliczeniowych, korzystanie z materiałów dydaktycznych, rozwiązywanie zadań problemowych

M uu_uu	M IS_N1_17
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Ogrzewnictwo
	Calorifics technology
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	2 (0,88/1,12)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Krzykowski Andrzej - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	-
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Techniki Ciepłej i Inżynierii Procesowej
Cel modułu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z aspektami dotyczącymi podstawowej wiedzy z zakresu ogrzewnictwa oraz przedstawienie ogólnych zasad doboru systemów ogrzewania, mających zastosowanie w obiektach o różnym przeznaczeniu.
Efekty kształcenia	Wiedza:
	W1. Absolwent zna i rozumie normy, wytyczne oraz zasady projektowania konwencjonalnych i alternatywnych instalacji energetycznych IŚ_W14
	Umiejętności:
	U1. Absolwent potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł, dokonać ich interpretacji oraz formułować i uzasadniać wnioski i opinie IŚ_U01
	U2. Absolwent potrafi używać szerokiego zakresu instrumentów, narzędzi, technik, technologii i sprzętu służącego do rozwiązywania zadań inżynierskich o charakterze praktycznym IŚ_U05
	Kompetencje społeczne:
K1. Absolwent jest gotów do ciągłego pogłębiania i aktualizowania wiedzy w związku z postępowaniem technicznym i zmianami w przepisach prawnych IŚ_K05	

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – sprawdziany, U1 – sprawdziany, U2 – sprawdziany, dziennik prowadzącego, K1 – dziennik prowadzącego. Formy dokumentowania: arkusze sprawdzianów pisemnych, dziennik prowadzącego																																			
Wymagania wstępne i dodatkowe	- matematyka, - fizyka, - termodynamika.																																			
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Zakres przedmiotu obejmuje: wiadomości dotyczące sposobów wymiany ciepła, właściwości paliw stałych kopalnych, budowy i zasady działania pomp grzejnych sprężarkowych, źródeł ciepła niskotemperaturowego stosowanych w pompach ciepła, systemów ogrzewania pomieszczeń (ogrzewanie miejscowe, centralne i zdalne), urządzeń i podzespołów instalacji grzewczych (kotły, kominy, grzejniki, rurociągi, armatura).																																			
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Rietschel, RaiB W.: Ogrzewanie i klimatyzacja. Arkady, W-wa 1972. 2. Recknagel – Sprenger: Ogrzewanie i klimatyzacja. Arkady, W-wa 1976. 3. Albers J., Dommel R., Montaldo-Ventsam H., Nedo H., Ubelacker E., Wagner J.: Systemy centralnego ogrzewania i wentylacji, WNT W-wa 2007. 4. Chwieduk D.: Energetyka słoneczna budynku, Arkady, W-wa 2011.																																			
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	- wykład, - dyskusja, - rozwiązywanie zadań problemowych, - korzystanie z materiałów dydaktycznych,																																			
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">0,16</td> </tr> <tr> <td>kolokwium z ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">22</td> <td style="text-align: center;">0,88</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">0,32</td> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,80</td> </tr> <tr> <td>RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS</td> <td style="text-align: center;">28</td> <td style="text-align: center;">1,12</td> </tr> </tbody> </table>			KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	9	0,36	ćwiczenia	7	0,28	konsultacje	4	0,16	kolokwium z ćwiczeń	2	0,08	RAZEM kontaktowe	22	0,88	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	8	0,32	studiowanie literatury	20	0,80	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	28	1,12
KONTAKTOWE																																				
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																																		
wykłady	9	0,36																																		
ćwiczenia	7	0,28																																		
konsultacje	4	0,16																																		
kolokwium z ćwiczeń	2	0,08																																		
RAZEM kontaktowe	22	0,88																																		
NIEKONTAKTOWE																																				
przygotowanie do ćwiczeń	8	0,32																																		
studiowanie literatury	20	0,80																																		
RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	28	1,12																																		
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td>udział w wykładach</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>udział w ćwiczeniach</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">0,16</td> </tr> <tr> <td>kolokwium z ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> </tbody> </table>			udział w wykładach	9	0,36	udział w ćwiczeniach	7	0,28	konsultacje	4	0,16	kolokwium z ćwiczeń	2	0,08																					
udział w wykładach	9	0,36																																		
udział w ćwiczeniach	7	0,28																																		
konsultacje	4	0,16																																		
kolokwium z ćwiczeń	2	0,08																																		

	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	22	0,88	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	7	0,28	
	przygotowanie do ćwiczeń	8	0,32	
	udział w konsultacjach	4	0,16	
	pisemne zaliczenie ćwiczeń	2	0,08	
	RAZEM o charakterze praktycznym	21	0,84	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		<i>h</i>	
	1.	Klasyfikacja sposobów wymiany ciepła, przewodzenie, konwekcja	1	
	2.	Promieniowanie, budowa i klasyfikacja wymienników ciepła	1	
	3.	Ogrzewnictwo wiadomości ogólne, ogrzewanie miejscowe	1	
	4.	Budowa i zasada działania pomp grzewczych sprężarkowych. Źródła ciepła niskotemperaturowego mające zastosowanie w pompach ciepła.	1	
	5.	Termodynamika spalania, właściwości paliw stałych kopalnych		
	6.	Kotły grzewcze: rodzaje, budowa, zasada działania	1	
	7.	Kominy i grzejniki	1	
	8.	Ogrzewanie centralne i zdalne	1	
	9.	Ogrzewanie płaszczyznowe	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: L -6, A -3)			
	1.	Obliczanie ilości ciepła przy przewodzeniu i przenikaniu	1 - L	
	2.	Obliczanie mocy cieplnej i powierzchni współprądowych i przeciwprądowych wymienników ciepła	1 - L	
	3.	Elementy instalacji grzewczych: rurociągi, kompensatory, rodzaje i zadania zaworów stosowanych w ogrzewnictwie	1 - A	
	4.	Kolokwium	1 - A	
	5.	Określanie współczynnika efektywności energetycznej sprężarkowych pomp ciepła, korzystanie z wykresów czynników chłodniczych	1 - L	
	6.	Ciepło spalania: metoda pomiarowa (kalorymetryczna). Obliczanie wartości opałowej paliw	1 - L	
7.	Obliczanie sprawności kotłów wysokotemperaturowych, niskotemperaturowych i kondensacyjnych	1 - L		
8.	Obliczanie mocy grzewczej grzejników, porównywanie mocy normowej grzejnika z rzeczywistą w zależności od temperatury czynnika grzewczego i temperatury w pomieszczeniu	1 - L		
9.	Kolokwium.	1 - A		
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się (<i>załącznik 3</i>) oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W14 +++ IŚ_U01 ++ IŚ_U05 ++ IŚ_K05 +			

M uu_uu	M IS_N1_17
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Ogrzewnictwo
	Calorifics technology
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/ niekontaktowe	2 (0,88/1,12)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	dr hab. inż. Andrzej Krzykowski
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Techniki Ciepłej i Inżynierii Procesowej
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	Zakres przedmiotu obejmuje: wiadomości dotyczące sposobów wymiany ciepła, właściwości paliw stałych kopalnych, budowy i zasady działania pomp grzejnych sprężarkowych, źródeł ciepła niskotemperaturowego stosowanych w pompach ciepła, systemów ogrzewania pomieszczeń (ogrzewanie miejscowe, centralne i zdalczyste), urządzeń i podzespołów instalacji grzewczych (kotły, kominy, grzejniki, rurociągi, armatura).
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Rietschel, RaiB W.: Ogrzewanie i klimatyzacja. Arkady, W-wa 1972. 2. Recknagel – Sprenger: Ogrzewanie i klimatyzacja. Arkady, W-wa 1976. 3. Albers J., Dommel R., Montaldo-Ventsam H., Nedo H., Ubelacker E., Wagner J.: Systemy centralnego ogrzewania i wentylacji, WNT W-wa 2007. 4. Chwieduk D.: Energetyka słoneczna budynku, Arkady, W-wa 2011.
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	- wykład, - dyskusja, - rozwiązywanie zadań problemowych, - korzystanie z materiałów dydaktycznych,

M uu_uu	M IS_N1_18
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Praktyka zawodowa Professional practice
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	5 (0,12/4,88)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Marzec Michał - dr hab.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Biuro Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji
Cel modułu	Celem praktyki jest poszerzenie wiedzy oraz doskonalenie umiejętności i kompetencji społecznych związanych ze studiowanym kierunkiem studiów, a także rozwijanie umiejętności pracy w zespole przy realizacji typowych zadań zawodowych z zakresu inżynierii środowiska.
Efekty uczenia się	Wiedza: W1. Zna profile działalności i strukturę organizacyjną jednostki, w której odbywana jest praktyka. W2. Posiada wiedzę dotyczącą wybranych problemów z zakresu inżynierii i ochrony środowiska związanych z miejscem odbywania praktyki i sposobów rozwiązywania tych problemów. Umiejętności: U1. Posiada umiejętność praktycznego rozwiązywania problemów związanych z inżynierią i ochroną środowiska. U2. Potrafi przy wykonywaniu powierzonych mu zadań zaplanować i zrealizować te zadania w terminie, pracując indywidualnie lub zespołowo. Kompetencje społeczne: K1. Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych. K2. Właściwie definiuje priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania w zakresie inżynierii środowiska.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – ocena dzienniczka oraz ustnych odpowiedzi (egzamin), W2 – ocena dzienniczka oraz ustnych odpowiedzi (egzamin), U1 – ocena dzienniczka oraz ustnych odpowiedzi (egzamin), U2 – ocena dzienniczka oraz ustnych odpowiedzi (egzamin), K1 – ocena dzienniczka oraz ustnych odpowiedzi (egzamin), K2 – ocena dzienniczka oraz ustnych odpowiedzi (egzamin), Formy dokumentowania osiągniętych wyników: dziennik praktyk
Wymagania wstępne i dodatkowe	
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Zapoznanie się z profilem działalności i strukturą organizacyjną jednostki, w której odbywa się praktyka oraz obowiązującymi przepisami i zasadami pracy w zespołach. Poznanie: - przepisów prawa oraz procedur w zakresie uzgodnień przy realizacji inwestycji związanych z infrastrukturą techniczną, - zasad przeprowadzania wizji lokalnej na etapie sporządzania dokumentacji projektowej obiektów infrastruktury technicznej, - zasad wykonywania opisowej i graficznej części dokumentacji projektowej oraz posługiwania się specjalistycznym oprogramowaniem wspomagającym proces projektowania, - budowy i eksploatacji urządzeń, związanych z inżynierią środowiska, sposobów diagnozowania i usuwania awarii, - zasad realizacji przez jednostkę polityki środowiskowej dotyczącej przygotowania, i stosowania Systemu Zarządzania Środowiskowego (SZŚ), - podstawowych wymagań i zasad wykonawstwa inwestycji z zakresu inżynierii środowiska, - stanu infrastruktury technicznej w jednostce samorządowej, - zasad planowania i nadzoru nad realizacją inwestycji z zakresu inżynierii środowiska w jednostce samorządowej, w tym sporządzania i weryfikacji dokumentacji przetargowej, - technicznych i technologicznych podstaw wytwarzania i produkcji materiałów budowlanych i elementów instalacyjnych. - podstaw prawnych i zasad przeprowadzania kontroli działania instalacji służących ochronie środowiska.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura zgodna z zakresem prac wykonywanych przez studenta w czasie praktyki.
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Aktywne uczestnictwo w pracy jednostki, praca w grupie, konsultacje.

Bilans punktów ECTS		Godziny	ECTS
	szkolenie przed praktyką	2	
	udział w pracach jednostki, w której student odbywa praktykę - 4 tygodnie	160	
	prowadzenie dzienniczka praktyk	5	
	przygotowanie do egzaminu	2	
	udział w egzaminie	1	
	RAZEM /pkt ECTS	170	5
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	szkolenie przed praktyką	2	
	udział w egzaminie	1	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	3	0,12
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w pracach jednostki, w której student odbywa praktykę - 4 tygodnie	160	
	prowadzenie dzienniczka praktyk	5	
	przygotowanie do egzaminu	2	
	udział w egzaminie	1	
	RAZEM o charakterze praktycznym	168	5
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin			
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem		
	IS_W06+	IS_U02+	IS_K01+
	IS_W07+	IS_U05+	IS_K03++
	IS_W10++	IS_U07+	IS_K04+
	IS_W11+	IS_U10++	IS_K05++
	IS_W12+	IS_U11+	
	IS_W13+	IS_U12+	
	IS_W14+	IS_U13+	
	IS_W15+	IS_U15+	
	IS_W16+		

M uu_uu	M IS_N1_18
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Praktyka zawodowa Professional practice
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	5 (0,12/4,88)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. Michał Marzec
Jednostka oferująca moduł	Biuro Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji
Cel modułu	Celem praktyki jest poszerzenie wiedzy oraz doskonalenie umiejętności i kompetencji społecznych związanych ze studiowanym kierunkiem studiów, a także rozwijanie umiejętności pracy w zespole przy realizacji typowych zadań zawodowych z zakresu inżynierii środowiska.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Zapoznanie się z profilem działalności i strukturą organizacyjną jednostki, w której odbywa się praktyka oraz obowiązującymi przepisami i zasadami pracy w zespołach. Poznanie: - przepisów prawa oraz procedur w zakresie uzgodnień przy realizacji inwestycji związanych z infrastrukturą techniczną, - zasad przeprowadzania wizji lokalnej na etapie sporządzania dokumentacji projektowej obiektów infrastruktury technicznej, - zasad wykonywania opisowej i graficznej części dokumentacji projektowej oraz posługiwania się specjalistycznym oprogramowaniem wspomagającym proces projektowania, - budowy i eksploatacji urządzeń, związanych z inżynierią środowiska, sposobów diagnozowania i usuwania awarii, - zasad realizacji przez jednostkę polityki środowiskowej dotyczącej przygotowania, i stosowania Systemu Zarządzania Środowiskowego (SZŚ), - podstawowych wymagań i zasad wykonawstwa inwestycji z zakresu inżynierii środowiska, - stanu infrastruktury technicznej w jednostce samorządowej, - zasad planowania i nadzoru nad realizacją inwestycji z zakresu inżynierii środowiska w jednostce samorządowej, w tym sporządzania i weryfikacji dokumentacji przetargowej, - technicznych i technologicznych podstaw wytwarzania i produkcji materiałów budowlanych i elementów instalacyjnych. - podstaw prawnych i zasad przeprowadzania kontroli działania instalacji służących ochronie środowiska.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura zgodna z zakresem prac wykonywanych przez studenta w czasie praktyki.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Aktywne uczestnictwo w pracy jednostki, praca w grupie, konsultacje.

M uu_uu	M IS_N1_71
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Ocena oddziaływania na środowisko Environmental Impact Assessment
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (1,12/1,88)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Smal Halina - prof. dr hab.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Instytut Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska
Cel modułu	Celem modułu jest zapoznanie studentów z procedurą i procesem Ocen Oddziaływania na Środowisko
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Ma wiedzę na temat rodzajów ocen oddziaływania na środowisko oraz postępowania ws. „decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach” W2. Ma wiedzę dotyczącą procedur kwalifikowania przedsięwzięć do sporządzania OOŚ Umiejętności: U1. Potrafi zakwalifikować przedsięwzięcie w procesie OOŚ U2. Potrafi określić oddziaływania wybranych przedsięwzięć na środowisko Kompetencje społeczne: K1. Ma świadomość celu i roli OOŚ w procesach decyzyjnych i zrównoważonego rozwoju K2.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1- egzamin pisemny W2 - egzamin pisemny U1 – ocena wykonania zadań praktycznych, udziału w dyskusji, U2 - ocena wykonania zadań praktycznych, udziału w dyskusji, K1 – ocena wykonania zadań praktycznych, udziału w dyskusji, egzaminu Formy dokumentowania osiągniętych wyników: sprawdzian, projekt, dziennik prowadzącego, prace egzaminacyjne		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Zaliczenie przedmiotów dotyczących środowiska		
Treści modułu kształcenia – zwróty opis ok. 100 słów.	Pojęcie, cele i rola Ocen Oddziaływania na Środowisko (OOŚ); przepisy europejskie i polskie związane z realizacją OOŚ; źródła informacji w procedurach OOŚ; strategiczna OOŚ (etapy postępowania, prognoza oddziaływania na środowisko i jej treści), Ocena Oddziaływania Przedsięwzięcia na Środowisko i system OOŚ na obszarach sieci Natura 2000 w postępowaniu ws. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; źródła informacji o środowisku dla potrzeb OOŚ; raport oddziaływania na środowisko; udział społeczeństwa w OOŚ; kompensacja przyrodnicza w procesie OOŚ; monitoring w procesie OOŚ; instytucje i organy administracyjne uczestniczące w OOŚ i ich zadania.		
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. nr 199 poz 1227). 2. Zeszyty Metodyczne Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska nr 1. „Postępowanie administracyjne w sprawach określonych ustawą z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu...” http://www.popt.2007-2013.gov.pl/SiteCollectionDocuments/Zeszyty1_pdfwww.pdf 3. Nytko K., Oceny oddziaływania na środowisko, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, 2007. 4. Dobrowolski G., Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, Toruń, 2011.		
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	1. Wykład w formie prezentacji multimedialnych 2. Ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne - praca indywidualna i w grupach, dyskusja;, analiza i opis, raportu/prognozy, projekt		
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE		
		<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>
	wykłady	9	0,36
ćwiczenia	8	0,36	

	konsultacje	8	0,32	
	egzamin	2	0,08	
	kolokwium	1	0,04	
	RAZEM kontaktowe	28	1,12	
	NIEKONTAKTOWE			
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,4	
	przygotowanie projektu	10	0,4	
	studiowanie literatury	10	0,4	
	Przygotowanie do sprawdzianu	7	0,28	
	przygotowanie do egzaminu	10	0,4	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	47	1,88	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	8	0,36	
	konsultacje	8	0,32	
	Udział w kolokwium	2	0,08	
	egzamin	1	0,04	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	28	1,12	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	
	udział w konsultacjach	8	0,32	
	przygotowanie i udział w egzaminie	11	0,64	
	RAZEM o charakterze praktycznym	37	1,48	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Wiadomości wstępne, pojęcie, cele i rola ocen oddziaływania na środowisko. Oceny oddziaływania na środowisko w Polsce, przepisy prawne	1	
	2.	Źródła informacji o środowisku dla potrzeb OOS;	1	
	3.	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, etapy postępowania.	1	
	4.	Prognoza oddziaływania na środowisko	1	
	5.	Ocena oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia. Etapy postępowania ws. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	1	
	6.	Etapy postępowania ws. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach c.d.	1	
	7.	System OOS na obszarach sieci Natura 2000	1	
	8.	Instytucje i organy administracyjne uczestniczące w OOS i ich zadania. Udział społeczeństwa w OOS;	1	
	9.	Kompensacja przyrodnicza w OOS. Monitoring w procesie OOS	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: L -6, A -3)			
	1.	Strategiczne oceny oddziaływania na środowisko- analiza wybranej „Prognozy oddziaływania na środowisko”	0,5-A	
	2.	Kwalifikacja przedsięwzięć w OOS	1-L	
	3.	Oddziaływania na środowisko- analiza oddziaływań wybranych rodzajów inwestycji	1-L	
	4.	Karta informacyjna przedsięwzięcia – charakterystyka przedsięwzięcia	0,5-A	
	5.	Analiza raportu oddziaływania na środowisko wybranego przedsięwzięcia	2-L	
6.	Kolokwium (ćw. 4-7), wprowadzenie do ćw. 7-8	1-A		
7.	Projekt – sporządzenie szczegółowego konspektu raportu oddziaływania na środowisko	1-L		
8.	Projekt – raport c.d.	1-L		
9.	Zaliczenie projektu, podsumowanie i zaliczenie ćwiczeń	1-A		

Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W07 ++ IŚ_W08++ IŚ_W09 ++ IŚ_U01 + IŚ_U02+++ IŚ_K02++ IŚ_K03++

M uu_uu	M IS_N1_19
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Ocena oddziaływanie na środowisko
	Environmental Impact Assessment
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,12/1,88)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Prof. dr hab. Halina Smal
Jednostka oferująca moduł	Instytut Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowanie Środowiska
Cel modułu	Celem modułu jest zapoznanie studentów z procedurą i procesem Ocen Oddziaływania na Środowisko
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Pojęcie, cele i rola Ocen Oddziaływania na Środowisko (OOŚ); przepisy europejskie i polskie związane z realizacją OOŚ; źródła informacji w procedurach OOŚ; strategiczna OOŚ (etapy postępowania, prognoza oddziaływania na środowisko i jej treści), Ocena Oddziaływania Przedsięwzięcia na Środowisko i system OOŚ na obszarach sieci Natura 2000 w postępowaniu ws. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; źródła informacji o środowisku dla potrzeb OOŚ; raport oddziaływania na środowisko; udział społeczeństwa w OOŚ; kompensacja przyrodnicza w procesie OOŚ; monitoring w procesie OOŚ; instytucje i organy administracyjne uczestniczące w OOŚ i ich zadania.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (DzU nr 199 poz 1227). 2. Zeszyty Metodyczne Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska nr 1. „Postępowanie administracyjne w sprawach określonych ustawą z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu...” http://www.popt.2007-2013.gov.pl/SiteCollectionDocuments/Zeszyty1_pdfwww.pdf 3. Nytko K., Oceny oddziaływania na środowisko, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, 2007. 4. Dobrowolski G., Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, Toruń, 2011.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	1. Wykład w formie prezentacji multimedialnych 2. Ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne - praca indywidualna i w grupach, dyskusja; analiza i opis, raportu/prognozy, projekt.

M_uu_uu	M IS_N1_20
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Systemy informacji przestrzennej Geographic information systems
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	4 (1,20/2,80)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Sowińska-Świerkosz Barbara - dr hab. profesor uczelni
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Hydrobiologii i Ochrony Ekosystemów
Cel modułu	Celem modułu jest zaznajomienie studentów z możliwościami wykorzystania systemów informacji przestrzennej w zakresie pozyskiwania, przetwarzania i udostępniania danych przestrzennych. Szczególny nacisk położony zostaje na naukę praktycznego wykorzystania technologii GIS w inżynierii środowiska (oprogramowanie ArcGIS lub QGIS).
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Zna i rozróżnia funkcjonalność różnych modeli danych przestrzennych W2. Zna możliwości zastosowania technik GIS w inżynierii środowiska W3. Posiada wiedzę na temat sposobu wykorzystania wyników analiz przestrzennych Umiejętności - <i>absolwent potrafi</i>: U1. Posługuje się jednym, specjalistycznym oprogramowaniem typu desktop GIS w zakresie jego podstawowej funkcjonalności (ArcGIS lub QGIS) U 2. Umie utworzyć prostą bazę danych przestrzennych U3. Przeprowadza najprostsze analizy przestrzenne w środowisku GIS Kompetencje – absolwent jest gotów do: K1. Preferuje rozwiązania GIS w ochronie środowiska
Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	W1-W3 – zaliczenie pisemne U1-U3 – opracowanie mapy wynikowej K1 – opracowanie mapy wynikowej w oprogramowaniu GIS
Wymagania wstępne i dodatkowe	Informatyka, Technologia informacyjna, podstawowe umiejętności obsługi komputera
Treści modułu kształcenia	Treści kształcenia przedstawiane ramach modułu dotyczą praktycznej obsługi specjalistycznego oprogramowania komputerowego typu GiS (ArcGIS lub QGIS) w aspekcie wykorzystania systemów informacji przestrzennej jako narzędzia wspomagającego w inżynierii środowisk i obejmują zbieranie, przetwarzanie i analizowanie danych przestrzennych; udostępnianie danych przestrzennych; tworzenie przestrzennych baz danych.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Iwańczak B. 2013. Quantum GIS. Tworzenie i analiza map Longley P., Goodchild M., Maguire D., Rhind D., 2006, GIS Teoria i praktyka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. Urbański J. 2008. GIS w badaniach przyrodniczych
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Omówienie teoretycznych zagadnień związanych z systemami informacji o środowisku, instruktaż obsługi oprogramowania typu GIS, omówienie zakresu kolejnych ćwiczeń, samodzielna praca studenta w programie komputerowym.

	KONTAKTOWE			
		Godziny	ECTS	
	wykłady	9	0,36	
	ćwiczenia	18	0,72	
	konsultacje	2	0,08	
	egzamin	1	0,04	
	RAZEM kontaktowe	32	1,20	
NIEKONTAKTOWE				
	przygotowanie do ćwiczeń	20	0,80	
	przygotowanie projektu	30	1,20	
	studiowanie literatury	10	0,40	
	przygotowanie do egzaminu z wiedzy teoretycznej	10	0,40	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	70	2,80	
	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	18	0,72	
	konsultacje	3	0,12	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	32	1,20	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	18	0,72	
	przygotowanie do ćwiczeń	20	0,80	
	udział w konsultacjach	3	0,12	
	przygotowanie projektu	25	1,00	
	przygotowanie i udział w egzaminie	11	0,44	
	RAZEM o charakterze praktycznym	77	3,08	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady (9h):		h	
	1.	Wprowadzenie do zagadnień związanych z systemami informacji przestrzennej	2h	
	2.	Modele danych przestrzennych	2h	
	3.	Sposoby pozyskiwania danych przestrzennych	1h	
	4.	Wizualizacja danych i bazy danych	1h	
	5.	Możliwości zastosowania technik GIS	1h	
	6.	Analiza danych wektorowych	1h	
	7.	Analiza danych rastrowych	1h	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 18, w tym: L - 9., A -9., T -0)			
	1.	Wprowadzenie do oprogramowania komputerowego	1 - A	
	2.	Pozyskiwanie i wizualizacja danych przestrzennych	2 - A	
	3.	Analiza danych przestrzennych	2 - A	
	4.	Tworzenie baz danych	2 - L	
	5.	Założenie własnego projektu i praca nad nim	10 - L	
6.	Oddanie projektu i zaliczenie ćwiczeń	1 - L		
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	IŚ_W06+++ IŚ_U01+++ IŚ_K05++			

M_uu_uu	M IS_N1_20
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia, także nazwa w języku angielskim	Systemy informacji przestrzennej
	Geographic information systems
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	4 (1,20/2,80)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. profesor uczelni Barbara Sowińska-Świerkosz
Jednostka oferująca moduł	Katedra Hydrobiologii i Ochrony Ekosystemów
Cel modułu	Celem modułu jest zaznajomienie studentów z możliwościami wykorzystania systemów informacji przestrzennej w zakresie pozyskiwania, przetwarzania i udostępniania danych przestrzennych. Szczególny nacisk położony zostaje na naukę praktycznego wykorzystania technologii GIS w inżynierii środowiska (oprogramowanie ArcGIS lub QGIS).
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Treści kształcenia przedstawiane ramach modułu dotyczą praktycznej obsługi specjalistycznego oprogramowania komputerowego typu GIS (ArcGIS lub QGIS) w aspekcie wykorzystania systemów informacji przestrzennej jako narzędzia wspomagającego w inżynierii środowiska i obejmują zbieranie, przetwarzanie i analizowanie danych przestrzennych; udostępnianie danych przestrzennych; tworzenie przestrzennych baz danych.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Iwańczak B. 2013. Quantum GIS. Tworzenie i analiza map Longley P., Goodchild M., Maguire D., Rhind D., 2006, GIS Teoria i praktyka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. Urbański J. 2008. GIS w badaniach przyrodniczych
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Omówienie teoretycznych zagadnień związanych z systemami informacji o środowisku, instruktaż obsługi oprogramowania typu GIS, omówienie zakresu kolejnych ćwiczeń, samodzielna praca studenta w programie komputerowym.

M uu_uu	M IS_N1_21
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Geodezja i kartografia Geodesy and Cartography
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	<i>obowiązkowy</i>
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe (z obliczonych poniżej)	3 (1,0/2,0)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Obroślak Radomir - dr inż.
Osoby współprowadzące wykłady	Dr hab. inż. Andrzej Mazur, dr inż. Roman Rybicki, mgr inż. Patrycja Pochwatka
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Celem realizacji modułu jest osiągnięcie przez studentów podstawowej wiedzy i umiejętności w zakresie technik i technologii pomiarowych wykorzystywanych do pozyskiwania, analizowania i prezentacji danych przestrzennych. Ponadto studenci zostaną zapoznani z budową oraz eksploatacją przyrządów i instrumentów geodezyjnych, zasadami obliczeń geodezyjnych oraz podstawami opracowań kartograficznych takich jak mapy sytuacyjno-wysokościowe. Zdobyta wiedza i umiejętności pozwolą na prawidłowy dobór technik pomiarowych i narzędzi, poprawną interpretację i prezentację wyników pomiarów, jak również poprawne korzystanie z zasobu geodezyjno-kartograficznego.
Efekty kształcenia <i>łącznie</i> <i>liczba efektów dla modułu 4-8. Dla każdego ustala się weryfikację efektu, dlatego uwzględnia się tylko te efekty, które można ocenić/sprawdzić</i>	Wiedza:
	W1. Rozumie rolę, zadania geodezji i kartografii w inżynierii środowiska.
	W2. . Zna podstawowy sprzęt geodezyjne oraz zasady wykonywania nim pomiarów
	Umiejętności:
	U1. Umie wykonywać podstawowe pomiary sytuacyjne, wysokościowe, opracowywać wyniki obserwacji, wykonywać podstawowe obliczenia geodezyjne.
	U2. Potrafi klasyfikować mapy, odczytywać informacje dotyczące przestrzennego rozmieszczenia obiektów i zjawisk; umie wykorzystywać istniejące mapy oraz opracowania geodezyjne i kartograficzne do sporządzania nowej dokumentacji.
	Kompetencje społeczne:
K1. Ma świadomość odpowiedzialności za pracę własną oraz gotowość podporządkowania się pracy w zespole, ponoszenie odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania z zakresu geodezji i kartografii, rozumie konieczność ciągłego samokształcenia się	

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – sprawdziany, dziennik prowadzącego W2 – sprawdziany, dziennik prowadzącego U1 – sprawdziany, sprawozdania, dziennik prowadzącego U2 – sprawdziany, sprawozdania, dziennik prowadzącego K1 – sprawdziany, sprawozdania, dziennik prowadzącego																																	
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak																																	
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Zadania geodezji i kartografii, odwzorowania kartograficzne, konstrukcja siatek kartograficznych, układy odniesienia, osnowy geodezyjne, mapa i jej cechy, klasyfikacja map, system podziału map na arkusze, kartograficzne środki wyrazu i metody prezentacji. Budowa, obsługa niwelatorów i tachimetrów, pomiary kątów i długości, pomiary sytuacyjne, pomiary wysokościowe, opracowanie wyników pomiarów. Prace geodezyjne w inżynierii środowiska.																																	
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Jagielski A. Geodezja I w teorii i praktyce. Cz. 1 i 2. Wyd. Geodpis, Kraków 2013 2. Jagielski A.. Geodezja II. Wyd. Stabil, Kraków 2003 3. Kosiński W.: Geodezja; Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010; 4. Łyszkowicz S.: Podstawy geodezji; Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2011; 5. Pasłowski J. (red.): Wprowadzenie do kartografii i topografii, Wydawnictwo Nowa Era, Wrocław 2006 6. Przewłocki S.: Geomatyka; Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008 7. Saliszew K.: Kartografia ogólna; Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005																																	
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady, ćwiczenia terenowe i projektowe, zadania rachunkowe, dyskusja																																	
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th style="width: 60%;"></th> <th style="width: 20%; text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="width: 20%; text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">0,3</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,3</td> </tr> <tr> <td>kolokwium z ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">1,0</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">17</td> <td style="text-align: center;">0,7</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie projektu</td> <td style="text-align: center;">16</td> <td style="text-align: center;">0,6</td> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">17</td> <td style="text-align: center;">0,7</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	9	0,36	ćwiczenia	8	0,3	konsultacje	7	0,3	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04	RAZEM kontaktowe	25	1,0	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	17	0,7	przygotowanie projektu	16	0,6	studiowanie literatury	17	0,7
KONTAKTOWE																																		
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																																
wykłady	9	0,36																																
ćwiczenia	8	0,3																																
konsultacje	7	0,3																																
kolokwium z ćwiczeń	1	0,04																																
RAZEM kontaktowe	25	1,0																																
NIEKONTAKTOWE																																		
przygotowanie do ćwiczeń	17	0,7																																
przygotowanie projektu	16	0,6																																
studiowanie literatury	17	0,7																																

	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	50	2	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	8	0,3	
	konsultacje	7	0,3	
	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	25	1	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	8	0,3	
	przygotowanie do ćwiczeń	17	0,7	
	udział w konsultacjach	8	0,3	
	pisemne zaliczenie ćwiczeń	1	0,04	
	RAZEM o charakterze praktycznym	34	1,34	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady: (15 lub mniej)		h	
	1.	Wiadomości wprowadzające. Istota geodezji i kartografii jako nauki i dyscypliny inżynierskiej.	1	
	2.	Powierzchnie odniesienia stosowane w geodezji i kartografii. Układy współrzędnych w geodezji. Zasady wyznaczania współrzędnych punktów w typowych zadaniach geodezyjnych	1	
	3.	Odwzorowania kartograficzne. Siatka kartograficzna i siatka kilometrowa. Układy odniesienia. Państwowy system odniesień przestrzennych w Polsce	1	
	4.	Podstawowe wiadomości z kartografii. Pojęcie mapy i jej cechy. Mapa analogowa i komputerowa. Klasyfikacja map geograficznych. Mapy ogólnogeograficzne i tematyczne.	1	
	5.	Kartograficzne metody prezentacji	1	
	6.	Metody obliczania pól powierzchni. Pomiar kątów poziomych i pionowych. Pomiar azymutu	1	
	7.	Pomiary sytuacyjne. Metoda ortogonalna. Metoda biegunowa. Instrumenty do pomiarów sytuacyjnych. Budowa i zasady wykonywania pomiarów tachimetrem	2	
	8.	Pomiary wysokościowe. Niwelacja geometryczna – zasady wykonywania pomiarów, przyrządy, graficzne opracowanie wyników	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytorijne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: ..., w tym: L -....., A -....., T -.....) <i>zgodnie z zał. 2</i>			
	1.	Miary metryczne długości, pola powierzchni i objętości. Miary kątowe. Przeliczanie miar kątowych.	1-A	
	2.	Mapa topograficzna jako źródła informacji o terenie - analiza treści mapy, niektóre zastosowania praktyczne mapy topograficznej.	1-A	
	3.	Skala i podziałka mapy. Wyznaczanie rzędnych i spadków	1-L	
	4.	Tyczenie prostych, pomiary liniowe, tyczenie kątów prostych	1-L	
	5.	Obliczanie pól powierzchni na mapach	1-L	
	6.	Pomiary sytuacyjne szczegółów terenowych. Graficzne opracowanie wyników pomiarów sytuacyjnych	2-L	
	7.	Pomiary wysokościowe metodą niwelacji geometrycznej. Graficzne opracowanie wyników.	1-L	
8.	Kolokwium z ćwiczeń	1-A		
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się (<i>załącznik 3</i>) oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W01++, IŚ_W05+, IŚ_W10+ IŚ_U0+, IŚ_U05++, IŚ_U12 +, IŚ_K01 +, IŚ_K03 +, IŚ_K05 +,			

M uu_uu	M IS_N1_21
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Geodezja i kartografia
	Geodesy and Cartography
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	<i>obowiązkowy</i>
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,0/2,0)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr inż. Radomir Obroślak
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Celem realizacji modułu jest osiągnięcie przez studentów podstawowej wiedzy i umiejętności w zakresie technik i technologii pomiarowych wykorzystywanych do pozyskiwania, analizowania i prezentacji danych przestrzennych. Ponadto studenci zostaną zapoznani z budową oraz eksploatacją przyrządów i instrumentów geodezyjnych, zasadami obliczeń geodezyjnych oraz podstawami opracowań kartograficznych takich jak mapy sytuacyjno-wysokościowe. Zdobyta wiedza i umiejętności pozwolą na prawidłowy dobór technik pomiarowych i narzędzi, poprawną interpretację i prezentację wyników pomiarów, jak również poprawne korzystanie z zasobu geodezyjno-kartograficznego.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Zadania geodezji i kartografii, odwzorowania kartograficzne, konstrukcja siatek kartograficznych, układy odniesienia, osnowy geodezyjne, mapa i jej cechy, klasyfikacja map, system podziału map na arkusze, kartograficzne środki wyrazu i metody prezentacji. Budowa, obsługa niwelatorów i tachimetrów, pomiary kątów i długości, pomiary sytuacyjne, pomiary wysokościowe, opracowanie wyników pomiarów. Prace geodezyjne w inżynierii środowiska.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Jagielski A. Geodezja I w teorii i praktyce. Cz. 1 i 2. Wyd. Geodpis, Kraków 2013 2. Jagielski A.. Geodezja II. Wyd. Stabil, Kraków 2003 3. Kosiński W.: Geodezja; Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010; 4. Łyszkowicz S.: Podstawy geodezji; Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2011; 5. Paślawski J. (red.): Wprowadzenie do kartografii i topografii, Wydawnictwo Nowa Era, Wrocław 2006 6. Przewłocki S.: Geomatyka; Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008 7. Saliszew K.: Kartografia ogólna; Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykłady, ćwiczenia terenowe i projektowe, zadania rachunkowe, dyskusja

M uu_uu	MIS_N1_22
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Wodociągi Water supply
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	4 (1,4/2,6)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Marzec Michał - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji, Wydział Inżynierii Produkcji
Cel modułu	Celem modułu jest przekazanie ogólnej wiedzy w zakresie programowania systemów wodociągowych, procesów i urządzeń wykorzystywanych do ujmowania, gromadzenia i transportu wody, wytycznych oraz zasad ich doboru, wymiarowania i wykonywania dokumentacji projektowej.
Efekty uczenia się	Wiedza: W1. Posiada podstawową wiedzę w zakresie programowania infrastruktury wodociągowej na terenach o zróżnicowanym stopniu zurbanizowania. W2. Zna podstawowe założenia i wytyczne do projektowania systemów wodociągowych. Umiejętności: U1. Posiada umiejętność wyznaczania wielkości zapotrzebowania na wodę jednostki osadniczej, wydajności ujęcia, doboru urządzenia pompowego, wielkości zbiorników i zaprojektowania układów sieci i instalacji wewnętrznych. U2. Potrafi zastosować wybrane rozwiązania systemowe w celu zaopatrzenia jednostek osadniczych w wodę. Kompetencje społeczne: K1. Wykazuje zdolność samodzielnego myślenia w rozwiązywaniu problemów technicznych i jest świadomy konieczności współpracy z instytucjami i innymi specjalistami w rozwiązywaniu problemów technicznych. K2. Rozumie potrzebę ciągłego uczenia się i doskonalenia kompetencji zawodowych dla zapewnienia najwyższego standardu życia społeczeństwa.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – sprawdzian pisemny, W2 – sprawdzian pisemny, U1 – zadanie projektowe, U2 – zadanie projektowe, K1 – sprawdzian pisemny, dyskusja K2 – sprawdzian pisemny, dyskusja Formy dokumentowania osiągniętych wyników: sprawdzian pisemny, projekt, dziennik prowadzącego																								
Wymagania wstępne i dodatkowe	Matematyka, chemia, fizyka, grafika inżynierska, mechanika gruntów, budownictwo ogólne, mechanika płynów, materiałoznawstwo.																								
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykłady: Pojęcia podstawowe, klasyfikacja źródeł wody wodociągowej, podział i charakterystyka wód wykorzystywanych na potrzeby bytowo-gospodarcze, elementy składowe systemów wodociagowych (ujęcia, stacje uzdatniania, zbiorniki wody czystej, pompownie, sieci przesyłowe, rozdzielcze), rodzaje sieci, rozmieszczenie sieci w ulicy, elementy sieci, materiały, uzbrojenie i armatura, charakterystyka eksploatacyjna systemów wodociagowych. Ćwiczenia: obliczenia w zakresie zapotrzebowania na wodę, doboru średnic przewodów wodociagowych, obliczania strat ciśnienia w sieciach i instalacjach, dobór urządzeń pompowych, pomiarowych i zabezpieczeń antyskażeniowych.																								
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura zalecana: 1. Szpindor A. 1998. Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja wsi. Warszawa. 2. Heidrich Z. 1999. Wodociągi. T. I. WSiP Warszawa. 3. Kwietniewski M., Olszewski W., Osuch-Pajdzińska E. 2009. Projektowanie elementów systemu zaopatrzenia w wodę. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej. Warszawa. 4. Kalenik M. 2015. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Wyd. SGGW, Warszawa.																								
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, wykonanie zadania projektowego.																								
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;">Godziny</th> <th style="text-align: center;">ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">16</td> <td style="text-align: center;">0,64</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">6</td> <td style="text-align: center;">0,24</td> </tr> <tr> <td>zaliczenie ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>egzamin</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">35</td> <td style="text-align: center;">1,4</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				Godziny	ECTS	wykłady	9	0,36	ćwiczenia	16	0,64	konsultacje	6	0,24	zaliczenie ćwiczeń	2	0,08	egzamin	2	0,08	RAZEM kontaktowe	35	1,4
KONTAKTOWE																									
	Godziny	ECTS																							
wykłady	9	0,36																							
ćwiczenia	16	0,64																							
konsultacje	6	0,24																							
zaliczenie ćwiczeń	2	0,08																							
egzamin	2	0,08																							
RAZEM kontaktowe	35	1,4																							

NIEKONTAKTOWE				
	przygotowanie do ćwiczeń	13	0,52	
	przygotowanie projektu	22	0,88	
	studiowanie literatury	14	0,56	
	przygotowanie do egzaminu	16	0,62	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	65	2,6	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	16	0,64	
	konsultacje	6	0,24	
	zaliczenie ćwiczeń	2	0,08	
	egzamin	2	0,08	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	35	1,4	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	16	0,62	
	przygotowanie do ćwiczeń	13	0,52	
	udział w konsultacjach	6	0,24	
	zaliczenie ćwiczeń	2	0,08	
	przygotowanie projektu	22	0,88	
	RAZEM o charakterze praktycznym	59	2,36	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Podstawy prawne projektowania sieci wodociągowych. Systemy zaopatrzenia odbiorców w wodę. Programowanie systemów wodociągowych.	2	
	2.	Ujęcia wód podziemnych i powierzchniowych. Konstrukcje studni wierconych i szybowych. Strefy ochronne ujęć i źródeł wody.	1	
	3.	Podnoszenie wody. Rodzaje pomp, charakterystyki. Regulacja wydajności pompowni. Rodzaje pompowni.	1	
	4.	Dobór zestawu hydroforowego do zasilenia w wodę jednostkę osadniczą oraz budynki wysokie i wysokościowe (II strefa).	1	
	5.	Rozprowadzanie wody, układy przewodów i sieci wodociągowych,	1	
	6.	Materiały i uzbrojenie przewodów wodociągowych. Rodzaj materiału, stosowana armatura. Wymagania wynikające z obowiązujących przepisów.	1	
	7.	Zbiorniki zapasowo-wyrównawcze. Cel stosowania zbiorników wodociągowych, rodzaje, zasady obliczeń pojemności.	1	
	8.	Eksploatacja sieci wodociągowych. Kontrole okresowe, przeglądy.	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe, P - projektowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń:18, w tym: P - 12, A - 6)			
	1.	Obliczenia zapotrzebowania wody na cele gospodarczo-bytowe i p.poż.	2A	
	2.	Ujęcia wody – obliczanie wysokości podnoszenia pompy głębinowej. Dobór pompy głębinowej.	2A	
	3.	Zbiorniki wodociągowe – budowa zbiorników, rurociągi międzyobiektowe – zasady doboru średnic i wielkości armatury. Obliczanie objętości zbiornika wyrównawczego przy 24-godzinnej pracy pomp i zmiennej wydajności pompy.	3P	
	4.	Dobór pomp II stopnia zestawu hydroforowego – zasady doboru i przykłady obliczeń.	2P	
	5.	Ustalanie średnic przewodów na ujęciu wody z uwzględnieniem perspektywy rozbudowy. Pomiar zużycia wody. Rodzaje wodomierzy. Dobór wodomierza. Lokalizacja węzła wodomierzowego.	2A	

	6.	Obliczenia hydrauliczne przewodów. Wyznaczanie parametrów przewodów magistralnych i rozdzielczych z zastosowaniem teorii przewodu równomiernie wydatkującego.	2P
	7.	Obliczanie sieci pierścieniowej w oparciu o metodę kolejnych przybliżeń – metoda Cross`a. Analiza ciśnień w sieci wodociągowej. Opracowanie profilu sieci.	3P
	13.	Zaliczenie zadań projektowych	2P
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IS_W08++, IS_W11+, IS_W13+, IS_U06++, IS_U15++, IS_U16++, IS_K03++, IS_K07++		

M uu_uu	M IS_N1_22
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Wodociągi
	Water supply
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	4 (1,4/2,6)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. inż. Michał Marzec
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji, Wydział Inżynierii Produkcji
Cel modułu	Celem modułu jest przekazanie ogólnej wiedzy w zakresie programowania systemów wodociągowych, procesów i urządzeń wykorzystywanych do ujmowania, gromadzenia i transportu wody, wytycznych oraz zasad ich doboru, wymiarowania i wykonywania dokumentacji projektowej.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykłady: Pojęcia podstawowe, klasyfikacja źródeł wody wodociągowej, podział i charakterystyka wód wykorzystywanych na potrzeby bytowo-gospodarcze, elementy składowe systemów wodociągowych (ujęcia, stacje uzdatniania, zbiorniki wody czystej, pompownie, sieci przesyłowe, rozdzielcze), rodzaje sieci, rozmieszczenie sieci w ulicy, elementy sieci, materiały, uzbrojenie i armatura, charakterystyka eksploatacyjna systemów wodociągowych. Ćwiczenia: obliczenia w zakresie zapotrzebowania na wodę, doboru średnic przewodów wodociągowych, obliczania strat ciśnienia w sieciach i instalacjach, dobór urządzeń pompowych, pomiarowych i zabezpieczeń antyskażeniowych.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura zalecana: 1. Szpindor A. 1998. Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja wsi. Warszawa. 2. Heidrich Z. 1999. Wodociągi. T. I. WSiP Warszawa. 3. Kwietniewski M., Olszewski W., Osuch-Pajdzińska E. 2009. Projektowanie elementów systemu zaopatrzenia w wodę. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej. Warszawa. 4. Kalenik M. 2015. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Wyd. SGGW, Warszawa.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, wykonanie zadania projektowego.

M uu_uu	M IS_N1_23
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Składowiska odpadów
	Waste landfills
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	4 (1,80/2,20)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Żukowska Grażyna – dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Instytut Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska, Zakład Rekultywacji Gleb i Gospodarki Odpadami
Cel modułu	Przekazanie wiedzy na temat parametrów technicznych i ogólnych zasad lokalizacji, rodzajów zabezpieczeń, eksploatacji, monitoringu i zamykania składowisk odpadów komunalnych, przemysłowych i niebezpiecznych.
Efekty uczenia się	Wiedza W1. posiada wiedzę dotyczącą lokalizacji, parametrów technicznych i ogólnych zasad projektowania składowisk odpadów komunalnych, przemysłowych i niebezpiecznych W2. opisuje zasady eksploatacji, monitoringu, zamykania i rekultywacji składowisk odpadów W3. posiada podstawową wiedzę dotyczącą zasad wydawania zgody na budowę i eksploatację składowisk odpadów Umiejętności: Student U1. potrafi wyznaczyć pojemność i lokalizację składowisk odpadów U2. prognozuje zagrożenia dla środowiska ze strony składowisk odpadów i potrafi zaprojektować elementy funkcjonalne ograniczające te zagrożenia (uszczelnienia, instalacje odprowadzania odcieków i biogazu) oraz zakres monitoringu składowisk odpadów i interpretuje jego wyniki U3. sporządza projekt składowiska odpadów komunalnych Kompetencje społeczne: Student K1. Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania K2. ma świadomość ważności i rozumie pozatrecznice aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – ocena pracy pisemnej i egzaminu pisemnego W2 - ocena pracy pisemnej i egzaminu pisemnego W3 - ocena pracy pisemnej i egzaminu pisemnego U1 – ocena sprawozdania z ćwiczeń U2 - ocena sprawozdania z ćwiczeń U3 – ocena projektu K1 – praca pisemna, dyskusja K2 – praca pisemna, dyskusja Formy dokumentowania osiągniętych wyników: sprawdziany, sprawozdania z ćwiczeń, projekt, dziennik prowadzącego – archiwizowane zgodnie z procedurami obowiązującymi w UP w Lublinie
Wymagania wstępne i dodatkowe	chemia, materiałoznawstwo, gospodarka odpadami, podstawy projektowania
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	Wykłady: Rodzaje składowisk odpadów Zasady lokalizacji składowisk odpadów. Planowanie pojemności składowisk odpadów. Uszczelnienia różnych typów składowisk odpadów. Etapy budowy składowisk odpadów. Odwodnienia składowisk odpadów. Przebieg procesów zachodzących podczas składowania odpadów. Ujmowanie, oczyszczanie i wykorzystanie biogazu. Eksploatacja, monitoring zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych. Składowiska odpadów przemysłowych i niebezpiecznych. Ćwiczenia: Interpretacja aktów prawnych dotyczących składowisk odpadów. Zadania matematyczne mające na celu wyznaczenie podstawowych parametrów składowiska odpadów innych niż obojętne i niebezpieczne (pojemności składowiska, uszczelnienia poszczególnych elementów, ilości odcieków i gazu wysypiskowego). Opracowanie harmonogramu monitoringu i instrukcji składowiska odpadów. Zapoznanie się z funkcjonowaniem składowiska odpadów w terenie. Opracowanie projektu składowiska odpadów.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura obowiązkowa: 1. Zasady budowy składowisk odpadów. Instrukcje, Wytyczne, Poradniki 444/2009, ITB, Warszawa 2009. 2. Pisarczyk S.: Elementy budownictwa ochrony środowiska. Wyd. Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2008. 3. Ołaskiewicz J.: Eksploatacja składowisk odpadów. Poradnik decydenta. LEM PROJEKT s.c., Kraków 1999 (i nowsze wydania). 4. Aktualne akty prawne
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady, dyskusja, Ćwiczenia laboratoryjne, Ćwiczenia audytoryjne, Ćwiczenia terenowe, wykonanie ramowego projektu składowiska odpadów komunalnych

Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE			
		Godziny	ECTS	
	wykłady	9	0,36	
	ćwiczenia laboratoryjne	7	0,28	
	ćwiczenia audytoryjne	4	0,16	
	ćwiczenia terenowe	5	0,20	
	konsultacje	15	0,60	
	zaliczenie projektu	2	0,08	
	egzamin	3	0,12	
	RAZEM kontaktowe	45	1,80	
	NIEKONTAKTOWE			
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	
	przygotowanie do egzaminu	10	0,40	
	studiowanie literatury	20	0,80	
	wykonanie projektu	15	0,60	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	55	2,20	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach laboratoryjnych	7	0,28	
	udział w ćwiczeniach audytoryjnych	4	0,16	
	udział w ćwiczeniach terenowych	5	0,20	
	konsultacje	15	0,60	
	zaliczenie projektu	2	0,08	
	egzamin	3	0,12	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	45	1,80	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach laboratoryjnych	7	0,28	
	udział w ćwiczeniach audytoryjnych	4	0,16	
	udział w ćwiczeniach terenowych	5	0,20	
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	
	wykonanie i zaliczenie projektu	17	0,68	
	przygotowanie i udział w egzaminie	13	0,52	
	RAZEM o charakterze praktycznym	56	2,24	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Wprowadzenie do przedmiotu. Metody składowania odpadów.	1	
	2.	Rodzaje składowisk odpadów. Zasady lokalizacji składowisk odpadów.	1	
	3.	Etapy budowy składowisk odpadów.	1	
	4.	Składowiska odpadów przemysłowych i niebezpiecznych.	1	
	5.	Planowanie pojemności składowisk odpadów. Uszczelnienia różnych typów składowisk odpadów – naturalne, mineralne, sztuczne.	1	
	6.	Odwodnienia składowisk odpadów.	1	
	7.	Przebieg procesów zachodzących podczas składowania odpadów. Ujmowanie, oczyszczanie i wykorzystanie biogazu.	1	
	8.	Eksploatacja składowisk odpadów komunalnych. Monitoring składowisk odpadów.	1	
	9.	Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych.	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 18, w tym: L -9, A -4, T -5)			
	1.	Wprowadzenie do przedmiotu. Wpływ składowisk odpadów na środowisko. Interpretacja kluczowych aktów prawnych dotyczących składowisk odpadów.	2 - A	

	2.	Zadania matematyczne mające na celu wyznaczenie podstawowych parametrów składowiska odpadów innych niż obojętnych i niebezpiecznych. Cz. I. określenie pojemności składowiska.	2 - A
	3.	Elementy funkcjonalne składowiska odpadów komunalnych. Założenia do sporządzenia projektu składowiska.	1 - L
	4.	Zadania matematyczne mające na celu wyznaczenie podstawowych parametrów składowiska odpadów innych niż obojętnych i niebezpiecznych. Cz. II. Oszacowanie ilości odcieków i gazu wysypiskowego.	1 - L
	5.	Projektowanie uszczelnień składowisk odpadów, instalacji do odprowadzania odcieków i biogazu ze składowiska odpadów.	1- L
	6.	Opracowanie zasad eksploatacji składowiska odpadów i zaplanowanie niezbędnego sprzętu.	2 - L
	7.	Opracowanie instrukcji składowiska odpadów i harmonogramu monitoringu składowiska odpadów	2 - L
	8.	Zaliczenie projektu	2 - L
	8.	Zapoznanie się z funkcjonowaniem składowiska odpadów w terenie	5 - T
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W08++ IŚ_W10++ IŚ_W14++ IŚ_U02 ++ IŚ_U14 ++ IŚ_K02 ++ IŚ_K05 ++		

M uu_uu	M IS_N1_23
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Składowiska odpadów Waste landfills
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/ niekontaktowe	4 (1,80/2,20)
Tytuł/stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Dr hab. inż. Grażyna Żukowska
Jednostka oferująca przedmiot	Instytut Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska, Zakład Rekultywacji Gleb i Gospodarki Odpadami
Cel modułu	Przekazanie wiedzy na temat parametrów technicznych i ogólnych zasad lokalizacji, rodzajów zabezpieczeń, eksploatacji, monitoringu i zamykania składowisk odpadów komunalnych, przemysłowych i niebezpiecznych.
Treści modułu kształcenia – zwrócić uwagę na ok. 100 słów.	Wykłady: Rodzaje składowisk odpadów Zasady lokalizacji składowisk odpadów. Planowanie pojemności składowisk odpadów. Uszczelnienia różnych typów składowisk odpadów. Etapy budowy składowisk odpadów. Odwodnienia składowisk odpadów. Przebieg procesów zachodzących podczas składowania odpadów. Ujmowanie, oczyszczanie i wykorzystanie biogazu. Eksploatacja, monitoring zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych. Składowiska odpadów przemysłowych i niebezpiecznych. Ćwiczenia: Interpretacja aktów prawnych dotyczących składowisk odpadów. Zadania matematyczne mające na celu wyznaczenie podstawowych parametrów składowiska odpadów innych niż obojętne i niebezpieczne (pojemności składowiska, uszczelnienia poszczególnych elementów, ilości odcieków i gazu wysypiskowego). Opracowanie harmonogramu monitoringu i instrukcji składowiska odpadów. Zapoznanie się z funkcjonowaniem składowiska odpadów w terenie. Opracowanie projektu składowiska odpadów.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura obowiązkowa: 1. Zasady budowy składowisk odpadów. Instrukcje, Wytyczne, Poradniki 444/2009, ITB, Warszawa 2009. 2. Pisarczyk S.: Elementy budownictwa ochrony środowiska. Wyd. Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2008. 3. Olszkiewicz J.: Eksploatacja składowisk odpadów. Poradnik decydenta. LEM PROJEKT s.c., Kraków 1999 (i nowsze wydania). 4. Aktualne akty prawne
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady, dyskusja, Ćwiczenia laboratoryjne, Ćwiczenia audytoryjne, Ćwiczenia terenowe, wykonanie ramowego projektu składowiska odpadów komunalnych

M uu_uu	M IS_N1_24
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Zagospodarowanie odpadów w rolnictwie Waste utilize in agriculture
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	4 (1,80/2,20)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Żukowska Grażyna – dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Instytut Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska, Zakład Rekultywacji Gleb i Gospodarki Odpadami
Cel modułu	Przekazanie wiedzy oraz nabycie przez studentów umiejętności i kompetencji w zakresie kierunków i zasad wykorzystania odpadów w rolnictwie
Efekty uczenia się	Wiedza W1. zna zasady oraz aspekty prawne i ekonomiczne gospodarki odpadami W2. posiada wiedzę dotyczącą kierunków i zasad wykorzystania odpadów w rolnictwie W3. opisuje zagrożenia środowiskowe przyrodniczego (rolniczego) wykorzystania odpadów Umiejętności: Student U1. określa kierunki i zasady wykorzystani odpadów w rolnictwie U2. stosuje podstawowe metody i wskaźniki do oceny przydatności odpadów do wykorzystania w rolnictwie U3. potrafi opracować technologię wykorzystania odpadów do kształtowania właściwości gleb Kompetencje społeczne: Student K1. wykazuje gotowość podjęcia działań na rzecz promowania przyrodniczego wykorzystania odpadów K2. posiada umiejętność organizowania pracy w zespole

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – ocena pracy pisemnej i egzaminu pisemnego W2 - ocena pracy pisemnej i egzaminu pisemnego W3 - ocena pracy pisemnej i egzaminu pisemnego U1 – ocena sprawozdania z ćwiczeń U2 - ocena sprawozdania z ćwiczeń U3 – ocena projektu K1 – praca pisemna K2 – praca pisemna Formy dokumentowania osiągniętych wyników: sprawdziany, sprawozdania z ćwiczeń, projekt, dziennik prowadzącego – archiwizowane zgodnie z procedurami obowiązującymi w UP w Lublinie
Wymagania wstępne i dodatkowe	chemia, gospodarka odpadami,
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Wykłady: Definicja i podziały odpadów. Znaczenie odpadów dla gospodarki i środowiska. Niewłaściwa gospodarka odpadami i jej skutki środowiskowe. Odpady w kształtowaniu środowiska rolniczego. Podstawy prawne przyrodniczego wykorzystania odpadów. Odpady przemysłu energetycznego i węgiel brunatny w kształtowaniu właściwości gleb. Odpady przemysłowe w kształtowaniu odczynu gleb. Odpady organiczne w użyźnianiu gleb. Metody uzdatniania odpadów organicznych przeznaczonych do nawożenia. Możliwości i zasady wykorzystania osadów ściekowych w rolnictwie. Ćwiczenia: Oznaczanie właściwości nawozowych odpadów oraz interpretacja wyników. Określenie przydatności odpadów do wykorzystania w rolnictwie. Opracowanie technologii wykorzystania odpadów do kształtowania właściwości gleb.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura obowiązkowa: 1. Baran S., Turski R.: Wybrane zagadnienia z utylizacji i unieszkodliwiania odpadów. Wyd. AR Lublin 1999. 2. Baran S., Łabętowicz J., Krzywy E. (red.): Przyrodnicze wykorzystanie odpadów. Podstawy teoretyczne i praktyczne. PWRiL, Warszawa 2011. 3. Krzywy E.: Przyrodnicze wykorzystanie ścieków i osadów ściekowych. Wyd. AR Szczecin, 1999, Literatura zalecana: 1. Jędrzak A.: Biologiczne przetwarzanie odpadów. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2007. 2. Rosik-Dulewska Cz.: Podstawy gospodarki odpadami. PWN, Warszawa, 2015. 3. Aktualna literatura naukowa
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady, dyskusja, Ćwiczenia laboratoryjne, Ćwiczenia audytoryjne, Ćwiczenia terenowe, wykonanie ramowego projektu składowiska odpadów komunalnych

Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE		
		Godziny	ECTS
	wykłady	9	0,36
	ćwiczenia laboratoryjne	7	0,28
	ćwiczenia audytoryjne	4	0,16
	ćwiczenia terenowe	5	0,20
	konsultacje	15	0,60
	zaliczenie projektu	2	0,08
	egzamin	3	0,12
	RAZEM kontaktowe	45	1,80
	NIEKONTAKTOWE		
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40
	przygotowanie do egzaminu	10	0,40
	studiowanie literatury	20	0,80
	wykonanie projektu	15	0,60
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	55	2,20
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36
	udział w ćwiczeniach laboratoryjnych	7	0,28
	udział w ćwiczeniach audytoryjnych	4	0,16
	udział w ćwiczeniach terenowych	5	0,20
	konsultacje	15	0,60
	zaliczenie projektu	2	0,08
	egzamin	3	0,12
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	45	1,80
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach laboratoryjnych	7	0,28
	udział w ćwiczeniach audytoryjnych	4	0,16
	udział w ćwiczeniach terenowych	5	0,20
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40
	wykonanie i zaliczenie projektu	17	0,68
	przygotowanie i udział w egzaminie	13	0,52
	RAZEM o charakterze praktycznym	56	2,24
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h
	1.	Definicja i podziały odpadów. Znaczenie odpadów dla gospodarki i środowiska. Niewłaściwa gospodarka odpadami i jej skutki środowiskowe.	1
	2.	Odpady w kształtowaniu środowiska rolniczego i terenów zdegradowanych.	1
	3.	Podstawy prawne przyrodniczego wykorzystania odpadów.	1
	4.	Odpady przemysłu energetycznego i węgla brunatny w kształtowaniu i ochronie środowiska.	1
	5.	Odpady przemysłowe w kształtowaniu odczynu gleb.	1
	6.	Odpady organiczne w kształtowaniu środowiska.	1
	7.	Metody uzdatniania odpadów organicznych przeznaczonych do kształtowania środowiska.	1
	8.	Możliwości i zasady wykorzystania osadów ściekowych w kształtowaniu środowiska.	1
	9.	Zagrożenia związane z wykorzystaniem odpadów do kształtowania środowiska. Uwarunkowania ekonomiczne gospodarki odpadami w Polsce i krajach Unii Europejskiej.	1
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 18, w tym: L -9 A -4 T -5)		
1.	Wprowadzenie do przedmiotu. Odpady w rolnictwie. Odzysk odpadów w procesie R10	2 - A	

	2.	Oznaczenie właściwości nawozowych odpadów. Cz.I	2 - A
	3.	Oznaczenie właściwości nawozowych odpadów. Cz.II	1 - L
	4.	Ocena możliwości wykorzystania odpadów mineralnych do kształtowania właściwości gleb.	2 - L
	5.	Ocena zmian właściwości odpadów organicznych w procesie kompostowania. Ocena dojrzałości kompostów.	2 - L
	6.	Ocena możliwości wykorzystania osadów ściekowych do kształtowania właściwości gleb.	2 - L
	7.	Zaliczenie projektu	2 - L
	7.	Zapoznanie się z funkcjonowaniem składowiska odpadów w terenie	5 - T
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W08++ IŚ_W10++ IŚ_W14++ IŚ_U02 ++ IŚ_U14 ++ IŚ_K02 ++ IŚ_K05 ++		

Moduł: M uu_uu	M IS_N1_24
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Zagospodarowanie odpadów w rolnictwie Waste utilize in agriculture
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/ niekontaktowe	4 (1,80/2,20)
Tytuł/stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Dr hab. inż. Grażyna Żukowska
Jednostka oferująca przedmiot	Instytut Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska, Zakład Rekultywacji Gleb i Gospodarki Odpadami
Cel modułu	Przekazanie wiedzy oraz nabycie przez studentów umiejętności i kompetencji w zakresie kierunków i zasad wykorzystania odpadów w rolnictwie
Treści modułu kształcenia – zwrócić uwagę na ok. 100 słów.	Wykłady: Definicja i podziały odpadów. Znaczenie odpadów dla gospodarki i środowiska. Niewłaściwa gospodarka odpadami i jej skutki środowiskowe. Odpady w kształtowaniu środowiska rolniczego. Podstawy prawne przyrodniczego wykorzystania odpadów. Odpady przemysłu energetycznego i węgiel brunatny w kształtowaniu właściwości gleb. Odpady przemysłowe w kształtowaniu odczynu gleb. Odpady organiczne w użyciu gleb. Metody uzdatniania odpadów organicznych przeznaczonych do nawożenia. Możliwości i zasady wykorzystania osadów ściekowych w rolnictwie. Ćwiczenia: Oznaczanie właściwości nawozowych odpadów oraz interpretacja wyników. Określenie przydatności odpadów do wykorzystania w rolnictwie. Opracowanie technologii wykorzystania odpadów do kształtowania właściwości gleb.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura obowiązkowa: Baran S., Turski R.: Wybrane zagadnienia z utylizacji i unieszkodliwiania odpadów. Wyd. AR Lublin 1999. Baran S., Łabętowicz J., Krzywy E. (red.): Przyrodnicze wykorzystanie odpadów. Podstawy teoretyczne i praktyczne. PWRiL, Warszawa 2011. Krzywy E.: Przyrodnicze wykorzystanie ścieków i osadów ściekowych. Wyd. AR Szczecin, 1999, Literatura zalecana: Jędrzak A.: Biologiczne przetwarzanie odpadów. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2007. Rosik-Dulewska Cz.: Podstawy gospodarki odpadami. PWN, Warszawa, 2015. Aktualna literatura naukowa
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady, dyskusja, Ćwiczenia laboratoryjne, Ćwiczenia audytoryjne, Ćwiczenia terenowe, wykonanie ramowego projektu składowiska odpadów komunalnych

M uu_uu	M IS_N1_25
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Odwodnienia obiektów inżynierskich <i>Drainage of structures</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (1,12/1,88)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Grzywna Antoni - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Przekazanie wiedzy o stosowanych systemach odwadniających i ich roli w ulepszaniu gleby, kształtowaniu i ochronie środowiska rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz nauczanie studentów projektowania, wykonywania, nadzoru oraz utrzymania systemów odwadniających. Rozpoznawanie przyczyn nadmiernego uwilgotnienia i jego skutków; urządzenia odwadniające - rowy otwarte, drenowanie; materiały i wykonawstwo, umocnienia i zabezpieczenia sprawności funkcjonalnej urządzeń, eksploatacja systemów odwadniających, budowle w systemach odwadniających, wpływ urządzeń odwadniających na środowisko.
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Zna warunki stosowania, elementy składowe systemu odwadniającego, rozstawę i głębokość urządzeń. W2. Dysponuje wiedzą na temat metod i czynników decydujących o doborze parametrów i rodzaju systemu odwadniającego. Umiejętności: U1. Potrafi opracować graficznie i obliczeniowo przekroje podłużne i poprzeczne rowu głównego. U2. Potrafi ustalić głębokości i rozstawy sączków oraz kalibrować średnice zbieraczy. Kompetencje społeczne: K1. Posiada świadomość wykonania operatu wodnoprawnego i zapewnienia przepływu biologicznie nienaruszalnego. K2. Potrafi przygotować dokumentację wykonanego projektu.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W zakresie wiedzy: ocena pracy pisemnej (kolokwia), zaliczenie końcowe. W zakresie umiejętności: ocena zadania projektowego, W zakresie kompetencji: ocena zadania projektowego. Formy dokumentowania: arkusze prac pisemnych, projekty, dziennik prowadzącego																																				
Wymagania wstępne i dodatkowe	HYDROLOGIA I NAUKI O ZIEMI, GLEBOZNAWSTWO, GOSPODARKA WODNA I OCHRONA WÓD																																				
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	Obejmuje wiedzę z zakresu gospodarki wodnej o różnych systemach odwadniających, niedoborów i nadmiaru wody, zasad projektowania i funkcjonowania systemów odwodnień grawitacyjnych i mechanicznych, sposobu odprowadzenia wody, ilości i jakości oraz odbiorników wody (wskaźniki celowości odwadniania), warunki stosowania, elementy składowe systemu odwadniającego, działanie rowów, normy odwodnienia, głębokość, układ i rozstawa rowów otwartych i drenów podziemnych, roboty wykonawcze, konserwacja i renowacja rowów oraz drenów. Odwodnianie i osuszanie obiektów inżynierskich.																																				
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Stryjewski Franciszek. 1978. Drenowanie. PWN, Warszawa. 2. Wanke Andrzej, Jędryka Grzegorz. 2001. Projektowanie i wykonawstwo drenowań rolniczych: ćwiczenia. Wydawnictwo SGGW Warszawa. 3. Sokołowski Janusz, Żbikowski Armand. 1993. Odwodnienia budowlane i osiedlowe. Wydawnictwo SGGW Warszawa. 4. Edel Roman. 2010. Odwodnienia dróg. PWN, Warszawa.																																				
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład multimedialny, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, zespołowe projekty studenckie, dyskusja.																																				
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,4</td> </tr> <tr> <td>Zaliczenie końcowe</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">28</td> <td style="text-align: center;">1,12</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie projektu</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,80</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie do zaliczenia</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	7	0,28	ćwiczenia	9	0,36	konsultacje	10	0,4	Zaliczenie końcowe	2	0,08	RAZEM kontaktowe	28	1,12	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	przygotowanie projektu	10	0,40	studiowanie literatury	20	0,80	przygotowanie do zaliczenia	7	0,28
KONTAKTOWE																																					
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																																			
wykłady	7	0,28																																			
ćwiczenia	9	0,36																																			
konsultacje	10	0,4																																			
Zaliczenie końcowe	2	0,08																																			
RAZEM kontaktowe	28	1,12																																			
NIEKONTAKTOWE																																					
przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40																																			
przygotowanie projektu	10	0,40																																			
studiowanie literatury	20	0,80																																			
przygotowanie do zaliczenia	7	0,28																																			

	RAZEM niekontaktowe	47	1,88	
	Ogółem	75	3,00	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	7	0,28	
	udział w ćwiczeniach	9	0,36	
	konsultacje	10	0,4	
	Zaliczenie końcowe	2	0,08	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	28	1,12	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	9	0,36	
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	
	udział w konsultacjach	10	0,40	
	przygotowanie i udział w zaliczeniu	9	0,36	
	RAZEM o charakterze praktycznym	38	1,52	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Klimatyczne i siedliskowe wskaźniki nadmiaru wilgoci	1	
	2.	Odwadnianie rowami otwartymi - warunki stosowania	1	
	3.	Umocnienia skarp i dna rowów.	1	
	4.	Układ i rozstawa rowów. Budowle na rowach.	1	
	5.	Drenowanie - cel i warunki stosowania	1	
	6.	Hydrologiczne podstawy działania drenów	0,5	
	7.	Układy sieci drenarskiej - aspekt techniczny i ekonomiczny	0,5	
	8.	Roboty wykonawcze, konserwacja, renowacja rowów i drenowania	1	
	9.	Zaliczenie	2	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: P -6....., A -3., T -0)			
	1.	Omówienie terenowych metod pomiaru współczynnika filtracji	1A	
	2.	Obliczenie wartości współczynnika filtracji metodą studzienek wierconych	2P	
	3.	Omówienie metod określania rozstawy drenów i norm obowiązujących w tym zakresie	1A	
	4.	Obliczenie rozstawy sączków metodą Hooghoudta i Ernsta	1P	
	5.	Ustalenie głębokości i układu sieci drenarskiej	1P	
	6.	Ustalenie głębokości rowu głównego (kryteria)	1A	
	7.	Odprowadzanie wody z nawierzchni drogi	1P	
	8.	Odprowadzanie wody z wykopów liniowych	1P	
	Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W04 ++ IŚ_W09 ++ IŚ_W13 +++ IŚ_U01 ++ IŚ_U10 ++ IŚ_U12 +++ IŚ_K01 +++ IŚ_K03 +++		

M uu_uu	M IS_N1_25
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Odwodnienia obiektów inżynierskich
	<i>Drainage of structures</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,12/1,88)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. inż. Antoni Grzywina
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Przekazanie wiedzy o stosowanych systemach odwadniających i ich roli w ulepszaniu gleby, kształtowaniu i ochronie środowiska rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz nauczanie studentów projektowania, wykonywania, nadzoru oraz utrzymania systemów odwadniających. Rozpoznawanie przyczyn nadmiernego uwilgotnienia i jego skutków; urządzenia odwadniające - rowy otwarte, drenowanie; materiały i wykonawstwo, umocnienia i zabezpieczenia sprawności funkcjonalnej urządzeń, eksploatacja systemów odwadniających, budowle w systemach odwadniających, wpływ urządzeń odwadniających na środowisko.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Przekazanie wiedzy o stosowanych systemach odwadniających i ich roli w podwyższaniu produkcji roślinnej, ulepszaniu gleby, kształtowaniu i ochronie środowiska rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz nauczanie studentów projektowania, wykonywania, nadzoru oraz utrzymania systemów odwadniających. Rozpoznawanie przyczyn nadmiernego uwilgotnienia i jego skutków; urządzenia odwadniające - rowy otwarte, drenowanie; materiały i wykonawstwo, umocnienia i zabezpieczenia sprawności funkcjonalnej urządzeń, eksploatacja systemów odwadniających, budowle w systemach odwadniających, wpływ urządzeń odwadniających na środowisko.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Stryjewski Franciszek. 1978. Drenowanie. PWN, Warszawa. 2. Wanke Andrzej, Jędryka Grzegorz. 2001. Projektowanie i wykonawstwo drenowań rolniczych: ćwiczenia. Wydawnictwo SGGW Warszawa. 3. Sokołowski Janusz, Żbikowski Armand. 1993. Odwodnienia budowlane i osiedlowe. Wydawnictwo SGGW Warszawa. 4. Edel Roman. 2010. Odwodnienia dróg. PWN, Warszawa.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład multimedialny, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, zespołowe projekty studenckie, dyskusja.

M uu_uu	M IS_N1_26
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Obiekty małej retencji <i>Small retention structure</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (1,12/1,88)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Grzywna Antoni - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Zapoznanie studentów z procesem planowania, projektowania, eksploatacji i konserwacji obiektów małej retencji (OMR) w skali zlewni obejmującym waloryzację przestrzenną potrzeb i zagrożeń wodnych z uwagi na uwarunkowania środowiskowe i gospodarcze. Opanowanie umiejętności wykorzystanie źródeł internetowych danych przestrzennych udostępnianych wg dyrektywy INSPIRE do analizy istniejącej infrastruktury technicznej i obszarów zagrożeń. Nauka oceny ryzyka inwestycji i szacowania jej kosztów.
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Zna pojęcia hydrologiczne wykorzystywane w gospodarce wodnej. W2. Dysponuje wiedzą na temat metod opracowania danych hydrologicznych. Umiejętności: U1. Potrafi opracować geostatystycznie charakterystyki hydrologiczne zlewni. U2. Potrafi kształtować retencję i zna przebieg procesu planowania. Kompetencje społeczne: K1. Posiada świadomość ochrony bioróżnorodności i zna zasady organizacji procesu inwestycyjnego K2. Potrafi przygotować dokumentację wykonanego projektu.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W zakresie wiedzy: ocena pracy pisemnej (kolokwia), zaliczenie końcowe. W zakresie umiejętności: ocena zadania projektowego, W zakresie kompetencji: ocena zadania projektowego. Formy dokumentowania: arkusze prac pisemnych, projekty, dziennik prowadzącego																																				
Wymagania wstępne i dodatkowe	HYDROLOGIA I NAUKI O ZIEMI, GLEBOZNAWSTWO, GOSPODARKA WODNA I OCHRONA WÓD																																				
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Obejmuje wiedzę z zakresu gospodarki wodnej w zlewniach o różnym użytkowaniu, niedoborów wody, zasad projektowania i funkcjonowania obiektów małej retencji, bilansu wody na obiekcie (dane hydrometryczne i meteorologiczne), sposobów doprowadzenia i gromadzenia wody, ilości i jakości oraz źródeł wody do nawodnień, degradacji zasobów wodnych, wpływ różnych form retencji na środowisko przyrodnicze i mikroklimat.																																				
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Mioduszewski W . (red.), 2011. Mała retencja - planowanie, realizacja, eksploatacja. BIGRAF. Warszawa. 2. Kowalczak P. i inni, 1997. Hierarchia potrzeb obszarowych małej retencji. Warszawa: Wydaw. IMGW . 3. Mioduszewski W ., 2003. Mała retencja – Ochrona zasobów wodnych i środowiska naturalnego – Poradnik. Falenty: Wydaw. IMUZ. 4. Ignar S., Okruszko T., Popek Z., Chormański J., Kardel I., Szporak S., Tyszewski S., Wasilewicz M., Jarecka M., 2012. Analiza wielokryterialna możliwości realizacji obiektów małej retencji w dorzeczu Wisły Środkowej z uwzględnieniem retencji gruntowej. 5. Programy małej retencji dla poszczególnych województw																																				
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład multimedialny, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, zespołowe projekty studenckie, dyskusja.																																				
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,4</td> </tr> <tr> <td>Zaliczenie końcowe</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">28</td> <td style="text-align: center;">1,12</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie projektu</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,80</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie do egzaminu</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	7	0,28	ćwiczenia	9	0,36	konsultacje	10	0,4	Zaliczenie końcowe	2	0,08	RAZEM kontaktowe	28	1,12	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	przygotowanie projektu	10	0,40	studiowanie literatury	20	0,80	przygotowanie do egzaminu	7	0,28
KONTAKTOWE																																					
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																																			
wykłady	7	0,28																																			
ćwiczenia	9	0,36																																			
konsultacje	10	0,4																																			
Zaliczenie końcowe	2	0,08																																			
RAZEM kontaktowe	28	1,12																																			
NIEKONTAKTOWE																																					
przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40																																			
przygotowanie projektu	10	0,40																																			
studiowanie literatury	20	0,80																																			
przygotowanie do egzaminu	7	0,28																																			

	RAZEM niekontaktowe	47	1,88	
	Ogółem	75	3,00	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	7	0,28	
	udział w ćwiczeniach	9	0,36	
	konsultacje	10	0,4	
	Zaliczenie	2	0,08	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	28	1,12	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	9	0,36	
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	
	udział w konsultacjach	10	0,40	
	przygotowanie i udział w zaliczeniu	9	0,36	
	RAZEM o charakterze praktycznym	38	1,52	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady: 7		h	
	1.	Rola i znaczenie obiektów retencyjnych w gospodarce wodnej.	0,5	
	2.	Uwarunkowania prawne rozwoju retencji wodnej	0,5	
	3.	Podział i przykłady systemów i obiektów małej retencji (OMR)	1	
	4.	Etapy realizacji inwestycji z zakresu małej retencji	1	
	5.	Plany gospodarowania wodami	0,5	
	6.	Wytyczne i zasady projektowania wybranych OMR	1	
	7.	Proces budowy, eksploatacji i konserwacji	1	
	8.	Ocena stanu istniejących OMR	0,5	
	9.	Ograniczenia i znaczenie, jakości wód	1	
	10.	Zaliczenie	2	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: P -6, A -3, T -0)			
	1.	Omówienie celu i przebiegu ćwiczeń	1A	
	2.	Pozyskanie danych z Internetu	1A 1P	
	3.	Omówienie danych wejściowych projektu	1A	
	4.	Identyfikacja i analiza istniejących form retencji	1P	
	5.	Identyfikacja i analiza warunków hydrologicznych i atmosferycznych,	1P	
	6.	Waloryzacja przestrzenna zlewni – czynniki środowiskowe	1P	
	7.	Waloryzacja przestrzenna zlewni – czynniki gospodarcze	1P	
	8.	Opracowanie lokalizacji obiektów małej retencji	1P	
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W04 ++ IŚ_W09 ++ IŚ_W13 +++ IŚ_U01 ++ IŚ_U10 ++ IŚ_U12 +++ IŚ_K01 +++ IŚ_K03 +++			

M uu_uu	M IS_N1_26
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Obiekty małej retencji
	<i>Small retention structure</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,12/1,88)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. inż. Antoni Grzywina
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Zapoznanie studentów z procesem planowania, projektowania, eksploatacji i konserwacji obiektów małej retencji (OMR) w skali zlewni obejmującym waloryzację przestrzenną potrzeb i zagrożeń wodnych z uwagi na uwarunkowania środowiskowe i gospodarcze. Opanowanie umiejętności wykorzystanie źródeł internetowych danych przestrzennych udostępnianych wg dyrektywy INSPIRE do analizy istniejącej infrastruktury technicznej i obszarów zagrożeń. Nauka oceny ryzyka inwestycji i szacowania jej kosztów.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Obejmuje wiedzę z zakresu gospodarki wodnej w zlewniach o różnym użytkowaniu, niedoborów wody, zasad projektowania i funkcjonowania obiektów małej retencji, bilansu wody na obiekcie (dane hydrometryczne i meteorologiczne), sposobów doprowadzenia i gromadzenia wody, ilości i jakości oraz źródeł wody do nawodnień, degradacji zasobów wodnych, wpływ różnych form retencji na środowisko przyrodnicze i mikroklimat.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Mioduszewski W . (red.), 2011. Mała retencja - planowanie, realizacja, eksploatacja. BIGRAF. Warszawa. 2. Kowalczak P. i inni, 1997. Hierarchia potrzeb obszarowych małej retencji. Warszawa: Wydaw. IMGW . 3. Mioduszewski W ., 2003. Mała retencja – Ochrona zasobów wodnych i środowiska naturalnego – Poradnik. Falenty: Wydaw. IMUZ. 4. Ignar S., Okruszko T., Popek Z., Chormański J., Kardel I., Szporak S., Tyszewski S., Wasilewicz M., Jarecka M., 2012. Analiza wielokryterialna możliwości realizacji obiektów małej retencji w dorzeczu Wisły Środkowej z uwzględnieniem retencji gruntowej. 5. Programy małej retencji dla poszczególnych województw
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład multimedialny, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, zespołowe projekty studenckie, dyskusja.

M uu_uu	M IS_N1_27
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Rekultywacja terenów zdegradowanych <i>Reclamation of degraded areas</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (0,8/2,2)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Rybicki Roman - dr inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z przyczynami i formami degradacji środowiska glebowego, kierunkami i metodami rekultywacji gruntów na terenach zdegradowanych ze szczególnym uwzględnieniem terenów przemysłowych oraz z podstawami prawnymi ochrony i rekultywacji gruntów.
Efekty kształcenia <i>łączna liczba efektów dla modułu 4-8. Dla każdego ustala się weryfikację efektu, dlatego uwzględnia się tylko te efekty, które można ocenić/sprawdzić</i>	Wiedza:
	W1. Zna prawne aspekty ochrony gruntów w Polsce i instrumenty międzynarodowe w tym zakresie
	W2. Zna klasyfikację terenów przemysłowych; charakteryzuje kierunki i sposoby rekultywacji w zależności od przyczyny degradacji; zna zasady rekultywacji gleb
	Umiejętności:
	U1. <i>Potrafi dokonać wyboru kierunków i metod rekultywacji w zależności od rodzaju prowadzonej działalności</i>
	Kompetencje społeczne:
K1. <i>Ma świadomość wpływu działalności przemysłowej na środowisko; rozumie potrzebę rekultywacji terenów zdegradowanych, przemysłowych</i>	

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – sprawdzian W2 – sprawdzian U1 – dziennik prowadzącego K1 – sprawdzian Formy dokumentowania: arkusze sprawdzianu pisemnego, dziennik prowadzącego																																							
Wymagania wstępne i dodatkowe	Mechanika gruntów i geotechnika, Hydrologia i hydrogeologia, Ochrona środowiska																																							
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykłady: Pojęcie i prawne aspekty ochrony gleb, procesy degradacji gleb, charakterystyka terenów przemysłowych, zasady rekultywacji i zagospodarowania terenów zdegradowanych. Ćwiczenia: Czynniki i formy degradacji, podstawowe założenia rekultywacji, klasyfikacja gruntów zdegradowanych i wybór kierunku rekultywacji, projekt rekultywacji wybranego obiektu przemysłowego.																																							
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Baran S., Turski R. 1996. Degradacja ochrona i rekultywacja gleb. Wyd. AR w Lublinie. 2. Karczewska A. 2008. Ochrona gleb i rekultywacja terenów zdegradowanych. Wyd. AR we Wrocławiu. 3. Maciak F. 1996. Ochrona i rekultywacja środowiska. Wyd. SGGW Warszawa. 4. Malina G. 2008. Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych. Wyd. PZLiTS Poznań. 5. Siuta J. 1998. Rekultywacja gruntów – poradnik. Wyd. IOŚ Warszawa. 6. Ziemnicki S. 1968. Melioracje przeciwerozyjne. Wyd. PWRiL, Warszawa.																																							
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	wykład, dyskusja, wykonanie projektu																																							
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">0,32</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>kolokwium z ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,8</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,4</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie projektu</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,8</td> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">0,6</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie do kolokwium</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,4</td> </tr> <tr> <td>RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS</td> <td style="text-align: center;">43</td> <td style="text-align: center;">2,2</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	9	0,36	ćwiczenia	8	0,32	konsultacje	2	0,08	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04	RAZEM kontaktowe	20	0,8	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	10	0,4	przygotowanie projektu	20	0,8	studiowanie literatury	15	0,6	przygotowanie do kolokwium	10	0,4	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	43	2,2
KONTAKTOWE																																								
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																																						
wykłady	9	0,36																																						
ćwiczenia	8	0,32																																						
konsultacje	2	0,08																																						
kolokwium z ćwiczeń	1	0,04																																						
RAZEM kontaktowe	20	0,8																																						
NIEKONTAKTOWE																																								
przygotowanie do ćwiczeń	10	0,4																																						
przygotowanie projektu	20	0,8																																						
studiowanie literatury	15	0,6																																						
przygotowanie do kolokwium	10	0,4																																						
RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	43	2,2																																						

Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	konsultacje	2	0,08	
	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	20	0,8	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	przygotowanie do ćwiczeń	30	1,2	
	udział w konsultacjach	2	0,08	
	pisemne zalecenie ćwiczeń	1	0,04	
	RAZEM o charakterze praktycznym	41	1,64	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Aspekty prawne i pojęcie ochrony gleb na tle funkcji gleb w środowisku	1	
	2.	Procesy degradacji gleb	1	
	3.	Podział i charakterystyka terenów przemysłowych	1	
	4.	Ogólne zasady rekultywacji i zagospodarowania terenów zdegradowanych; kierunki rekultywacji gruntów	1	
	5.	Zasady i sposoby rekultywacji technicznej wyrobisk i hałd odpadów przemysłowych	1	
	6.	Zasady rekultywacji gleb zdegradowanych hydrologicznie i chemicznie	1	
	7.	Zasady biologicznej rekultywacji terenów zdegradowanych; zagospodarowanie rolnicze; wprowadzanie roślin na terenach bezglebowych	1	
	8.	Zagospodarowanie leśne i specjalne terenów zdegradowanych	1	
	9.	Rekultywacja i zagospodarowanie składowisk odpadów komunalnych	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe)			
	3A, 6L			
	1.	Czynniki i formy degradacji środowiska glebowego, podstawowe założenia rekultywacji	1 - A	
	2.	Przydatność gruntów do rekultywacji; czynniki decydujące o wyborze kierunku rekultywacji	2 - A	
3.	Projekt rekultywacji wybranego obiektu przemysłowego (analiza czynników i wybór kierunku rekultywacji, rekultywacja techniczna, roboty ziemne, rekultywacja chemiczna gleby, rekultywacja biologiczna, zagospodarowanie docelowe)	5 - L		
4.	kolokwium	1 - L		
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem <i>IŚ_W03 ++</i> <i>IŚ_W09 +</i> <i>IŚ_U11 +</i> <i>IŚ_U16 +</i> <i>IŚ_K01 +</i> <i>IŚ_K03 +</i>			

M uu_uu	M IS_N1_27
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Rekultywacja terenów zdegradowanych <i>Reclamation of degraded areas</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (0,8/2,2)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr inż. Rybicki Roman
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	<i>Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z przyczynami i formami degradacji środowiska glebowego, kierunkami i metodami rekultywacji gruntów na terenach zdegradowanych ze szczególnym uwzględnieniem terenów przemysłowych oraz z podstawami prawnymi ochrony i rekultywacji gruntów.</i>
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykłady: Pojęcie i prawne aspekty ochrony gleb, procesy degradacji gleb, charakterystyka terenów przemysłowych, zasady rekultywacji i zagospodarowania terenów zdegradowanych. Ćwiczenia: Czynniki i formy degradacji, podstawowe założenia rekultywacji, klasyfikacja gruntów zdegradowanych i wybór kierunku rekultywacji, projekt rekultywacji wybranego obiektu przemysłowego.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Baran S., Turski R. 1996. Degradacja ochrona i rekultywacja gleb. Wyd. AR w Lublinie. 2. Karczewska A. 2008. Ochrona gleb i rekultywacja terenów zdegradowanych. Wyd. AR we Wrocławiu. 3. Maciak F. 1996. Ochrona i rekultywacja środowiska. Wyd. SGGW Warszawa. 4. Malina G. 2008. Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych. Wyd. PZliTS Poznań. 5. Siuta J. 1998. Rekultywacja gruntów – poradnik. Wyd. IOŚ Warszawa. 6. Ziemnicki S. 1968. Melioracje przeciwerozyjne. Wyd. PWRiL, Warszawa.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	<i>wykład, dyskusja, wykonanie projektu</i>

M uu_uu	M IS_N1_28
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Techniki ochrony gleb przed erozją <i>Techniques for soil protection against erosion</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	<i>fakultatywny</i>
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne, I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (0,8/2,2)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Rybicki Roman - dr inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z możliwymi do wykorzystania w praktyce, technikami ochrony gleb przed różnymi rodzajami erozji, w tym erozji wietrznej, wodnej powierzchniowej i żłobinowej, wąwozowej, uprawowej.
Efekty kształcenia <i>łącznie</i> liczba efektów dla modułu 4-8. Dla każdego ustala się weryfikację efektu, dlatego uwzględnia się tylko te efekty, które można ocenić/sprawdzić	Wiedza:
	W1. <i>Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu rodzajów erozji, degradacji erozyjnej gleb i wpływu erozji na środowisko i gospodarkę</i>
	W2. <i>Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu metod i technik wykorzystywanych w ochronie gleb przed erozją i likwidacji skutków erozji</i>
	Umiejętności:
	U1. <i>Potrafi opracować projekt zastosowania różnych metod i technik wykorzystywanych w ochronie gruntów przed erozją</i>
	Kompetencje społeczne:
	K1. <i>Ma świadomość skutków działalności człowieka w aspekcie degradacji erozyjnej gleb inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko przyrodnicze</i> K2. <i>Ma świadomość możliwości działań inżynierskich w likwidacji skutków erozji i jej zapobieganiu</i>

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – sprawdzian W2 – sprawdzian U1 – dziennik prowadzącego K1 – sprawdzian K2 – dziennik prowadzącego Formy dokumentowania: arkusze sprawdzianu pisemnego, dziennik prowadzącego																														
Wymagania wstępne i dodatkowe	Mechanika gruntów i geotechnika, Hydrologia i hydrogeologia, Ochrona środowiska																														
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	Wykłady: Procesy erozyjne i ich skutki, ochrona gruntów przed erozją wietrzną, wodną (sposoby użytkowania, granica rolno-leśna i rolno-łąkowa, zadrzewienia przeciwoerozyjne, środki techniczne, drogi rolnicze) Ćwiczenia: Klasyfikacja erozji gleb, zagrożenie erozją, czynniki wpływające na natężenie erozji, ochrona gruntów przed erozją (fitomelioracje, układ pól, środki techniczne na stokach i w wąwozach, umacnianie dróg transportu rolnego)																														
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Józefaciuk A., Józefaciuk Cz. 1999. Ochrona gruntów przed erozją. Wyd. IUNG, Puławy. 2. Ziemnicki S. 1968. Melioracje przeciwoerozyjne. Wyd. PWRiL, Warszawa. 3. Ziemnicki S. (red.) 1978. Erozja wodna. Wyd. PWRiL, Warszawa. 4. Józefaciuk A., Józefaciuk Cz. 1996. Mechanizm i wskazówki metodyczne badania procesów erozji. PIOŚ, Bibl. Monitoringu Środowiska, Wyd. PIOŚ, Warszawa. 5. Wytyczne w sprawie ustalania granicy rolno-leśnej. 2003. MRiRW, Warszawa 6. Zajączkowski K. (red.). 2001. Dobór drzew i krzewów do zadrzewień na obszarach wiejskich. Wyd. IBL, Warszawa. 7. Jończyk K. 2003. Ochrona gruntów przed erozją. Program rolnośrodowiskowy. Wyd. MRiRW, Warszawa.																														
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	wykład, dyskusja, wykonanie projektu																														
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">0,32</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>kolokwium z ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,8</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,4</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie projektu</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,8</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	9	0,36	ćwiczenia	8	0,32	konsultacje	2	0,08	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04	RAZEM kontaktowe	20	0,8	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	10	0,4	przygotowanie projektu	20	0,8
KONTAKTOWE																															
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																													
wykłady	9	0,36																													
ćwiczenia	8	0,32																													
konsultacje	2	0,08																													
kolokwium z ćwiczeń	1	0,04																													
RAZEM kontaktowe	20	0,8																													
NIEKONTAKTOWE																															
przygotowanie do ćwiczeń	10	0,4																													
przygotowanie projektu	20	0,8																													

	studiowanie literatury	15	0,6	
	przygotowanie do kolokwium	10	0,4	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	43	2,2	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	konsultacje	2	0,08	
	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	20	0,8	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	przygotowanie do ćwiczeń	30	1,2	
	udział w konsultacjach	2	0,08	
	pisemne zalecenie ćwiczeń	1	0,04	
	RAZEM o charakterze praktycznym	41	1,64	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Rodzaje erozji, definicje	1	
	2.	Procesy erozyjne – erozja wietrzna	1	
	3.	Procesy erozyjne – erozja wodna powierzchniowa, żłobinowa i wąwozowa	1	
	4.	Ekologiczne i gospodarcze skutki procesów erozyjnych	1	
	5.	Techniki ochrony gleb przed erozją wietrzną	1	
	6.	Techniki ochrony gleb przed erozją wodną	1	
	7.	Środki techniczne w ochronie gruntów rolnych przed erozją	1	
	8.	Przeciwoerozyjne umacnianie wąwozów	1	
	9.	Zasady rozmieszczenia i budowy dróg w terenach erodowanych	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: L -6, A -3)			
	1.	Klasyfikacja erozji gleb; zagrożenie erozją fizjograficznych krain Polski	1 - A	
	2.	Czynniki wpływające na nasilenie procesów erozyjnych – erozja wietrzna, wodna i uprawowa	2 - A	
	3.	Projekt rządowego zadrzewienia przeciwoerozyjnego	2 - L	
	4.	Projekt podziału stoku na pola wstęgowe	1 - L	
5.	Projekt tarasów na zboczu	1 - L		
6.	Projekt umocnienia drogi rolniczej w terenie erodowanym	1 - L		
7.	Zaliczenie pisemne	1 - L		
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się (<i>załącznik 3</i>) oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IS_W03 + IS_U01 + IS_K01 + IS_K04 +			

M uu_uu	M IS_N1_28
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Techniki ochrony gleb przed erozją <i>Techniques for soil protection against erosion</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	<i>fakultatywny</i>
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne, I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (0,8/2,2)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr inż. Rybicki Roman
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z możliwymi do wykorzystania w praktyce, technikami ochrony gleb przed różnymi rodzajami erozji, w tym erozji wietrznej, wodnej powierzchniowej i żłobinowej, wąwozowej, uprawowej.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykłady: Procesy erozyjne i ich skutki, ochrona gruntów przed erozją wietrzną, wodną (sposoby użytkowania, granica rolno-leśna i rolno-łąkowa, zadrzewienia przeciwoerozyjne, środki techniczne, drogi rolnicze) Ćwiczenia: Klasyfikacja erozji gleb, zagrożenie erozją, czynniki wpływające na natężenie erozji, ochrona gruntów przed erozją (fitomelioracje, układ pól, środki techniczne na stokach i w wąwozach, umacnianie dróg transportu rolnego)
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Józefaciuk A., Józefaciuk Cz. 1999. Ochrona gruntów przed erozją. Wyd. IUNG, Puławy. 2. Ziemnicki S. 1968. Melioracje przeciwoerozyjne. Wyd. PWRiL, Warszawa. 3. Ziemnicki S. (red.) 1978. Erozja wodna. Wyd. PWRiL, Warszawa. 4. Józefaciuk A., Józefaciuk Cz. 1996. Mechanizm i wskazówki metodyczne badania procesów erozji. PIOŚ, Bibl. Monitoringu Środowiska, Wyd. PIOŚ, Warszawa. 5. Wytyczne w sprawie ustalania granicy rolno-leśnej. 2003. MRiRW, Warszawa 6. Zajączkowski K. (red.). 2001. Dobór drzew i krzewów do zadrzewień na obszarach wiejskich. Wyd. IBL, Warszawa. 7. Jończyk K. 2003. Ochrona gruntów przed erozją. Program rolnośrodowiskowy. Wyd. MRiRW, Warszawa.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	<i>wykład, dyskusja, wykonanie projektu</i>

M uu_ uu	M IS_N1_29
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Seminarium dyplomowe 1
	Diploma seminar 1
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	2 (1,32/0,68)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Jóźwiakowski Krzysztof - prof. dr hab.
Osoby współprowadzące wykłady i ćwiczenia	-
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Przygotowanie studentów do samodzielnego opracowania pracy dyplomowej inżynierskiej
Efekty uczenia się – łączna liczba ECTS nie może przekroczyć dla modułu (4-8).	Wiedza:
	W1. Student ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych w zakresie technik i technologii stosowanych w inżynierii środowiska oraz na temat metodologii rozwiązywania problemów inżynierskich.
	Umiejętności:
	U1. Student potrafi wybierać fachową literaturę (w tym obcojęzyczną) związaną z tematem pracy dyplomowej, korzystać z zasobów bibliotecznych, jak również z internetowych źródeł literaturowych.
	U2. Umie przygotować i przedstawić prezentacje z zakresu inżynierii środowiska oraz dyskutować na seminarium na jej temat.
	U3. Student potrafi uzasadnić celowość podjęcia tematu pracy inżynierskiej oraz umie wskazać możliwości jej praktycznego wykorzystania.
	Kompetencje społeczne:
	K1. Realizując etapy pracy inżynierskiej potrafi współpracować w grupie oraz z przedstawicielami przedsiębiorstw, jednostek samorządowych i innych instytucji
K2. Rozumie potrzebę ustawicznego samokształcenia i śledzenia literatury fachowej	
Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub

	umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1: ocena przygotowanych referatów tematycznych U1, U2, U3: ocena wykonanych prezentacji referatów, a także pracy studenta jako członka grupy dyskusyjnej K1, K2: ocena pracy w zespole, inicjatywy studenta i samodzielności w wykonywaniu powierzonych zadań: prezentacja, dziennik prowadzącego.
Wymagania wstępne i dodatkowe	matematyka, chemia, fizyka, rysunek techniczny i geometria wykreślna, technologia informacyjna, geodezja i kartografia, ergonomia i BHP, gleboznawstwo, informatyczne podstawy projektowania, meteorologia i klimatologia, mechanika płynów, mikrobiologia środowiskowa, systemy informacji przestrzennej, termodynamika techniczna, materiałoznawstwo, hydrologia i hydrogeologia, mechanika i wytrzymałość materiałów, ochrona powietrza, biochemia, mechanika gruntów i geotechnika, bezpieczeństwo przemysłowe, gospodarka wodna i ochrona wód, wentylacja i klimatyzacja, technologia wody i ścieków, instalacje sanitarne, gospodarka odpadami, wodociągi, ochrona przed hałasem i wibracjami.
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Poznanie zakresu tematycznego prac inżynierskich wykonanych dotychczas z zakresu inżynierii środowiska. Określenie tematów prac inżynierskich i opracowanie harmonogramu ich realizacji z uwzględnieniem specyfiki tematu (prace projektowe i kompilacyjne). Przygotowanie i zaprezentowanie tematów referatów z zakresu inżynierii środowiska nie związanych z tematem pracy dyplomowej. Zasady wykonania prac inżynierskich z zakresu inżynierii środowiska, przy uwzględnieniu zasad ochrony własności intelektualnej. Omówienie struktury pracy inżynierskiej: cel pracy, opis stanu wiedzy związanej z tematyką pracy i metod obliczeń oraz przyjętych założeń niezbędnych do jej realizacji.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Dudziak A., Żejmo A. 2008. Redagowanie prac dyplomowych. Wskazówki metodyczne dla studentów. Wyd. Difin. Warszawa, s. 296. 2. Zenderowski R. 2018. Technika pisania prac magisterskich i licencjackich. Wyd. CeDeWu.pl, Warszawa, 3. Literatura fachowa z zakresu inżynierii środowiska związana z realizacją prac dyplomowych inżynierskich

Planowane formy/działania/ metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, opracowanie prezentacji i referatów tematycznych.		
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE		
	Forma zajęć	Liczba godzin	Punkty ECTS
	Ćwiczenia	26	1,04
	Konsultacje	6	0,24
	Zaliczenie	1	0,04
	Razem kontaktowe	33	1,32
	NIEKONTAKTOWE		
	Przygotowanie prezentacji	10	0,40
	Studiowanie literatury fachowej	7	0,28
	Razem niekontaktowe	17	0,68
	RAZEM GODZINY I PUNKTY ECTS	50	2,0
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	Udział w ćwiczeniach	26	1,04
	Konsultacje	6	0,24
	Zaliczenie	1	0,04
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	33	1,32
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Przygotowanie prezentacji	10	0,40
	Studiowanie literatury fachowej	7	0,28
	Konsultacje	6	0,24
	RAZEM o charakterze praktycznym	23	0,92
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Ćwiczenia 27L		h
	1	Prezentacja zakresu tematycznego prac inżynierskich wykonanych dotychczas z zakresu inżynierii środowiska	2L
	2	Określenie tematów prac inżynierskich i opracowanie harmonogramu ich realizacji z uwzględnieniem specyfiki tematu (prace projektowe i kompilacyjne).	2L
	3	Techniczne zasady wykonania prac inżynierskich z zakresu inżynierii środowiska, przy uwzględnieniu zasad ochrony własności intelektualnej.	4L
	4	Zasady przygotowania części opisowej pracy inżynierskiej: cel pracy, opis stanu wiedzy związanej z tematyką pracy, opis planowanego rozwiązania inżynierskiego, metody obliczeń oraz przyjęte założenia niezbędne do realizacji projektu, podsumowanie.	4L
	5	Zasady przygotowania części graficznej pracy inżynierskiej.	6L
	6	Zasady wyszukiwania literatury fachowej niezbędnej do przygotowania pracy inżynierskiej	2L
	7	Prezentacja tematów referatów z zakresu inżynierii środowiska nie związanych z tematem pracy dyplomowej.	6L
	8	Zaliczenie	1L
Stopień osiągania efektów kierunkowych	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jakim stopniu efekty uczenia się związane są z danym modułem		

Efekty kierunkowe dla wiedzy:

IS_W01 +++

IS_W02 +++

IS_W03 +++

IS_W04 +++

IS_W05 ++

IS_W06 +++

IS_W07 +++

IS_W08 +++

IS_W09 +++

IS_W10 +++

IS_W11 +++

IS_W12 +++

IS_W13 +++

IS_W14 +++

IS_W15 +++

IS_W16 +++

Efekty kierunkowe dla umiejętności

IS_U01 +++

IS_U02 +++

IS_U03 +++

IS_U04 +++

IS_U05 +++

IS_U06 +++

IS_U07 +++

IS_U08 +++

IS_U09 +++

IS_U10 +++

IS_U11 +++

IS_U12 +++

IS_U13+++

IS_U15 +++

Efekty kierunkowe dla kompetencji społecznych

IS_K01 +++

IS_K02 +++

IS_K03 +++

IS_K04 +++

IS_K05 +++

M uu_uu	M IS_N1_29
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Seminarium dyplomowe 1
	Diploma seminar 1
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	2 (1,32/0,68)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	prof. dr hab. Krzysztof Józwiakowski
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Przygotowanie studentów do samodzielnego opracowania pracy dyplomowej inżynierskiej
Treści modułu kształcenia – zwrócić uwagę na ok. 100 słów.	Poznanie zakresu tematycznego prac inżynierskich wykonanych dotychczas z zakresu inżynierii środowiska. Określenie tematów prac inżynierskich i opracowanie harmonogramu ich realizacji z uwzględnieniem specyfiki tematu (prace projektowe i kompilacyjne). Przygotowanie i zaprezentowanie tematów referatów z zakresu inżynierii środowiska nie związanych z tematem pracy dyplomowej. Zasady wykonania prac inżynierskich z zakresu inżynierii środowiska, przy uwzględnieniu zasad ochrony własności intelektualnej. Omówienie struktury pracy inżynierskiej: cel pracy, opis stanu wiedzy związanej z tematyką pracy i metod obliczeń oraz przyjętych założeń niezbędnych do jej realizacji.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Dudziak A., Żejmo A. 2008. Redagowanie prac dyplomowych. Wskazówki metodyczne dla studentów. Wyd. Difin. Warszawa, s. 296. 2. Zenderowski R. 2018. Technika pisania prac magisterskich i licencjackich. Wyd. CeDeWu.pl, Warszawa, 3. Literatura fachowa z zakresu inżynierii środowiska związana z realizacją prac dyplomowych magisterskich
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, opracowanie prezentacji i referatów tematycznych.

M uu_uu	M IS_N1_30
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Prawo budowlane Building law
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/ niekontaktowe	1 (0,56/0,44)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Stręk Żanna - dr inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy dotyczącej znajomości przepisów prawnych obowiązujących w budownictwie, a także podstawowych informacji o porządku prawnym w Polsce. Student poznaje podstawy prawa budowlanego i administracyjnego.
Efekty uczenia się	Wiedza: W1. pojęcia prawne, zagadnienia z zakresu ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zasady prowadzenia działalności gospodarczej i ochrony własności intelektualnej IŚ_W03 Umiejętności: U1. pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł, dokonać ich interpretacji oraz formułować i uzasadniać wnioski i opinie IŚ_U01 Kompetencje społeczne: K1. rozwiązywania problemów praktycznych i poznawczych w oparciu o zdobytą wiedzę i umiejętności IŚ_K01

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – zaliczenie pisemne U1 – Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji K1 – Ocena pracy i zaangażowania studenta w trakcie zajęć Formy dokumentowania osiągniętych wyników: (np. sprawdziany, sprawozdania, prezentacja, dziennik prowadzącego itp.)		
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak		
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	Wykład obejmuje: Przedstawienie podstawowych zasad porządku prawnego w Polsce. Zapoznanie studentów z podstawami prawa budowlanego i administracyjnego. Omówienie ustawy prawo budowlane. Wyjaśnienie podstawowych pojęć związanych z budownictwem. Przedstawienie podstawowych zagadnień dotyczących postępowania administracyjnego w Polsce. Omówienie zasad usytuowania budynków, definicji legalnych zawartych w ustawie prawo budowlane, praw i obowiązków uczestników procesu budowlanego.		
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane Dz. U. 1994 Nr 89 poz. 414 2. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego Dz.U. 1960 nr 30 poz. 168 3. Korzeniewski W., Korzeniewski R., 2019, Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie: komentarz z ok. 200 rysunkami.		
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady, dyskusja.		
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE		
		Godziny	ECTS
	wykłady	8	0,32
	konsultacje	5	0,20
	Zaliczenie	1	0,04
	RAZEM kontaktowe	14	0,56
	NIEKONTAKTOWE		
	studiowanie literatury	6	0,24
	przygotowanie do zaliczenia	5	0,20
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	11	0,44
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	8	0,32
	konsultacje	5	0,20
	zaliczenie	1	0,04
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	14	0,56
	udział w konsultacjach	5	0,20
	przygotowanie i udział w zaliczeniu	5	0,20

	RAZEM o charakterze praktycznym	10	0,40
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h
	1.	Wprowadzenie, omówienie porządku prawnego w Polsce i głównych zasad prawnych.	1
	2.	Podstawy prawa administracyjnego	1
	3.	Podstawy prawa budowlanego	1
	4.	Decyzja administracyjna a postanowienie (decyzja pozwolenia na budowę, pozwolenia na użytkowanie budynku).	1
	5.	Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane – podstawy prawne ich usytuowania	2
	6.	Pozwolenie na budowę a zgłoszenie budowy – co jest korzystniejsze dla inwestora?	1
	7.	Terminy w postępowaniu administracyjnym	1
	8.	Zaliczenie	1
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	IŚ_W03+ IŚ_U01+ IŚ_K01+		

M uu_uu	M IS_N1_30
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Prawo budowlane
	Building law
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	1 (0,56/0,44)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Dr inż. Żanna Stręk
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy dotyczącej znajomości przepisów prawnych obowiązujących w budownictwie, a także podstawowych informacji o porządku prawnym w Polsce. Student poznaje podstawy prawa budowlanego i administracyjnego.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykład obejmuje: Przedstawienie podstawowych zasad porządku prawnego w Polsce. Zapoznanie studentów z podstawami prawa budowlanego i administracyjnego. Omówienie ustawy prawo budowlane. Wyjaśnienie podstawowych pojęć związanych z budownictwem. Przedstawienie podstawowych zagadnień dotyczących postępowania administracyjnego w Polsce. Omówienie zasad usytuowania budynków, definicji legalnych zawartych w ustawie prawo budowlane, praw i obowiązków uczestników procesu budowlanego.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane Dz. U. 1994 Nr 89 poz. 414 2. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego Dz.U. 1960 nr 30 poz. 168 3. Korzeniewski W., Korzeniewski R., 2019. Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie: komentarz z ok. 200 rysunkami
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykłady, dyskusja.

M uu_uu	M IS_N1_31
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Prawo ochrony środowiska Environmental protection law
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/ niekontaktowe	1 (0,56/0,44)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Stręć Żanna - dr inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy dotyczącej znajomości przepisów prawnych obowiązujących w dziedzinie ochrony środowiska, a także podstawowych informacji o porządku prawnym w Polsce. Student poznaje podstawy prawa administracyjnego oraz podstawowe definicje prawa ochrony środowiska.
Efekty uczenia się	Wiedza: W1. Absolwent zna i rozumie zagadnienia ekonomiczne, prawne i społeczne związane z inżynierią środowiska. Umiejętności: U1. pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł, dokonać ich interpretacji oraz formułować i uzasadniać wnioski i opinie IS_U01 Kompetencje społeczne: K1. rozwiązywania problemów praktycznych i poznawczych w oparciu o zdobytą wiedzę i umiejętności IS_K01

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – zaliczenie pisemne U1 – Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji K1 – Ocena pracy i zaangażowania studenta w trakcie zajęć Formy dokumentowania osiągniętych wyników: (np. sprawdziany, sprawozdania, prezentacja, dziennik prowadzącego itp.)		
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak		
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	Wykład obejmuje: Przedstawienie podstawowych zasad porządku prawnego w Polsce. Zapoznanie studentów z zasadami prawnymi obowiązującymi na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska. Wyjaśnienie podstawowych pojęć związanych z ochroną środowiska oraz definicji legalnych zawartych w ustawie. Przedstawienie podstawowych zagadnień dotyczących postępowania administracyjnego w Polsce. Omówienie ochrony środowiska w aspekcie międzynarodowym.		
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Dz. U. 2001 Nr 62 poz. 627 2. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego Dz.U. 1960 nr 30 poz. 168 3. Jaworska M., 2012, <i>Ochrona środowiska i ochrona roślin</i> 4. Bukowski Z., 2005, <i>Prawo międzynarodowe a ochrona środowiska</i>		
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady, dyskusja.		
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE		
		Godziny	ECTS
	wykłady	8	0,32
	konsultacje	5	0,20
	Zaliczenie	1	0,04
	RAZEM kontaktowe	14	0,56
	NIEKONTAKTOWE		
	studiowanie literatury	6	0,24
	przygotowanie do zaliczenia	5	0,20
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	11	0,44
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	8	0,32
	konsultacje	5	0,20
	zaliczenie	1	0,04
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	14	0,56
	udział w konsultacjach	5	0,20
	przygotowanie i udział w zaliczeniu	5	0,20

	RAZEM o charakterze praktycznym	10	0,40
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h
	1.	Wprowadzenie, omówienie porządku prawnego w Polsce i głównych zasad prawnych.	1
	2.	Podstawy prawa administracyjnego	1
	3.	Ustawa prawo ochrony środowiska podstawowe zagadnienia	1
	4.	Polskie rolnictwo a ochrona środowiska	1
	5.	Prawo międzynarodowe a ochrona środowiska	2
	6.	Stan środowiska w Polsce i województwie lubelskim	1
	7.	Zanieczyszczenie środowiska	1
	8.	Zaliczenie	1
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	IŚ_W07+ IŚ_U01+ IŚ_K01+		

M uu_uu	M IS_N1_31
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Prawo ochrony środowiska
	Environmental protection law
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	1 (0,56/0,44)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Dr inż. Żanna Stręk
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy dotyczącej znajomości przepisów prawnych obowiązujących w dziedzinie ochrony środowiska, a także podstawowych informacji o porządku prawnym w Polsce. Student poznaje podstawy prawa administracyjnego oraz podstawowe definicje prawa ochrony środowiska.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykład obejmuje: Przedstawienie podstawowych zasad porządku prawnego w Polsce. Zapoznanie studentów z zasadami prawnymi obowiązującymi na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska. Wyjaśnienie podstawowych pojęć związanych z ochroną środowiska oraz definicji legalnych zawartych w ustawie. Przedstawienie podstawowych zagadnień dotyczących postępowania administracyjnego w Polsce. Omówienie ochrony środowiska w aspekcie międzynarodowym.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Dz. U. 2001 Nr 62 poz. 627 2. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego Dz.U. 1960 nr 30 poz. 168 3. Jaworska M., 2012, <i>Ochrona środowiska i ochrona roślin</i> 4. Bukowski Z., 2005, <i>Prawo międzynarodowe a ochrona środowiska</i>
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykłady, dyskusja.

M uu_uu	M IS_N1_32
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Kanalizacje
	Sewage systems
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	4 (1,4/2,6)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Marzec Michał - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji, Wydział Inżynierii Produkcji
Cel modułu	Celem modułu jest przekazanie ogólnej wiedzy w zakresie programowania systemów kanalizacyjnych, rozwiązań technicznych, urządzeń i elementów stosowanych do transportu ścieków, wytycznych oraz zasad ich doboru, wymiarowania i wykonywania dokumentacji projektowej.
Efekty uczenia się	Wiedza:
	W1. Posiada ogólną wiedzę na temat systemów kanalizacyjnych do odprowadzania ścieków bytowo-gospodarczych i deszczowych, elementów składowych tych systemów oraz ich rozwiązań materiałowych i technicznych.
	W2. Zna podstawowe wytyczne do projektowania i wymiarowania sieci kanalizacyjnych oraz ich uzbrojenia.
	Umiejętności:
	U1. Posiada umiejętność wyznaczania parametrów ilościowych ścieków oraz wydajności elementów sieci kanalizacyjnej.
	U2. Potrafi zastosować i zaprojektować wybrane rozwiązania systemowe, w celu zabezpieczenia odbioru ścieków z jednostki osadniczej lub jej części.
	Kompetencje społeczne:
K1. Rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia kompetencji zawodowych i wykorzystywania ich do podnoszenia standardu życia społeczeństwa.	

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – sprawdzian pisemny, W2 – sprawdzian pisemny, U1 – zadanie projektowe, U2 – zadanie projektowe, K1 – sprawdzian pisemny, dyskusja Formy dokumentowania osiągniętych wyników: sprawdzian pisemny, projekt																								
Wymagania wstępne i dodatkowe	Matematyka, informatyczne podstawy projektowania, materiałoznawstwo, mechanika gruntów i geotechnika, technologia wody i ścieków.																								
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	Rozwój kanalizacji w Polsce. Prawne podstawy rozwoju kanalizacji w Polsce. Ogólne zasady planowania budowy systemów kanalizacyjnych. Klasyfikacja systemów kanalizacyjnych. Sieci kanalizacyjne. Rodzaje i rozwiązania materiałowe przewodów kanalizacyjnych. Elementy uzbrojenia sieci kanalizacyjnych. Zasięg oddziaływania systemu kanalizacyjnego. Trasowanie sieci w planie i w przekroju. Wyznaczanie wielkości przepływu ścieków w kanalizacji, projektowanie i wymiarowanie kanałów. Dobór parametrów przewodów kanalizacyjnych i uzbrojenia. Przepompownie ścieków. Eksploatacja sieci kanalizacyjnej.																								
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura zalecana: 1. Bolt A. (red.). 2012. Kanalizacja – projektowanie, wykonanie, eksploatacja. Wyd. Seidel-Przywecki. 2. Kalenik M. 2015. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Wyd. SGGW, Warszawa. 3. Żuchowicki W. 2008. Wodociągi i kanalizacje – projektowanie, montaż, eksploatacja, modernizacja. Warszawa Verlag Dashofer. 4. Kalenik M. 2011. Niekonwencjonalne systemy kanalizacji. Wyd. SGGW, Warszawa. 5. Kotowski A. 2015. Podstawy bezpiecznego wymiarowania odwodnień terenów - Tom I - Sieci Kanalizacyjne. Wydanie II. Wyd. Seidel-Przywecki.																								
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, wykonanie zadania projektowego.																								
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th style="width: 60%;"></th> <th style="width: 20%; text-align: center;">Godziny</th> <th style="width: 20%; text-align: center;">ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">16</td> <td style="text-align: center;">0,64</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">6</td> <td style="text-align: center;">0,24</td> </tr> <tr> <td>zaliczenie ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>egzamin</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">35</td> <td style="text-align: center;">1,4</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				Godziny	ECTS	wykłady	9	0,36	ćwiczenia	16	0,64	konsultacje	6	0,24	zaliczenie ćwiczeń	2	0,08	egzamin	2	0,08	RAZEM kontaktowe	35	1,4
KONTAKTOWE																									
	Godziny	ECTS																							
wykłady	9	0,36																							
ćwiczenia	16	0,64																							
konsultacje	6	0,24																							
zaliczenie ćwiczeń	2	0,08																							
egzamin	2	0,08																							
RAZEM kontaktowe	35	1,4																							

NIEKONTAKTOWE				
	przygotowanie do ćwiczeń	13	0,52	
	przygotowanie projektu	22	0,88	
	studiowanie literatury	14	0,56	
	przygotowanie do egzaminu	16	0,62	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	65	2,6	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	16	0,64	
	konsultacje	6	0,24	
	zaliczenie ćwiczeń	2	0,08	
	egzamin	2	0,08	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	35	1,4	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	16	0,62	
	przygotowanie do ćwiczeń	13	0,52	
	udział w konsultacjach	6	0,24	
	zaliczenie ćwiczeń	2	0,08	
	przygotowanie projektu	22	0,88	
	RAZEM o charakterze praktycznym	59	2,36	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Podstawy prawne projektowania, wykonawstwa i eksploatacji systemów kanalizacyjnych.	1	
	2.	Klasyfikacja systemów kanalizacyjnych ze względu na rodzaj odprowadzanych ścieków i sposób ich transportu.	2	
	3.	Wyznaczanie zasięgu oddziaływania i położenia kanałów w planie i w przekroju – trasowanie sieci kanalizacyjnych.	2	
	5.	Projektowanie budowy i przebiegu sieci kanalizacyjnych w aspekcie warunków geotechnicznych podłoża.	1	
	6.	Techniki wykonywania sieci kanalizacyjnych.	1	
	7.	Eksploatacja sieci kanalizacyjnej. Przyczyny występowania problemów eksploatacyjnych i techniki stosowane przy ich rozwiązywaniu. Kontrole okresowe, przeglądy.	2	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe, P – projektowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 18, w tym: P - 12, A - 6)			
	1.	Rodzaje i funkcje przewodów kanalizacyjnych. Charakterystyka materiałów stosowanych do wykonania przewodów kanalizacyjnych.	2A	
	2.	Elementy uzbrojenia sieci kanalizacyjnych – urządzenia do transportu i podczyszczania ścieków sanitarnych i opadowych, systemy pompowe.	2A	
	3.	Wyznaczanie przepływu obliczeniowego różnych rodzajów ścieków w przewodach kanalizacyjnych.	2P	
	4.	Wytyczne i zasady doboru parametrów sieci kanalizacyjnej – spadki, średnice, napełnienie przewodów, prędkość przepływu ścieków.	2A	
	5.	Dobór spadków oraz wyznaczenie parametrów przewodów kanalizacyjnych przy pomocy nomogramów i krzywych sprawności.	2P	
	6.	Dobór parametrów przepompowni ścieków i ich uzbrojenia (studnie czerpalne, układy pompowe).	2P	
	7.	Sformułowanie założeń i wykonanie projektu krótkiego odcinka sieci kanalizacyjnej wraz z uzbrojeniem.	4P	
8.	Zaliczenie ćwiczeń - prezentacja prac projektowych.	2P		

Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IS_W04++, IS_W05+, IS_W08++, IS_U07+++, IS_U13+, IS_K03+.

M uu_uu	M IS_N1_32
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Kanalizacje Sewage systems
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	4 (1,4/2,6)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. inż. Michał Marzec
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji, Wydział Inżynierii Produkcji
Cel modułu	Celem modułu jest przekazanie ogólnej wiedzy w zakresie programowania systemów kanalizacyjnych, rozwiązań technicznych, urządzeń i elementów stosowanych do transportu ścieków, wytycznych oraz zasad ich doboru, wymiarowania i wykonywania dokumentacji projektowej.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Rozwój kanalizacji w Polsce. Prawne podstawy rozwoju kanalizacji w Polsce. Ogólne zasady planowania budowy systemów kanalizacyjnych. Klasyfikacja systemów kanalizacyjnych. Sieci kanalizacyjne. Rodzaje i rozwiązania materiałowe przewodów kanalizacyjnych. Elementy uzbrojenia sieci kanalizacyjnych. Zasięg oddziaływania systemu kanalizacyjnego. Trasowanie sieci w planie i w przekroju. Wyznaczanie wielkości przepływu ścieków w kanalizacji, projektowanie i wymiarowanie kanałów. Dobór parametrów przewodów kanalizacyjnych i uzbrojenia. Przepompownie ścieków. Eksploatacja sieci kanalizacyjnej.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura zalecana: 1. Bolt A. (red.). 2012. Kanalizacja – projektowanie, wykonanie, eksploatacja. Wyd. Seidel-Przywecki. 2. Kalenik M. 2015. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Wyd. SGGW, Warszawa. 3. Żuchowicki W. 2008. Wodociągi i kanalizacje – projektowanie, montaż, eksploatacja, modernizacja. Warszawa Verlag Dashofer. 4. Kalenik M. 2011. Niekonwencjonalne systemy kanalizacji. Wyd. SGGW, Warszawa. 5. Kotowski A. 2015. Podstawy bezpiecznego wymiarowania odwodnień terenów - Tom I - Sieci Kanalizacyjne. Wydanie II. Wyd. Seidel-Przywecki.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, wykonanie zadania projektowego.

M uu_uu	M IS_N1_33
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Inżynieria rzeczna i ochrona przeciwpowodziowa <i>River engineering and runoff protection</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (1,0/2,0)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Grzywna Antoni - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Zapoznanie studentów z rolą i zadaniami budowli hydrotechnicznych w gospodarce wodnej, z zasadami projektowymi budowli piętrzących dla określonego celu gospodarczego, z budowlami regulacyjnymi w korytach rzek i ich znaczeniem dla określonych celów regulacji cieków, z zasadami projektowymi obwałowań przeciwpowodziowych oraz procesami fluwialnymi w rzekach.
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Zna zasady i potrafi określać parametry hydrauliczne przepływu wody W2. Zna procesy fluwialne i ich wpływ na morfologię koryt rzecznych Umiejętności: U1. Potrafi zaprojektować budowle regulacyjne w korytach rzek. U2. Potrafi odczytywać treści rysunków: mapy zasadniczej, profilu podłużnego i poprzecznego, rozwiązań projektowych oraz dokumentacji projektowej. Kompetencje społeczne: K1. Posiada świadomość ochrony bioróżnorodności i przeciwdziałania degradacji środowiska. K2. Potrafi współpracować w zespole projektowym w zakresie rozwiązań projektowych z dziedziny inżynierii rzecznej.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W zakresie wiedzy: ocena pracy pisemnej (kolokwia), zaliczenie końcowe. W zakresie umiejętności: ocena zadania projektowego, W zakresie kompetencji: ocena zadania projektowego. Formy dokumentowania: arkusze prac pisemnych, projekty, dziennik prowadzącego																																										
Wymagania wstępne i dodatkowe	HYDROLOGIA I NAUKI O ZIEMI, GLEBOZNAWSTWO, GOSPODARKA WODNA I OCHRONA WÓD																																										
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	Obejmuje wiedzę z zakresu projektowania budowli hydrotechnicznych, budowli regulacyjnych i wałów przeciwpowodziowych z zachowaniem wymogów ochrony środowiska i krajobrazu, odczytywanie treści projektowych w dokumentacji projektowej budowli hydrotechnicznych, znajomość zasad regulacji rzek.																																										
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Bednarczyk S., Duszyński R. 2008: Hydrauliczne i hydrotechniczne podstawy regulacji i rewitalizacji rzek. Wyd. Politechniki Gdańskiej. 2. Żbikowski A., Smoluchowska A., Żelazo J. 1992: Naturalna regulacja rzek. Materiały pomocnicze do projektowania. Wyd. IMUZ, Falenty. 3. Wołoszyn J. 1994: Regulacja rzek i potoków. Wyd. Akad. Rolniczej we Wrocławiu. 4. Żelazo J., Popek Z. 2014: Podstawy renaturyzacji rzek. Wyd. SGGW, Warszawa. 5. Prus P., Popek Z., Pawlaczyk P. 2018: Dobre praktyki w utrzymaniu rzek. WWF Polska. 6. Kiciński T. 1986: Regulacja rzek – roboty wykonawcze. Wyd. SGGW, Warszawa 7. Żbikowski A., Żelazo J. 1993: Ochrona środowiska w budownictwie wodnym. MOŚZNIŁ.																																										
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład multimedialny, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, zespołowe projekty studenckie, dyskusja.																																										
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>Zaliczenie końcowe</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">1,00</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie projektu</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,80</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie do zaliczenia</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>RAZEM niekontaktowe</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">2,00</td> </tr> <tr> <td>Ogółem</td> <td style="text-align: center;">75</td> <td style="text-align: center;">3,00</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	7	0,28	ćwiczenia	9	0,36	konsultacje	7	0,28	Zaliczenie końcowe	2	0,08	RAZEM kontaktowe	25	1,00	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	przygotowanie projektu	10	0,40	studiowanie literatury	20	0,80	przygotowanie do zaliczenia	10	0,40	RAZEM niekontaktowe	50	2,00	Ogółem	75	3,00
KONTAKTOWE																																											
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																																									
wykłady	7	0,28																																									
ćwiczenia	9	0,36																																									
konsultacje	7	0,28																																									
Zaliczenie końcowe	2	0,08																																									
RAZEM kontaktowe	25	1,00																																									
NIEKONTAKTOWE																																											
przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40																																									
przygotowanie projektu	10	0,40																																									
studiowanie literatury	20	0,80																																									
przygotowanie do zaliczenia	10	0,40																																									
RAZEM niekontaktowe	50	2,00																																									
Ogółem	75	3,00																																									

Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	7	0,28	
	udział w ćwiczeniach	9	0,36	
	konsultacje	7	0,28	
	Zaliczenie końcowe	2	0,08	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	25	1,00	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	9	0,36	
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	
	udział w konsultacjach	7	0,28	
	przygotowanie i udział w zaliczeniu	12	0,48	
	RAZEM o charakterze praktycznym	38	1,52	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady: 9		h	
	1.	Gospodarcze, ekologiczne i krajobrazowe znaczenie rzek.	1	
	2.	Cechy charakterystyczne cechy regulacji technicznej i naturalnej oraz uwarunkowania gospodarcze i przyrodnicze.	1	
	3.	Cechy morfologiczne rzek. Klasyfikacja koryt rzecznych.	1	
	4.	Charakterystyka warunków hydraulicznych i oporów przepływu, przepustowość koryt rzecznych. Warunki ruchu rumowiska rzeczno i stabilności koryt	2	
	5.	Podstawy projektowania i wykonawstwo robót	1	
	6.	Konstrukcje budowli regulacyjnych i umocnień brzegowych, zastosowanie roślinności.	1	
	7.	Zaliczenie końcowe	2	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: P -6, A -3, T -0)			
	1.	Zakres projektu regulacji rzeki	1A	
	2.	Rozpoznanie warunków przepływu i opracowanie koncepcji regulacji naturalnej odcinka rzeki.	2A	
	3.	Określenie charakterystyki hydrologicznej, morfologicznej i ekologicznej odcinka rzeki;	2P	
	4.	Określenie przepustowości koryta oraz charakterystycznych poziomów wód;	2P	
	5.	Wyznaczenie parametrów hydraulicznych przepływu;	2P	
	Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W04 ++ IŚ_W09 ++ IŚ_W13 +++ IŚ_U01 ++ IŚ_U10 ++ IŚ_U12 +++ IŚ_K01 +++ IŚ_K03 +++		

M uu_uu	M IS_N1_33
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Inżynieria rzeczna i ochrona przeciwpowodziowa
	<i>River engineering and runoff protection</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,0/2,0)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Grzywna Antoni, dr hab. inż.
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Obejmuje wiedzę z zakresu projektowania budowli hydrotechnicznych, budowli regulacyjnych i wałów przeciwpowodziowych z zachowaniem wymogów ochrony środowiska i krajobrazu, odczytywanie treści projektowych w dokumentacji projektowej budowli hydrotechnicznych, znajomość zasad regulacji rzek.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	1. Bednarczyk S., Duszyński R. 2008: Hydrauliczne i hydrotechniczne podstawy regulacji i rewitalizacji rzek. Wyd. Politechniki Gdańskiej. 2. Żbikowski A., Smoluchowska A., Żelazo J. 1992: Naturalna regulacja rzek. Materiały pomocnicze do projektowania. Wyd. IMUZ, Falenty. 3. Wołoszyn J. 1994: Regulacja rzek i potoków. Wyd. Akad. Rolniczej we Wrocławiu. 4. Żelazo J., Popek Z. 2014: Podstawy renaturyzacji rzek. Wyd. SGGW, Warszawa. 5. Prus P., Popek Z., Pawlacyk P. 2018: Dobre praktyki w utrzymaniu rzek. WWF Polska. 6. Kiciński T. 1986: Regulacja rzek – roboty wykonawcze. Wyd. SGGW, Warszawa 7. Żbikowski A., Żelazo J. 1993: Ochrona środowiska w budownictwie wodnym. MOŚZNIŁ.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Wykład multimedialny, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, zespołowe projekty studenckie, dyskusja.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład multimedialny, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, zespołowe projekty studenckie, dyskusja.

M uu_uu	M IS_N1_34
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Budowle hydrotechniczne <i>Hydrotechnical structure</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (1,0/2,0)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Grzywna Antoni - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Zapoznanie studentów z rolą i zadaniami budowli hydrotechnicznych w gospodarce wodnej, z zasadami projektowymi budowli piętrzących dla określonego celu gospodarczego, z budowlami regulacyjnymi w korytach rzek i ich znaczeniem dla określonych celów regulacji cieków, z zasadami projektowymi obwałowań przeciwpowodziowych.
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Zna pojęcia hydrometryczne i melioracyjne wykorzystywane w gospodarce wodnej. W2. Dysponuje wiedzą na temat metod pomiarów i obliczania danych hydrologicznych. Umiejętności: U1. Potrafi opracować graficznie i statystycznie charakterystyki hydrologiczne naturalnych i sztucznych cieków wodnych. U2. Potrafi obliczyć polowe potrzeby i niedobory wodne, wyznaczyć zapotrzebowanie na wodę danej rośliny. Kompetencje społeczne: K1. Posiada świadomość ochrony bioróżnorodności i przeciwdziałania degradacji środowiska. K2. Potrafi przygotować dokumentację wykonanego projektu.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W zakresie wiedzy: ocena pracy pisemnej, zaliczenie końcowe. W zakresie umiejętności: ocena zadania projektowego, projekt techniczny. W zakresie kompetencji: ocena zadania projektowego, projekt techniczny. Formy dokumentowania: praca pisemna, projekt, dziennik prowadzącego																																				
Wymagania wstępne i dodatkowe	HYDROLOGIA I NAUKI O ZIEMI, GLEBOZNAWSTWO, GOSPODARKA WODNA I OCHRONA WÓD																																				
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Obejmuje wiedzę z zakresu projektowania budowli hydrotechnicznych, budowli regulacyjnych i wałów przeciwpowodziowych z zachowaniem wymogów ochrony środowiska i krajobrazu, odczytywanie treści projektowych w dokumentacji projektowej budowli hydrotechnicznych.																																				
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Jankowski W. 1957. Budowle wodno-melioracyjne - podstawy projektowania. Wydawnictwo "Arkady" Budownictwo-Sztuka-Architektura, Warszawa. 2. Jędryka E. 2006. Proekologiczne Budowle Wodne-Rozwiązania konstrukcyjne dostosowane do parametrów hydraulicznych cieków i uwarunkowań przyrodniczo-krajobrazowych. Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Falenty. 3. Ciepelewski A., Kicinski T., 1990. Budownictwo wodne : część 1. Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, Warszawa. 4. Zawada E., Zbikowski A., 1990. Budownictwo wodne: część 2. Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, Warszawa. 5. Mioduszewski W., Kowalewski Z., 2015. Małe budowle wodne: katalog. Wydawnictwo Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego, Falenty. 6. Pisarczyk S. 2008. Elementy budownictwa ochrony środowiska. Wydawnictwo Politechniki Warszawskiej.																																				
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład multimedialny, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, zespołowe projekty studenckie, dyskusja.																																				
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>Zaliczenie końcowe</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie projektu</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">1,00</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie do zaliczenia</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">0,20</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	7	0,28	ćwiczenia	9	0,36	konsultacje	7	0,28	Zaliczenie końcowe	2	0,08	RAZEM kontaktowe	25	1	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	przygotowanie projektu	10	0,40	studiowanie literatury	25	1,00	przygotowanie do zaliczenia	5	0,20
KONTAKTOWE																																					
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																																			
wykłady	7	0,28																																			
ćwiczenia	9	0,36																																			
konsultacje	7	0,28																																			
Zaliczenie końcowe	2	0,08																																			
RAZEM kontaktowe	25	1																																			
NIEKONTAKTOWE																																					
przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40																																			
przygotowanie projektu	10	0,40																																			
studiowanie literatury	25	1,00																																			
przygotowanie do zaliczenia	5	0,20																																			

	RAZEM niekontaktowe	50	2,00	
	Ogółem	75	3,00	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	7	0,28	
	udział w ćwiczeniach	9	0,36	
	konsultacje	7	0,28	
	Zaliczenie końcowe	2	0,08	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	25	1,00	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	9	0,36	
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	
	udział w konsultacjach	7	0,28	
	Przygotowanie projektu	10	0,40	
	przygotowanie i udział w zaliczeniu	7	0,28	
	RAZEM o charakterze praktycznym	43	1,72	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie	1	
	2.	Budowle piętrzące i ich podział	1	
	3.	Zapory i ich podział	1	
	4.	Zastawki, przepusty, progi	2	
	5.	Jazy i ich podział	2	
	6.	Zaliczenie końcowe	2	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9 , w tym: P - 6, A -3, T - 0.)			
	1.	Hydrologiczne podstawy obliczeń stanów wody i przepływów wody	1A	
	2.	Obliczanie światła otworów budowli hydrotechnicznych	1A 1P	
	3.	Badanie rodzaju odskoku wodnego i obliczenie jego elementów.	1A 1P	
	4.	Określenie wymiarów niecki wypadowej	2P	
	5.	Obliczanie filtracji wody pod budowlą hydrotechniczną piętrzącą	2P	
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W04 ++ IŚ_W09 ++ IŚ_W13 +++ IŚ_U01 ++ IŚ_U10 ++ IŚ_U12 +++ IŚ_K01 +++ IŚ_K03 +++			

M uu_uu	M IS_N1_34
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Budowle hydrotechniczne
	<i>Hydrotechnical structure</i>
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (1,0/2,0)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. inż. Grzywna Antoni
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Zapoznanie studentów z rolą i zadaniami budowli hydrotechnicznych w gospodarce wodnej, z zasadami projektowymi budowli piętrzących dla określonego celu gospodarczego, z budowlami regulacyjnymi w korytach rzek i ich znaczeniem dla określonych celów regulacji cieków, z zasadami projektowymi obwałowań przeciwpowodziowych.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Obejmuje wiedzę z zakresu projektowania budowli hydrotechnicznych, budowli regulacyjnych i wałów przeciwpowodziowych z zachowaniem wymogów ochrony środowiska i krajobrazu, odczytywanie treści projektowych w dokumentacji projektowej budowli hydrotechnicznych.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Jankowski W. 1957. Budowle wodno-melioracyjne - podstawy projektowania. Wydawnictwo "Arkady" Budownictwo-Sztuka-Architektura, Warszawa. 2. Jędryka E. 2006. Proekologiczne Budowle Wodne-Rozwiązania konstrukcyjne dostosowane do parametrów hydraulicznych cieków i uwarunkowań przyrodniczo-krajobrazowych. Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Falenty. 3. Ciepelewski A., Kicinski T., 1990. Budownictwo wodne : część 1. Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, Warszawa. 4. Zawada E., Zbikowski A., 1990. Budownictwo wodne: część 2. Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne, Warszawa. 5. Mioduszewski W., Kowalewski Z., 2015. Małe budowle wodne: katalog. Wydawnictwo Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego, Falenty. 6. Pisarczyk S. 2008. Elementy budownictwa ochrony środowiska. Wydawnictwo Politechniki Warszawskiej.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład multimedialny, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, zespołowe projekty studenckie, dyskusja.

M uu_uu	M IS_N1_35
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Pompy i przepompownie Pumps and pumping stations
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (0,8/2,2)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Kapica Jacek - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	-
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Podstaw Techniki
Cel modułu	Wyposażenie studentów w wiedzę na temat podstaw fizycznych, budowy i praktycznych aspektów działania pomp i przepompowni.
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Ma uporządkowaną wiedzę na temat rodzajów, budowy i zasady działania różnego rodzaju pomp W2. Zna elementy składowe systemu pompowego i zagadnienia związane z ich eksploatacją Umiejętności: U1. Potrafi obliczyć podstawowe wielkości fizyczne charakterystyczne dla pracy pomp i przepompowni. U2. Potrafi zamodelować pracę prostego układu pompowego Kompetencje społeczne: K1. Ma świadomość wpływu działania układów pompowych na środowisko przyrodnicze

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) Sposoby weryfikacji: sprawdzian częściowy, egzamin pisemny. Dokumentacja: dziennik prowadzącego.																																						
Wymagania wstępne i dodatkowe	Matematyka, fizyka, mechanika płynów																																						
Treści modułu kształcenia – zwróć uwagę na ok. 100 słów.	Przepływ cieczy w przewodach ciśnieniowych, Rury i rurociągi, Podstawy działania napędów elektrycznych, Pompy – rodzaje, charakterystyki, właściwości, Pompowanie osadów, Rozwiązania technologiczne komunalnych przepompowni ścieków, Sterowanie, regulacja i automatyzacja pompowni, Projektowanie pompowni ścieków i ich ekonomiczna efektywność, Układy automatyki stosowane w systemach pompowych																																						
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Dieter Weismann, Komunalne przepompownie ścieków, Warszawa : Wydawnictwo "Seidel-Przywecki", 2001																																						
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,																																						
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th style="width: 60%;"></th> <th style="width: 20%; text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="width: 20%; text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>Zaliczenie końcowe</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,80</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">0,6</td> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,80</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie do zaliczenia</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,80</td> </tr> <tr> <td>RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS</td> <td style="text-align: center;">55</td> <td style="text-align: center;">2,20</td> </tr> </tbody> </table>			KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	7	0,28	ćwiczenia	9	0,36	konsultacje	2	0,08	Zaliczenie końcowe	2	0,08	RAZEM kontaktowe	20	0,80	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	15	0,6	studiowanie literatury	20	0,80	przygotowanie do zaliczenia	20	0,80	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	55	2,20
KONTAKTOWE																																							
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																																					
wykłady	7	0,28																																					
ćwiczenia	9	0,36																																					
konsultacje	2	0,08																																					
Zaliczenie końcowe	2	0,08																																					
RAZEM kontaktowe	20	0,80																																					
NIEKONTAKTOWE																																							
przygotowanie do ćwiczeń	15	0,6																																					
studiowanie literatury	20	0,80																																					
przygotowanie do zaliczenia	20	0,80																																					
RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	55	2,20																																					
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 60%;">udział w wykładach</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">7</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>udział w ćwiczeniach</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>Zaliczenie końcowe</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">0,8</td> </tr> </tbody> </table>			udział w wykładach	7	0,28	udział w ćwiczeniach	9	0,36	konsultacje	2	0,08	Zaliczenie końcowe	2	0,08	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	20	0,8																					
udział w wykładach	7	0,28																																					
udział w ćwiczeniach	9	0,36																																					
konsultacje	2	0,08																																					
Zaliczenie końcowe	2	0,08																																					
RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	20	0,8																																					
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 60%;">udział w ćwiczeniach</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">9</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">0,60</td> </tr> <tr> <td>udział w konsultacjach</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>pisemne zaliczenie ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> </tbody> </table>			udział w ćwiczeniach	9	0,36	przygotowanie do ćwiczeń	15	0,60	udział w konsultacjach	2	0,08	pisemne zaliczenie ćwiczeń	1	0,04																								
udział w ćwiczeniach	9	0,36																																					
przygotowanie do ćwiczeń	15	0,60																																					
udział w konsultacjach	2	0,08																																					
pisemne zaliczenie ćwiczeń	1	0,04																																					

	przygotowanie i udział w zaliczeniu	22	0,68	
	RAZEM o charakterze praktycznym	49	1,96	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Przepływ cieczy w przewodach ciśnieniowych	0,5	
	2.	Rury i rurociągi	1	
	3.	Podstawy działania napędów elektrycznych	0,5	
	4.	Pompy – rodzaje, charakterystyki, właściwości	0,5	
	5.	Pompowanie osadów	0,5	
	6.	Rozwiązania technologiczne komunalnych przepompowni ścieków	1	
	7.	Sterowanie, regulacja i automatyzacja pompowni	1	
	8.	Projektowanie pompowni ścieków i ich ekonomiczna efektywność	2	
	9.	Zaliczenie końcowe	2	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: L -6, A -3, T -0)			
	1.	Informacje wstępne, zasady zaliczenia,	0,5 - A	
	2.	Obliczenia rur i rurociągów	0,5 - A	
	3.	Analiza wysokości ciśnienia w częściowo wypełnionych, zamkniętych, ciśnieniowych przewodach ściekowych	1 - A	
	4.	Obliczanie strat ciśnienia	1 - A	
	5.	Wprowadzenie do pakietu oprogramowania umożliwiającego modelowanie i symulację układów hydraulicznych	1 - L	
	6.	Modelowanie pracy rurociągu cz. 1. – stany statyczne	0,5 - L	
	7.	Modelowanie pracy rurociągu cz. 2. – stany dynamiczne	0,5 - L	
	10.	Badanie silnika prądu stałego	1 - L	
	11.	Badanie silnika asynchronicznego zasilanego bezpośrednio z sieci	1 - L	
12.	Badanie silnika asynchronicznego zasilanego z falownika	0,5 - L		
13.	Układy automatyki stosowane w systemach pompowych cz. 1. – podstawy	0,5 - L		
14.	Układy automatyki stosowane w systemach pompowych cz. 2. – wykorzystanie czujników poziomu cieczy	0,5 - L		
15.	Układy automatyki stosowane w systemach pompowych cz. 3. – wykorzystanie sterowników PLC	0,5 - L		
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W01+ IŚ_W11+ IŚ_W13+++ IŚ_U02+ IŚ_U10+++ K01++			

M uu_uu	M IS_N1_35
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Pompy i przepompownie
	Pumps and pumping stations
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	3 (0,8/2,2)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. inż. Kapica Jacek,
Jednostka oferująca moduł	Katedra Podstaw Techniki
Cel modułu	<i>Wyposażenie studentów w wiedzę na temat podstaw fizycznych, budowy i praktycznych aspektów działania pomp i przepompowni.</i>
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Przepływ cieczy w przewodach ciśnieniowych, Rury i rurociągi, Podstawy działania napędów elektrycznych, Pompy – rodzaje, charakterystyki, właściwości, Pompowanie osadów, Rozwiązania technologiczne komunalnych przepompowni ścieków, Sterowanie, regulacja i automatyzacja pompowni, Projektowanie pompowni ścieków i ich ekonomiczna efektywność, Układy automatyki stosowane w systemach pompowych.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Dieter Weismann, Komunalne przepompownie ścieków, Warszawa : Wydawnictwo "Seidel-Przywecki", 2001
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,

M uu_uu	M IS_N1_36
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Podstawy automatyki i sterowania Basics of automation and control
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (0,80/2,20)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Gołacki Krzysztof - prof. dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Mechanicznej i Automatyki
Cel modułu	Celem realizacji modułu jest przekazanie wiedzy z zakresu podstaw sterowania i monitorowania procesów produkcyjnych. Przekazywana jest ogólna wiedza dotycząca systemów informatycznych stosowanych w przemyśle ze szczególnym uwzględnieniem oprogramowania do wizualizacji procesów, programowania sterowników oraz systemów ERP/MRP.
Efekty uczenia się	Wiedza: W1. Zna systemy sterowania bezpośredniego i nadrzędnego. Zna budowę hierarchicznego układu sterowania. Zna struktury układów sterowania, własności elementów UAR. Posiada wiedzę dotyczącą stabilności i jakości systemów sterowania. W2. Posiada wiedzę na temat systemów informatycznych wspomagających projektowanie i sterowanie procesami przemysłowymi. Umiejętności: U1. Potrafi skonfigurować i zaprogramować sterownik firmy GE VersMax w języku drabinkowym realizujący układ blokad. Umie skonfigurować regulator w tym sterowniku oraz przeprowadzić eksperyment na stanowisku laboratoryjnym. U2. Potrafi programować i wykorzystywać systemy informatyczne do monitorowania i sterowania procesami. Kompetencje społeczne: K1. Ma świadomość konieczności podporządkowania się zasadom pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane działania.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – sprawdzian W2 – sprawdzian U1 – sprawdzian, sprawozdanie, dziennik prowadzącego U2 – sprawdzian, sprawozdanie, dziennik prowadzącego K1 – sprawozdanie, dziennik prowadzącego
Wymagania wstępne i dodatkowe	matematyka
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	Wykład obejmuje: podstawy automatyki i sterowania, hierarchiczne systemy sterowania, omówienie kompleksowych systemów informatycznych sterowania i zarządzania procesami produkcyjnymi ERP, systemy typu SCADA umożliwiające wizualizację i sterowanie procesami przemysłowymi, programowanie sterowników i kontrolerów przemysłowych, wybrane zagadnienia statystycznego sterowania procesami SPC Ćwiczenia laboratoryjne obejmują programowanie sterowników VersMax firmy GE w języku drabinkowym, tworzenie synoptyk i symulacje procesów w programie InTouch firmy Wonderware, integrację tych systemów, bazy danych SQL, tworzenie programów w Visal Basic, analizę danych i obliczenia z zakresu SPC.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura obowiązkowa: 1. Instrukcje do ćwiczeń. Literatura zalecana: 1. T. Legierski i inni: Programowanie sterowników PLC. Wyd. Prac. Komp. Gliwice, 1998. 2. L. Trybus: Regulatory wielofunkcyjne. WNT, 1992. 3. M. Szafraniec: Podstawy układów logicznych i komputerów. Wyd. Polit. Warsz. 1992. 4. W. Findeisen: Technika regulacji automatycznej. PWN, 1978. 5. J. Dobrzycki: Automatykacja w przemyśle cukrowniczym. WNT, 1991. 6. J. Mazurek, H. Vogt, W. Żydanowicz: Podstawy automatyki. WPW Warszawa 2002. 7. R. Gesing: Podstawy automatyki. WPŚ Gliwice 2001. 8. T. Legierski i inni: Programowanie sterowników PLC. Gliwice 1998. 9. S. Płaska: Wprowadzenie do statystycznego sterowania procesami technologicznymi. Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Lubelskiej, Lublin 2000.
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	1) ćwiczenia laboratoryjne w postaci eksperymentów symulacyjnych, obliczenia, 2) ćwiczenia w postaci eksperymentów rzeczywistych (sterowniki PLC, wizualizacja procesów), 3) wykład, 4) obrona sprawozdań.
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE

		Godziny	ECTS
	wykłady	9	0,36
	ćwiczenia	8	0,08
	konsultacje	2	0,08
	zaliczenie	1	0,08
	RAZEM kontaktowe	20	0,80
	NIEKONTAKTOWE		
	przygotowanie do ćwiczeń	15	0,60
	przygotowanie projektu	12	0,48
	studiowanie literatury	14	0,56
	przygotowanie do zaliczenia	14	0,56
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	55	2,20
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36
	udział w ćwiczeniach	8	0,08
	konsultacje	2	0,08
	kolokwium z ćwiczeń	1	0,08
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	20	0,80
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	8	0,32
	przygotowanie do ćwiczeń	15	0,80
	udział w konsultacjach	2	0,08
	Przygotowanie i udział w zaliczeniu	15	0,60
	przygotowanie projektu	12	0,48
	RAZEM o charakterze praktycznym	52	2,08
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h
	1.	Pojęcia podstawowe. Hierarchia układów sterowania. Układy automatycznej regulacji.	2
	2.	Dobór parametrów układów regulacji ze względu na stabilność.	1
	3.	Wybrane wskaźniki jakości statycznej i dynamicznej.	1
	4.	Złożone układy regulacji. Regulacja kaskadowa i regulacja stosunku.	1
	5.	Układy sterowania numerycznego, programowanie sterowników przemysłowych.	1
	6.	Konfiguracja regulatora w sterowniku VersMax firmy GE.	1
	7.	Systemy SCADA - wizualizacja i sterowanie procesami przemysłowymi.	1
	8.	Systemy SCADA – alarmowanie i raportowanie. Statystyczne sterowanie procesem SPC.	1
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: ..., w tym: L - 6, A - 3, T - 0)		
	1.	Modelowanie i identyfikacja członów podstawowych.	1-A
	2.	Dobór struktury i parametrów regulatora ze względu na jakość i stabilność układów automatycznej regulacji UAR	1-L
	3.	Sprawdzian	1-A
	4.	Konfiguracja i programowanie sterownika VersMax firmy GE. System blokad. Kombinacyjne i sekwencyjne układy logiczne. Programowanie przerzutników RS i SR.	2-L
	5.	Konfigurowanie regulatora w sterowniku VersMax firmy GE. Badanie układu regulacji.	1-L
	6.	Wizualizacja procesów przemysłowych – tworzenie synoptyk w programie InTouch firmy Wonderware.	1-L
	7.	Alarmowanie i raportowanie w programie InTouch firmy Wonderware.	1-A
	8.	Sprawdzian	1-A

Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jakim efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W11+++ IŚ_W16+ IŚ_U03 +++ IŚ_K05++

M uu_uu	M IS_N1_36
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Podstawy automatyki i sterowania Basics of automation and control
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	3 (0,80/2,20)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Prof. dr hab. inż. Krzysztof Gołacki
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Mechanicznej i Automatyki
Cel modułu	Celem realizacji modułu jest przekazanie wiedzy z zakresu podstaw sterowania i monitorowania procesów produkcyjnych. Przekazywana jest ogólna wiedza dotycząca systemów informatycznych stosowanych w przemyśle ze szczególnym uwzględnieniem oprogramowania do wizualizacji procesów, programowania sterowników oraz systemów ERP/MRP.
Wymagania wstępne i dodatkowe	matematyka
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Wykład obejmuje: podstawy automatyki i sterowania, hierarchiczne systemy sterowania, omówienie kompleksowych systemów informatycznych sterowania i zarządzania procesami produkcyjnymi ERP, systemy typu SCADA umożliwiające wizualizację i sterowanie procesami przemysłowymi, programowanie sterowników i kontrolerów przemysłowych, wybrane zagadnienia statystycznego sterowania procesami SPC Ćwiczenia laboratoryjne obejmują programowanie sterowników VersMax firmy GE w języku drabinkowym, tworzenie synoptyk i symulacje procesów w programie InTouch firmy Wonderware, integrację tych systemów, bazy danych SQL, tworzenie programów w Visal Basic, analizę danych i obliczenia z zakresu SPC.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura obowiązkowa: 1. Instrukcje do ćwiczeń. Literatura zalecana: 1. T. Legierski i inni: Programowanie sterowników PLC. Wyd. Prac. Komp. Gliwice, 1998. 2. L. Trybus: Regulatory wielofunkcyjne. WNT, 1992. 3. M. Szafraniec: Podstawy układów logicznych i komputerów. Wyd. Polit. Warsz. 1992. 4. W. Findeisen: Technika regulacji automatycznej. PWN, 1978. 5. J. Dobrzycki: Automatykacja w przemyśle cukrowniczym. WNT, 1991. 6. J. Mazurek, H. Vogt, W. Żydanowicz: Podstawy automatyki. WPW Warszawa 2002. 7. R. Gesing: Podstawy automatyki. WPS Gliwice 2001. 8. T. Legierski i inni: Programowanie sterowników PLC. Gliwice 1998. 9. S. Płaska: Wprowadzenie do statystycznego sterowania procesami technologicznymi. Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Lubelskiej, Lublin 2000.
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	1) ćwiczenia laboratoryjne w postaci eksperymentów symulacyjnych, obliczenia, 2) ćwiczenia w postaci eksperymentów rzeczywistych (sterowniki PLC, wizualizacja procesów), 3) wykład, 4) obrona sprawozdań.

M uu_uu	M IS_N1_37
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Gospodarka przestrzenna Space Management
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	2 (1,0/1,0)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Sosnowska Małgorzata - dr inż.
Osoby współprowadzące wykłady	Dr Agnieszka Kępkowicz
Jednostka oferująca przedmiot	Zakład Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej, Katedra Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu
Cel modułu	Celem realizowanego modułu jest zapoznanie słuchaczy z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi gospodarki przestrzennej oraz teoriami wyjaśniającymi zróżnicowanie zagospodarowania przestrzennego. Poznanie wartości społecznej, środowiskowej, ekologicznej i ekonomicznej przestrzeni, a także znaczenia ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju dla poprawy jakości życia oraz różnych aspektów i skutków działalności inżynierskiej w procesie gospodarowania w przestrzeni i zagospodarowania przestrzennego. Poznanie interdyscyplinarnego charakteru gospodarki przestrzennej oraz problematyki związanej z gospodarowaniem przestrzenią i w przestrzeni, wzajemnych relacji gospodarki przestrzennej z innymi dziedzinami nauki, poznanie klasycznych metod badań i teorii związanych z gospodarką przestrzenną.
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Student definiuje podstawowe pojęcia związane z gospodarką przestrzenną i ma wiedzę o wartości społecznej, środowiskowej, ekologicznej i ekonomicznej przestrzeni W2. Student zna klasyczne teorie gospodarki przestrzennej W3. Orientuje się w procesach, zjawiskach, mechanizmach i wybranych przepisach dotyczących zagospodarowania przestrzennego Umiejętności: U1. Student interpretuje założenia i twierdzenia teorii gospodarki przestrzennej i określa ich znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego U2. Student argumentuje potrzebę prowadzenia polityki przestrzennej w mieście, gminie, regionie i kraju U3. Operuje podstawowymi teoriami wyjaśniającymi wieloaspektowość zagospodarowania przestrzennego Kompetencje społeczne: K1. Student docenia znaczenie ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju dla poprawy jakości życia K2. Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie – podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części)																																				
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak wymagań wstępnych																																				
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Podstawowe pojęcia związane z gospodarką przestrzenną. Historia rozwoju gospodarki przestrzennej i działalności praktycznej w przestrzeni. Interdyscyplinarny charakter gospodarki przestrzennej. Przestrzeń, cechy przestrzeni i jej struktura, gospodarowanie w przestrzeni, zagospodarowanie przestrzenne. Przestrzenny wymiar gospodarki. Przedmiot i podmioty gospodarki przestrzennej. Środowisko przyrodnicze, ład przestrzenny i zrównoważony rozwój. Klasyczne teorie gospodarki przestrzennej. Lokalizacja obiektów, rozwój konkurencyjnych funkcji, użytkowanie ziemi i korzystanie z walorów środowiska przyrodniczego. Ogólna charakterystyka instrumentów polityki przestrzennej na poziomie lokalnym i ponadlokalnym. Zjawiska i procesy dynamiczne w gospodarce przestrzennej w kontekście rozwoju gminy.																																				
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Domański R. 2006: Gospodarka Przestrzenna – podstawy teoretyczne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2. Parysek J.J. 2007: Wprowadzenie do Gospodarki Przestrzennej, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 3. Korenika S., Słodyczka J. 2005: Podstawy Gospodarki Przestrzennej – wybrane aspekty, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu. 4. Dębski J. 2005: Gospodarka przestrzenna jako nauka, t II, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku, Białystok																																				
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady (prezentacje multimedialne), ćwiczenia i warsztaty, dyskusje i prezentacje studenckie (postery, prezentacje typu PowerPoint), indywidualne i zespołowe																																				
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">0,32</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">0,28</td> </tr> <tr> <td>kolokwium z ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">0,20</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie do zaliczenia</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,40</td> </tr> <tr> <td>RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	9	0,36	ćwiczenia	8	0,32	konsultacje	7	0,28	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04	RAZEM kontaktowe	25	1	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	studiowanie literatury	5	0,20	przygotowanie do zaliczenia	10	0,40	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	25	1
KONTAKTOWE																																					
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																																			
wykłady	9	0,36																																			
ćwiczenia	8	0,32																																			
konsultacje	7	0,28																																			
kolokwium z ćwiczeń	1	0,04																																			
RAZEM kontaktowe	25	1																																			
NIEKONTAKTOWE																																					
przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40																																			
studiowanie literatury	5	0,20																																			
przygotowanie do zaliczenia	10	0,40																																			
RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	25	1																																			
Nakład pracy związany z	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">udział w wykładach</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">9</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">0,36</td> </tr> </table>	udział w wykładach	9	0,36																																	
udział w wykładach	9	0,36																																			

zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	konsultacje	7	0,28	
	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	25	1	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	9	0,36	
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	
	udział w konsultacjach	7	0,28	
	pisemne zalecenie ćwiczeń	1	0,04	
	RAZEM o charakterze praktycznym	27	1,08	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady: 9		h	
	1.	Podstawowe pojęcia związane z gospodarką przestrzenną. Interdyscyplinarny charakter gospodarki przestrzennej.	1	
	2.	Historia rozwoju gospodarki przestrzennej i działalności praktycznej w przestrzeni.	1	
	3.	Przestrzeń, cechy przestrzeni i jej struktura, gospodarowanie w przestrzeni, zagospodarowanie przestrzenne.	1	
	4.	Przedmiot i podmioty gospodarki przestrzennej. Przestrzenny wymiar gospodarki.	1	
	5.	Środowisko przyrodnicze, ład przestrzenny i zrównoważony rozwój.	1	
	6.	Klasyczne teorie gospodarki przestrzennej.	1	
	7.	Lokalizacja obiektów, rozwój konkurencyjnych funkcji, użytkowanie ziemi i korzystanie z walorów środowiska przyrodniczego.	1	
	8.	Ogólna charakterystyka instrumentów polityki przestrzennej na poziomie lokalnym i ponadlokalnym.	1	
	9.	Zjawiska i procesy dynamiczne w gospodarce przestrzennej w kontekście rozwoju gminy.	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: L -, A -9, T -)			
	1.	Omówienie zasad zaliczenia ćwiczeń, omówienie zasad BHP na ćwiczeniach, wydanie tematu ćwiczeń	1 - A	
	2.	Wykonanie inwentaryzacji, analiz i prezentacja materiałów wstępnych zebranych w ramach ćwiczeń	2 - A	
	3.	Opracowanie ćwiczenia, korekty, konsultacje, prezentacje wyników częściowych	2 - A	
	4.	Opracowanie graficzne i opisowe tematu ćwiczenia, konsultacje i korekty, prezentacja wyników częściowych ćwiczenia	2 - A	
	5.	Prezentacja i omówienie wyników pracy na ćwiczeniach	1 - A	
6.	Kolokwium	1 - A		
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W07 ++ IŚ_W08 +++ IŚ_U01 +++ IŚ_U06++ IŚ_U09 ++ IŚ_K02+++ IŚ_K05++			

M uu_uu	M IS_N1_37
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Gospodarka przestrzenna Space Management
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	2 (1,0/1,0)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Dr inż. Małgorzata Sosnowska
Jednostka oferująca moduł	Zakład Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej, Katedra Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu
Cel modułu	Celem realizowanego modułu jest zapoznanie słuchaczy z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi gospodarki przestrzennej oraz teoriami wyjaśniającymi zróżnicowanie zagospodarowania przestrzennego. Poznanie wartości społecznej, środowiskowej, ekologicznej i ekonomicznej przestrzeni, a także znaczenia ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju dla poprawy jakości życia oraz różnych aspektów i skutków działalności inżynierskiej w procesie gospodarowania w przestrzeni i zagospodarowania przestrzennego. Poznanie interdyscyplinarnego charakteru gospodarki przestrzennej oraz problematyki związanej z gospodarowaniem przestrzenią i w przestrzeni, wzajemnych relacji gospodarki przestrzennej z innymi dziedzinami nauki, poznanie klasycznych metod badań i teorii związanych z gospodarką przestrzenną.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Podstawowe pojęcia związane z gospodarką przestrzenną. Historia rozwoju gospodarki przestrzennej i działalności praktycznej w przestrzeni. Interdyscyplinarny charakter gospodarki przestrzennej. Przestrzeń, cechy przestrzeni i jej struktura, gospodarowanie w przestrzeni, zagospodarowanie przestrzenne. Przestrzenny wymiar gospodarki. Przedmiot i podmioty gospodarki przestrzennej. Środowisko przyrodnicze, ład przestrzenny i zrównoważony rozwój. Klasyczne teorie gospodarki przestrzennej. Lokalizacja obiektów, rozwój konkurencyjnych funkcji, użytkowanie ziemi i korzystanie z walorów środowiska przyrodniczego. Ogólna charakterystyka instrumentów polityki przestrzennej na poziomie lokalnym i ponadlokalnym. Zjawiska i procesy dynamiczne w gospodarce przestrzennej w kontekście rozwoju gminy.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Domański R. 2006: Gospodarka Przestrzenna – podstawy teoretyczne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2. Parysek J.J. 2007: Wprowadzenie do Gospodarki Przestrzennej, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 3. Korenika S., Słodyczka J. 2005: Podstawy Gospodarki Przestrzennej – wybrane aspekty, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu. 4. Dębski J. 2005: Gospodarka przestrzenna jako nauka, t II, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku, Białystok
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykłady (prezentacje multimedialne), ćwiczenia i warsztaty, dyskusje i prezentacje studenckie (postery, prezentacje typu PowerPoint), indywidualne i zespołowe

M uu_uu	M IS_N1_38
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Zarządzanie środowiskiem
	Environmental management
Język wykładowy	J. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/ niekontaktowe	2 (0,88/ 1,12)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Zubala Tomasz – dr inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Zapoznanie studentów z wybranymi obszarami zarządzania środowiskiem i przybliżenie problemów dotyczących użytkowania, ochrony i kształtowania elementów biosfery, litosfery i hydrosfery (uświadomienie konieczności racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody); kształtowanie wrażliwości etyczno-społecznej oraz poczucia odpowiedzialności za stan środowiska w powiązaniu z podejmowanymi decyzjami i procesami działalności bytowo-gospodarczej.
Efekty kształcenia	Wiedza: W1. Zna zasady funkcjonowania systemu środowisko-społeczeństwo-gospodarka oraz podstawy koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju. W2. Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu organizacji systemu zarządzającego procesami gospodarowania środowiskiem (instytucje i narzędzia zarządzania). Umiejętności: U1. Posiada umiejętność praktycznego wykorzystywania wiedzy do identyfikacji, opisu oraz analizy aspektów i problemów środowiskowych, dotyczących działalności gospodarczej człowieka i funkcjonowania otoczenia przyrodniczego. U2. Potrafi dobierać i posługiwać się narzędziami zarządzania środowiskiem, w tym: wyszukiwać i przetwarzać informacje, interpretować przepisy prawa, założenia polityki ekologicznej oraz rozpoznawać i charakteryzować programy, normy i standardy środowiskowe. Kompetencje społeczne: K1. Jest świadomy znaczenia zawodowej odpowiedzialności za procesy gospodarowania środowiskiem i akceptuje konieczność uwzględniania aspektów ochrony środowiska przy podejmowaniu decyzji i aktywności gospodarczej. K2. Dostrzega i wyjaśnia rolę nowoczesnych systemów przyjaznych środowisku w procesach przemian współczesnych organizacji.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – zaliczenie pisemne, dziennik prowadzącego W2 – zaliczenie pisemne, dziennik prowadzącego U1 – zaliczenie pisemne, sprawozdanie U2 – zaliczenie pisemne, sprawozdanie K1 – zaliczenie pisemne, dziennik prowadzącego K2 – zaliczenie pisemne																														
Wymagania wstępne i dodatkowe	Student powinien posiadać ogólną wiedzę z zakresu biologii, ekologii, ochrony środowiska, nauk o Ziemi, ekonomii.																														
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	Gospodarowanie środowiskiem w historycznym ujęciu. Współczesne zagrożenia środowiska. Analiza makrosystemu środowisko-społeczeństwo-gospodarka. Podstawowe pojęcia i teoretyczne podstawy budowy systemu zarządzania środowiskiem. Trwały i zrównoważony rozwój. Przegląd narzędzi i analiza krajowych instytucji zarządzania środowiskiem. Zarządzanie zasobami odnawialnymi i nieodnawialnymi. Zarządzanie klimatem akustycznym. Zarządzanie bezpieczeństwem i ryzykiem ekologicznym. Zarządzanie ochroną przyrody. Zasady funkcjonowania programów i standardów zarządzania środowiskiem. Identyfikacja oraz ocena aspektów i problemów środowiskowych związanych z działalnością gospodarczą człowieka (tworzenie rejestrów). Szacowanie strat ekologicznych. Techniki i technologie przyjazne środowisku.																														
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Kowal E., Kucińska-Landwójtowicz A., Misiołek A., Zarządzanie środowiskowe, PWE, Warszawa, 2013. 2. Matuszak-Flejszman A., System zarządzania środowiskowego w organizacji, Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań, 2007. 3. Nowak Z., Zarządzanie środowiskiem, Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice, 2001. 4. Poskrobko B., Zarządzanie środowiskiem, PWE, Warszawa, 2007.																														
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, wykonanie sprawozdań.																														
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th style="width: 60%;"></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wyklady</td> <td style="text-align: center;">9</td> <td style="text-align: center;">0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">0,32</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">0,16</td> </tr> <tr> <td>zaliczenie</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">22</td> <td style="text-align: center;">0,88</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">6</td> <td style="text-align: center;">0,24</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie sprawozdań</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">0,32</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wyklady	9	0,36	ćwiczenia	8	0,32	konsultacje	4	0,16	zaliczenie	1	0,04	RAZEM kontaktowe	22	0,88	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	6	0,24	przygotowanie sprawozdań	8	0,32
KONTAKTOWE																															
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																													
wyklady	9	0,36																													
ćwiczenia	8	0,32																													
konsultacje	4	0,16																													
zaliczenie	1	0,04																													
RAZEM kontaktowe	22	0,88																													
NIEKONTAKTOWE																															
przygotowanie do ćwiczeń	6	0,24																													
przygotowanie sprawozdań	8	0,32																													

	studiowanie literatury	6	0,24	
	przygotowanie do zaliczenia	8	0,32	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	28	1,12	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	konsultacje	4	0,16	
	zaliczenie	1	0,04	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	22	0,88	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	przygotowanie do ćwiczeń	6	0,24	
	udział w konsultacjach	4	0,16	
	zaliczenie pisemne	1	0,04	
	przygotowanie do zaliczenia	8	0,32	
	RAZEM o charakterze praktycznym	27	1,08	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Gospodarowanie środowiskiem w historycznym ujęciu.	1	
	2.	Współczesne zagrożenia środowiska.	1	
	3.	Funkcjonowanie makrosystemu środowisko-społeczeństwo-gospodarka.	1	
	4.	Teoretyczne podstawy organizacji systemu zarządzania środowiskiem.	1	
	5.	Trwały i zrównoważony rozwój.	1	
	6.	Specyfika zarządzania zasobami odnawialnymi i nieodnawialnymi.	1	
	7.	Zarządzanie ochroną przyrody.	1	
	8.	Zarządzanie bezpieczeństwem i ryzykiem ekologicznym.	1	
	9.	Zarządzanie klimatem akustycznym.	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: L - 0, A - 8, T - 0)			
	1.	Przegląd krajowych instytucji zarządzania środowiskiem.	1 - A	
	2.	Przegląd narzędzi zarządzania środowiskiem.	1 - A	
	3.	Zasady funkcjonowania programów i standardów zarządzania środowiskiem.	1 - A	
	4.	Identyfikacja oraz ocena aspektów i problemów środowiskowych związanych z działalnością gospodarczą człowieka.	1 - A	
	5.	Rejestr aspektów środowiskowych działalności gospodarczej człowieka.	1 - A	
	6.	Szacowanie strat ekologicznych.	1 - A	
	7.	Techniki i technologie przyjazne środowisku.	1 - A	
	8.	Omówienie i ocena sprawozdań z ćwiczeń.	1 - A	
	9.	Zaliczenie pisemne.	1 - A	
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się (załącznik 3) oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W02++, IŚ_W04++, IŚ_W07+, IŚ_W08++, IŚ_W09+, IŚ_U01++, IŚ_U02++, IŚ_U06+, IŚ_U09++ IŚ_K02++, IŚ_K04++, IŚ_K05++			

M uu_uu	M IS_N1_38
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Zarządzanie środowiskiem
	Environmental management
Język wykładowy	J. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	2 (0,88/ 1,12)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Dr inż. Tomasz Zubala
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Zapoznanie studentów z wybranymi obszarami zarządzania środowiskiem i przybliżenie problemów dotyczących użytkowania, ochrony i kształtowania elementów biosfery, litosfery i hydrosfery (uświadomienie konieczności racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody); kształtowanie wrażliwości etyczno-społecznej oraz poczucia odpowiedzialności za stan środowiska w powiązaniu z podejmowanymi decyzjami i procesami działalności bytowo-gospodarczej.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Gospodarowanie środowiskiem w historycznym ujęciu. Współczesne zagrożenia środowiska. Analiza makrosystemu środowisko-społeczeństwo-gospodarka. Podstawowe pojęcia i teoretyczne podstawy budowy systemu zarządzania środowiskiem. Trwały i zrównoważony rozwój. Przegląd narzędzi i analiza krajowych instytucji zarządzania środowiskiem. Zarządzanie zasobami odnawialnymi i nieodnawialnymi. Zarządzanie klimatem akustycznym. Zarządzanie bezpieczeństwem i ryzykiem ekologicznym. Zarządzanie ochroną przyrody. Zasady funkcjonowania programów i standardów zarządzania środowiskiem. Identyfikacja oraz ocena aspektów i problemów środowiskowych związanych z działalnością gospodarczą człowieka (tworzenie rejestrów). Szacowanie strat ekologicznych. Techniki i technologie przyjazne środowisku.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Kowal E., Kucińska-Landwójtowicz A., Misiotek A., Zarządzanie środowiskowe, PWE, Warszawa, 2013. 2. Matuszak-Flejszman A., System zarządzania środowiskowego w organizacji, Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań, 2007. 3. Nowak Z., Zarządzanie środowiskiem, Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice, 2001. 4. Poskrobko B., Zarządzanie środowiskiem, PWE, Warszawa, 2007.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, wykonanie sprawozdań.

M uu_uu	M IS_N1_39
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Ekonomika w inżynierii i ochronie środowiska Economics in engineering of the natural environment protection
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/ niekontaktowe (z obliczonych poniżej)	2 (0,88/1,12)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Kachel Magdalena - dr hab. inż.
Osoby współprowadzące wykłady	-
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Eksploatacji Maszyn i Zarządzania Procesami Produkcyjnymi
Cel modułu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami ekonomiki założenia oraz prowadzenia przedsiębiorstwa. Studenci mają się nauczyć jak prowadzić własną działalność gospodarczą oraz nabyć zdolności do porozumienia się z osobami pracującymi na stanowisku księgowym czy też z dyrektorem ekonomicznym przedsiębiorstwa.
Efekty uczenia się <i>łącznie</i> liczba efektów dla modułu 4-8. Dla każdego ustala się weryfikację efektu, dlatego uwzględnia się tylko te efekty, które można ocenić/sprawdzić	Wiedza:
	W1. zagadnienia z zakresu probabilistyki oraz metody statystyczne służące do prognozowania przebiegu zjawisk i procesów w środowisku przyrodniczym.
	W2. zagadnienia dotyczące sterowania procesami technologicznymi i przemysłowymi oraz eksploatacji urządzeń technicznych
	W3. zasady doboru i projektowania oraz oceny stanu technicznego wybranych elementów instalacji energetycznych.
	Umiejętności:
	U1. prowadzić debatę i komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców.
	U2. zgodnie ze specyfikacją zaprojektować system wodociągowy, kanalizacyjny, ekoenergetyczny, ujęcie i stację uzdatniania wody oraz oczyszczalnię ścieków.
	Kompetencje społeczne:
	K1. pracy indywidualnej i zespołowej przy realizacji powierzonego zadania w określonym czasie i zgodnie z przyjętym harmonogramem.
	K2. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu wymiany wiedzy z zakresu inżynierii środowiska, jak również do wyrażania własnych, niezależnych opinii i poglądów w kwestiach społecznych.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – sprawdzian pisemny, W2 – sprawdzian pisemny, U1 – zadanie projektowe, U2 – zadanie projektowe, K1 – sprawdzian pisemny, dyskusja Formy dokumentowania osiągniętych wyników: sprawdzian pisemny, projekt			
Wymagania wstępne i dodatkowe	Matematyka, Mikroekonomia, Rachunek kosztów dla inżynierów			
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Przedstawienie podstawowych pojęć ekonomicznych oraz elementów systemu produkcyjnego przedsiębiorstwa; ekonomiczne prognozy zmian środowiska naturalnego ziemi; analiza potrzeb, ich rozwój i stopień zaspokojenia, formy potrzeb, analiza zachowania człowieka jako nabywców dóbr na rynku. Lean Management. Proces gospodarczy i jego podstawowe ogniwa, przedsiębiorstwo, system produkcyjny. Planowanie według cyklu produkcyjnego; cyklogram i jego wykorzystanie do określenia planu wykonania wyrobu gotowego. Planowanie potrzeb materiałowych – MRP. Sterowanie produkcją z wykorzystaniem kart – Kanban.			
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. I. Duplik. Inżynieria zarządzania. Cz. 1 Wyd. Placet 2004. 2. J. Bałuk, W. Lenard. Organizacja procesów produkcyjnych. Materiały pomocnicze do ćwiczeń. Wyd. Politechniki Warszawskiej, Warszawa 1996. 3. J. Lewandowski. Zarządzanie środowiskiem w przedsiębiorstwie. Wyd. Politechniki Łódzkiej 2002. 4. Potoczny K., Strzelecka K., Pietraszewski M. .Ekonomika. Podręcznik. Część 1 i 2. <u>Wydawnictwo eMPI</u>			
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Dyskusja, wykład, wykonanie projektu.			
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE			
	<i>Godziny</i>			
	<i>ECTS</i>			
	wykłady	9	0,36	
	ćwiczenia	7	0,28	
	konsultacje	4	0,16	
	kolokwium z ćwiczeń	2	0,08	
	RAZEM kontaktowe	22	0,88	
	NIKONTAKTOWE	przygotowanie do ćwiczeń	11	0,44
	przygotowanie projektu	2	0,08	
studiowanie literatury	15	0,6		

	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	28	1,12	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	7	0,28	
	konsultacje	4	0,16	
	kolokwium z ćwiczeń	2	0,08	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	22	0,88	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	9	0,35	
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,6	
	udział w konsultacjach	2	0,08	
	pisemne zalecenie ćwiczeń	2	0,08	
	przygotowanie i udział w egzaminie	-	-	
	RAZEM o charakterze praktycznym	23	0,92	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady: (15 lub mniej)		h	
	1.	Wprowadzenie do ekonomiki przedsiębiorstwa.	1	
	2.	Stan i ekonomiczne prognozy zmian środowiska naturalnego ziemi. Prognoza pesymistyczna i prognoza optymistyczna. Pojęcie rozwoju trwałego i zrównoważonego.	1	
	3.	Przedmiot i zakres ekonomiki środowiska i zasobów naturalnych. Ekonomiczne klasyfikacje zasobów środowiska.	1	
	4.	Ekonomiczne instrumenty polityki gospodarowania środowiskiem. Zasady konstrukcji instrumentów. Opłaty za korzystanie ze środowiska.	1	
	5	Rynek pozwoleń na emisję zanieczyszczeń. Bodźce finansowe dla egzekucji prawa.	1	
	6	Charakterystyka działalności przedsiębiorstw (elementy otoczenia przedsiębiorstwa, produkcja wyrobów i ich zbył).	1	
	7	Gospodarowanie zasobami majątkowymi (charakterystyka aktywów trwałych i obrotowych). Menadżer jako osoba zarządzająca przedsiębiorstwem (cechy charakteru, umiejętności).	1	
	8	Podmiot działalności gospodarczej (charakterystyka działalności gospodarczej, osoba fizyczna, osoba prawna jako przedsiębiorca).	1	
	9	Struktura organizacyjna przedsiębiorstwa. Zarządzanie jednostką organizacyjną, istota i funkcje zarządzania, obszary zarządzania, koncepcje i techniki zarządzania.	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: L -0, A -9, T -0) zgodnie z zał. 2			
	1.	Tematyka i organizacja ćwiczeń z przedmiotu oraz warunki i sposób zaliczania.	1 A	
	2.	Prognozowanie popytu w kontekście wyznaczania programu produkcyjnego, metody szacowania przyszłej wielkości popytu.	1 A	
	3.	Podstawowe kroki założenia działalności gospodarczej	1 A	
	4.	Optymalizacja programu produkcyjnego przedsiębiorstwa - metodą marży brutto.	1 A	
	5.	Tworzenie struktury wybranego procesu według faz technologicznych oraz części i zespołów.	1 A	
	6.	Planowanie według cyklu produkcyjnego; cyklogram i jego wykorzystanie do określenia planu wykonania wyrobu gotowego.	1 A	
	7.	Planowanie potrzeb materiałowych – MRP. Sterowanie produkcją z wykorzystaniem kart – Kanban.	1 A	
	8.	Kolokwium	2 A	

Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się (<i>załącznik 3</i>) oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jaki efekty uczenia się związane są z danym modułem IŚ_W01 ++ IŚ_W05 +++ IŚ_W011++ IŚ_U05 +++ IŚ_U07 ++ IŚ_K01 +++ IŚ_K04 +++

M uu_uu	M IS_N1_39
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Ekonomika w inżynierii i ochronie środowiska
	Economics in engineering of the natural environment protection
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	2 (0,88/1,12)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	dr hab. inż. Magdalena Kachel
Jednostka oferująca moduł	Katedra Eksploatacji Maszyn i Zarządzania Procesami Produkcyjnymi
Cel modułu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami ekonomiki założenia oraz prowadzenia przedsiębiorstwa. Studenci mają się nauczyć jak prowadzić własną działalność gospodarczą oraz nabyć zdolności do porozumienia się z osobami pracującymi na stanowisku księgowym czy też z dyrektorem ekonomicznym przedsiębiorstwa.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Przedstawienie podstawowych pojęć ekonomicznych oraz elementów systemu produkcyjnego przedsiębiorstwa; ekonomiczne prognozy zmian środowiska naturalnego ziemi; analiza potrzeb, ich rozwój i stopień zaspokojenia, formy potrzeb, analiza zachowania człowieka jako nabywców dóbr na rynku. Lean Management. Proces gospodarczy i jego podstawowe ogniwa, przedsiębiorstwo, system produkcyjny. Planowanie według cyklu produkcyjnego; cyklogram i jego wykorzystanie do określenia planu wykonania wyrobu gotowego. Planowanie potrzeb materiałowych – MRP. Sterowanie produkcją z wykorzystaniem kart – Kanban.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. I. Duplik. Inżynieria zarządzania. Cz. 1 Wyd. Placet 2004. 2. J. Bałuk, W. Lenard. Organizacja procesów produkcyjnych. Materiały pomocnicze do ćwiczeń. Wyd. Politechniki Warszawskiej, Warszawa 1996. 3. J. Lewandowski. Zarządzanie środowiskiem w przedsiębiorstwie. Wyd. Politechniki Łódzkiej 2002. 4. Potoczny K., Strzelecka K., Pietraszewski M. .Ekonomika. Podręcznik. Część 1 i 2. Wydawnictwo eMPI
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Dyskusja, wykład, wykonanie projektu.

M uu_uu	M IS_N1_40
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Oczyszczanie ścieków w obszarach wiejskich
	Wastewater treatment in rural areas
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	4 (1,76/2,24)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Krzysztof Józwiakowski -prof. dr hab. (wykłady i ćwiczenia)
Osoby współprowadzące wykłady i ćwiczenia	-
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami wykonywania koncepcji zagospodarowania ścieków na obszarach wiejskich oraz podstawami projektowania małych oczyszczalni ścieków
Efekty uczenia się – łączna liczba ECTS nie może przekroczyć dla modułu (4-8).	Wiedza:
	W1. Posiada wiedzę na temat aspektów prawnych budowy gminnych i przydomowych oczyszczalni ścieków
	W2. Posiada wiedzę na temat rodzajów rozwiązań technologicznych stosowanych do oczyszczania ścieków na obszarach wiejskich
	Umiejętności:
	U1. Potrafi wykonać koncepcję zagospodarowania ścieków na terenie gminy
	U2. Potrafi zaprojektować podstawowe urządzenia stosowane do oczyszczania ścieków oraz wykonać projekt budowlany przydomowej lub zbiorowej oczyszczalni ścieków (część opisowa + graficzna)
	U3. Potrafi analizować i oceniać sprawność funkcjonowania oczyszczalni ścieków oraz wskazywać podstawowe sposoby optymalizacji jej pracy
	Kompetencje społeczne:
	K1. Ma świadomość, jak ważne jest przestrzeganie zasad etyki zawodowej i profesjonalne projektowanie oczyszczalni ścieków, zapewniających odpowiedni poziom ochrony środowiska przyrodniczego
	K2. Ma świadomość odpowiedzialności za pracę własną oraz gotowość podporządkowania się zasadom pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania
K3. Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy oraz nawiązywać współpracę ze specjalistami z innych dziedzin wiedzy	

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1, W2 - kolokwium zaliczeniowe pisemne, U1, U2 – ocena zadań projektowych, U3 – ocena wykonania pracy zaliczeniowej, K1, K2, K3 – ocena pracy studenta w charakterze lidera i członka zespołu wykonującego zadania projektowe, Formy dokumentowania osiągniętych wyników: kolokwium, prace projektowe, dziennik prowadzącego.
Wymagania wstępne i dodatkowe	matematyka, chemia, fizyka, rysunek techniczny i geometria wykreślna, technologia informacyjna, gleboznawstwo, informatyczne podstawy projektowania, meteorologia i klimatologia, mechanika płynów, mikrobiologia środowiskowa, termodynamika techniczna, materiałoznawstwo, hydrologia i hydrogeologia, mechanika i wytrzymałość materiałów, biochemia, mechanika gruntów i geotechnika, bezpieczeństwo przemysłowe, gospodarka wodna i ochrona wód, technologia wody i ścieków I i II, instalacje sanitarne, wodociągi, gospodarka odpadami, ocena oddziaływania na środowisko, gospodarka przestrzenna, melioracje, kanalizacje.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Stan infrastruktury sanitarnej na terenach wiejskich. Ilość i skład surowych ścieków bytowych. Aspekty prawne budowy gminnych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Norma PN-EN 12566 – Małe oczyszczalnie ścieków dla obliczeniowej liczby mieszkańców (OLM) do 50. Wykonanie koncepcji zagospodarowania ścieków na obszarach wiejskich. Zasady projektowania różnych rozwiązań technologicznych małych oczyszczalni ścieków. Wykonanie dokumentacji technicznej małej oczyszczalni ścieków. Projektowanie: osadników gnilnych, reaktorów z osadem czynnym, złóż biologicznych, systemów hybrydowych, systemów hydrofitowych, drenaży rozsączających, studni chłonnych. Dobór i

	określanie ilości materiałów stosowanych do budowy oczyszczalni ścieków. Właściwości osadów ściekowych z małych oczyszczalni i sposoby ich zagospodarowania. Zasady budowy i funkcjonowania zbiorowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.		
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Heidrich Z., Stańko G. Leksykon przydomowych oczyszczalni ścieków. Wydawnictwo „Seidel-Przywecki” sp.z o.o., 2007. 2. Heidrich Z., Kalenik M., Podedworna J., Stańko G. Sanitacja wsi. Wyd. Seidel-Przywecki Sp z o.o., Warszawa 2008. 3. Heidrich Z., Witkowski A. Urządzenia do oczyszczania ścieków. Projektowanie, przykłady obliczeń. Wydawnictwo Seidel-Przywecki, Warszawa 2005. 4. Obarska-Pempkowiak H., Gajewska M., Wojciechowska E. Hydrofitowe oczyszczanie wód i ścieków. Wyd. PWN, 2010. 5. Rosen P. Przydomowe oczyszczalnie ścieków. Wydawnictwo COIB, 2002.		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, opowiadanie, opis, dyskusja, pokaz, przedstawianie prezentacji multimedialnych, film, projekty indywidualne i zespołowe.		
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE		
	Forma zajęć	Liczba godzin	Punkty ECTS
	Wykłady	9	0,36
	Ćwiczenia	17	0,68
	Konsultacje	17	0,68
	Kolokwium z ćwiczeń	1	0,04
	Razem kontaktowe	44	1,76
	NIEKONTAKTOWE		
	Przygotowanie do ćwiczeń	20	0,80
	Przygotowanie projektu	16	0,64
	Studiowanie literatury	20	0,80
	Razem niekontaktowe	56	2,24
	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	Udział w wykładach	9
Udział w ćwiczeniach		17	0,68
Konsultacje		17	0,68
Kolokwium z ćwiczeń		1	0,04
RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela		44	1,76
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Udział w ćwiczeniach	17	0,68
	Przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40
	Przygotowanie projektu	16	0,64
	Udział w konsultacjach	16	0,64
	Pisemne zaliczenie ćwiczeń	1	0,04
	RAZEM o charakterze praktycznym	60	2,4
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady (9):		h
	1	Stan infrastruktury sanitarnej na terenach wiejskich. Zasady przygotowania koncepcji zagospodarowania ścieków na obszarach wiejskich.	1
	2	Ilość, skład i ładunki zanieczyszczeń w surowych ściekach bytowych.	1
	3	Zasady przygotowania dokumentacji technicznej małej	1

	oczyszczalni ścieków. Budowa, działanie i zasady projektowania osadników wstępnych.	
4	Budowa, działanie i zasady projektowania systemów hydrofitowych.	1
5	Budowa, działanie i zasady projektowania oczyszczalni z osadem czynnym i złożem biologicznym.	1
6	Budowa, działanie i zasady projektowania hybrydowych oczyszczalni ścieków.	1
7	Budowa, działanie i zasady projektowania odbiorników ścieków z oczyszczalni przydomowych (drenaż rozsączający, studnia chłonna)	1
8	Budowa, działanie i zasady projektowania systemów do zagospodarowania osadów ściekowych z oczyszczalni przydomowych	1
9	Dobór i określanie ilości materiałów stosowanych do budowy zbiorowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Aspekty prawne budowy gminnych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Norma PN-EN 12566 – Małe oczyszczalnie ścieków dla obliczeniowej liczby mieszkańców (OLM) do 50.	1
Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne) (łącznie liczba godzin ćwiczeń – 18, w tym: P – 7, A – 6, T -5)		h
1	Określanie ilości ścieków na terenie gminy.	1A
2	Przygotowanie koncepcji zagospodarowania ścieków na obszarach wiejskich	1A
3	Wykonanie dokumentacji technicznej małej oczyszczalni ścieków – projektowanie osadnika wstępnego.	1P
4	Wykonanie dokumentacji technicznej małej oczyszczalni ścieków – projektowanie biologicznej części oczyszczalni	1P
5	Wykonanie dokumentacji technicznej małej oczyszczalni ścieków – wykonanie planu sytuacyjnego	1P
6	Wykonanie dokumentacji technicznej małej oczyszczalni ścieków – wykonanie mapy zagospodarowania terenu	1P
7	Wykonanie dokumentacji technicznej małej oczyszczalni ścieków – wykonanie przekroju podłużnego	2P
8	Wykonanie dokumentacji technicznej małej oczyszczalni ścieków – dobór i określanie ilości materiałów do budowy oczyszczalni	1A
9	Wykonanie dokumentacji technicznej małej oczyszczalni ścieków – opracowanie kosztorysu budowy oczyszczalni	1A
10	Wykonanie dokumentacji technicznej małej oczyszczalni ścieków – opracowanie opisu technicznego	1A
11	Wykonanie dokumentacji technicznej małej oczyszczalni ścieków – opracowanie zasad budowy i	1P

		eksploatacji oczyszczalni	
	12	Ćwiczenia terenowe – poznanie budowy i zasady działania przydomowych i gminnych oczyszczalni ścieków	5T
	13	Kolokwium	1A
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jakim stopniu efekty uczenia się związane są z danym modułem Efekty kierunkowe dla wiedzy: IS_W01 ++ IS_W02 +++ IS_W04 ++ IS_W05 +++ IS_W06 +++ IS_W07 ++ IS_W08 +++ IS_W09 +++ IS_W10 +++ IS_W11 +++ IS_W13 +++ IS_W15 +++ Efekty kierunkowe dla umiejętności IS_U01 ++ IS_U02 +++ IS_U03 +++ IS_U05 +++ IS_U07 ++ IS_U08 +++ IS_U09 ++ IS_U10 +++ IS_U12+++ IS_U14+++ IS_U15 ++ Efekty kierunkowe dla kompetencji społecznych IS_K01 +++ IS_K03 +++ IS_K04 +++ IS_K05 +++		

M uu_uu	M IS_N1_40
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Oczyszczanie ścieków w obszarach wiejskich Wastewater treatment in rural areas
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	4 (1,76/2,24)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	prof. dr hab. Krzysztof Jóźwiakowski
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami wykonywania koncepcji zagospodarowania ścieków na obszarach wiejskich oraz podstawami projektowania małych oczyszczalni ścieków
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Stan infrastruktury sanitarnej na terenach wiejskich. Ilość i skład surowych ścieków bytowych. Aspekty prawne budowy gminnych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Norma PN-EN 12566 – Małe oczyszczalnie ścieków dla obliczeniowej liczby mieszkańców (OLM) do 50. Wykonanie koncepcji zagospodarowania ścieków na obszarach wiejskich. Zasady projektowania różnych rozwiązań technologicznych małych oczyszczalni ścieków. Wykonanie dokumentacji technicznej małej oczyszczalni ścieków. Projektowanie: osadników gnilnych, reaktorów z osadem czynnym, złóż biologicznych, systemów hybrydowych, systemów hydrofitowych, drenaży rozsączających, studni chłonnych. Dobór i określanie ilości materiałów stosowanych do budowy oczyszczalni ścieków. Właściwości osadów ściekowych z małych oczyszczalni i sposoby ich zagospodarowania. Zasady budowy i funkcjonowania zbiorowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Heidrich Z. Stańko G. Leksykon przydomowych oczyszczalni ścieków. Wydawnictwo „Seidel-Przywecki” sp.z o.o., 2007. 2. Heidrich Z., Kalenik M., Podedworna J., Stańko G. Sanitacja wsi. Wyd. Seidel-Przywecki Sp z o.o., Warszawa 2008. 3. Heidrich Z., Witkowski A. Urządzenia do oczyszczania ścieków. Projektowanie, przykłady obliczeń. Wydawnictwo Seidel-Przywecki, Warszawa 2005. 4. Obarska-Pempkowiak H., Gajewska M., Wojciechowska E. Hydrofitowe oczyszczanie wód i ścieków. Wyd. PWN, 2010. 5. Rosen P. Przydomowe oczyszczalnie ścieków. Wydawnictwo COIB, 2002.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, opowiadanie, opis, dyskusja, pokaz, przedstawianie prezentacji multimedialnych, film, projekty indywidualne i zespołowe.

M uu_uu	M IS_N1_41
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Podstawy kosztorysowania Basics of cost calculation
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS w tym kontaktowe/niekontaktowe	2 (0,88/1,12)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Malik Arkadiusz - mgr inż.
Osoby współprowadzące wykłady	
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji, Wydział Inżynierii Produkcji
Cel modułu	Celem modułu jest przekazanie ogólnej wiedzy w zakresie sporządzania kosztorysów budowlanych i praktycznych umiejętności związanych z obsługą komputerowego programu kosztorysowego.
Efekty uczenia się	Wiedza: W1. Posiada ogólną wiedzę na temat rodzajów kosztorysów i metod ich sporządzania. Rozumie znaczenie dokumentacji kosztorysowej w procesie inwestycyjnym. W2. Zna rodzaje normowania: normy nakładów pracy, normy zużycia materiałów i normy pracy sprzętu. Potrafi korzystać z katalogów norm. W3. Zna rozporządzenia związane z opracowaniem przedmiaru, kosztorysu i specyfikacji technicznej. Orientuje się w publikacjach cenowych do sporządzania kosztorysów robót budowlanych. Umiejętności: U1. Posiada umiejętność sporządzenia przedmiaru robót ziemnych, instalacyjnych na podstawie dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznej. U2. Potrafi odnaleźć w dokumentacji projektowej dane wyjściowe do sporządzenia kosztorysu ofertowego. U3. Potrafi sporządzić przedmiar, kosztorys ofertowy, inwestorski z wykorzystaniem programu komputerowego. Kompetencje społeczne: K1. Jest świadomy konieczności współpracy z instytucjami i innymi specjalistami w rozwiązywaniu problemów technicznych. K2. Rozumie potrzebę ciągłego uczenia się i doskonalenia kompetencji zawodowych dla zapewnienia najwyższego standardu życia społeczeństwa.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1 – sprawdzian pisemny, W2 – sprawdzian pisemny, W3 – sprawdzian pisemny, U1 – zadanie projektowe, U2 – zadanie projektowe, U3 – zadanie projektowe K1 – ocena pracy studenta w charakterze lidera i członka zespołu wykonującego zadania projektowe, K2 – ocena pracy studenta wykonującego zadania projektowe. Formy dokumentowania osiągniętych wyników: sprawdzian pisemny, zadanie projektowe, dziennik prowadzącego																		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Budownictwo i prawo budowlane, technologie informacyjne.																		
Treści modułu kształcenia – zwięzły opis ok. 100 słów.	Wykłady obejmują: Podstawy prawne kosztorysowania. Rodzaje kosztorysów i podstawy ich sporządzania. Normowanie w budownictwie. Normy i normatywy. Unifikacja norm w Unii Europejskiej. Normy nakładów pracy, zużycia materiałów i pracy sprzętu. Podstawy sporządzania przedmiarów i obmiarów. Przedmiarowanie robót ziemnych. Przedmiarowanie robót instalacyjnych i sieci zewnętrznych. Ćwiczenia obejmują: Zapoznanie z programem Norma Pro. Opracowanie elementów składowych przedmiaru i kosztorysu inwestorskiego do wydruku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury (Dz.U.2004 nr 130, poz. 1389). Kalkulacja składników ceny kosztorysowej. Katalogi i informatory kosztorysowe. Waloryzacja cen kosztorysowych.																		
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura zalecana 1. Kowalczyk Z., Zabielski J. 2010. Kosztorysowanie i normowanie w budownictwie. Wyd. WSiP. 2. Maj T. 2014. Sporządzanie kosztorysów. Wyd. WSiP. 3. Kacprzyk B. 2010. Kosztorysowanie obiektów i robót budowlanych. Wyd. Polcen, Warszawa.																		
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, wykonanie zadania projektowego.																		
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="3">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th>Godziny</th> <th>ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td>9</td> <td>0,36</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td>8</td> <td>0,32</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td>4</td> <td>0,16</td> </tr> <tr> <td>zaliczenie ćwiczeń</td> <td>1</td> <td>0,04</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				Godziny	ECTS	wykłady	9	0,36	ćwiczenia	8	0,32	konsultacje	4	0,16	zaliczenie ćwiczeń	1	0,04
KONTAKTOWE																			
	Godziny	ECTS																	
wykłady	9	0,36																	
ćwiczenia	8	0,32																	
konsultacje	4	0,16																	
zaliczenie ćwiczeń	1	0,04																	

	RAZEM kontaktowe	22	0,88	
	NIEKONTAKTOWE			
	przygotowanie do ćwiczeń	8	0,32	
	przygotowanie projektu	12	0,48	
	studiowanie literatury	8	0,32	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	28	1,12	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	9	0,36	
	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	konsultacje	4	0,16	
	zaliczenie ćwiczeń	1	0,04	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	22	0,88	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	8	0,32	
	przygotowanie do ćwiczeń	8	0,32	
	udział w konsultacjach	4	0,14	
	zaliczenie ćwiczeń	1	0,04	
	przygotowanie projektu	12	0,48	
	RAZEM o charakterze praktycznym	33	1,32	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady:		h	
	1.	Podstawy prawne kosztorysowania. Rodzaje kosztorysów i podstawy ich sporządzania.	1	
	2.	Normowanie w budownictwie. Normy i normatywy. Unifikacja norm w Unii Europejskiej. Normy nakładów pracy, zużycia materiałów i pracy sprzętu.	2	
	3.	Podstawy sporządzania przedmiarów i obmiarów. Przedmiarowanie robót ziemnych.	1	
	4.	Przedmiarowanie robót instalacyjnych i sieci zewnętrznych.	1	
	5.	Kalkulacja składników ceny kosztorysowej. Katalogi i informatory kosztorysowe. Waloryzacja cen kosztorysowych.	1	
	6.	Opracowanie elementów składowych przedmiaru i kosztorysu inwestorskiego do wydruku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury (Dz.U. 2004 nr 130, poz. 1389).	2	
	7.	Weryfikacja kosztorysu inwestorskiego, przedmiaru robót z projektem budowlanym, specyfikacją techniczną. Zaliczenie przedmiotu.	1	
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: 9, w tym: L - 6, A - 3)			
	1.	Zapoznanie z programem do kosztorysowania Norma Pro. Podstawy obsługi.	1A	
	2.	Opracowanie przedmiaru robót ziemnych na przykładzie zewnętrznej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej z wykorzystaniem programu Norma Pro.	1L	
	3.	Opracowanie kosztorysu inwestorskiego budowy sieci wodociągowej na podstawie przykładowego projektu budowlano-wykonawczego z wykorzystaniem programu Norma Pro.	1L	
	4.	Opracowanie kosztorysu inwestorskiego budowy sieci kanalizacyjnej na podstawie przykładowego projektu budowlano-wykonawczego z wykorzystaniem programu Norma Pro.	1L	
	5.	Zasady ustalania nakładów rzeczowych na zasadzie interpolacji lub ekstrapolacji. Wykorzystanie informatorów cenowych.	1A	
	6.	Opracowanie elementów składowych przedmiaru i kosztorysu inwestorskiego do wydruku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury (Dz.U.2004 nr 130, poz. 1389).	1L	

	7.	Analiza błędów pojawiających się podczas opracowywania kosztorysu inwestorskiego.	1L
	8.	Prezentacja prac projektowych.	1A
	9.	Zaliczenie ćwiczeń	1L
Stopień osiągania efektów kierunkowych:	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jakim efekty uczenia się związane są z danym modułem IS_W06+ IS_W07+ IS_U01+ IS_U06+ IS_K04++ IS_K05+		

M uu_uu	M IS_N1_41
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Podstawy kosztorysowania
	Basics of cost calculation
Język wykładowy	j. polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	2 (0,88/1,12)
Tytuł / stopień, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	mgr inż. Arkadiusz Malik
Jednostka oferująca moduł	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji, Wydział Inżynierii Produkcji
Cel modułu	Celem modułu jest przekazanie ogólnej wiedzy w zakresie sporządzania kosztorysów budowlanych i praktycznych umiejętności związanych z obsługą komputerowego programu kosztorysowego.
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Wykłady obejmują: Podstawy prawne kosztorysowania. Rodzaje kosztorysów i podstawy ich sporządzania. Normowanie w budownictwie. Normy i normatywy. Unifikacja norm w Unii Europejskiej. Normy nakładów pracy, zużycia materiałów i pracy sprzętu. Podstawy sporządzania przedmiarów i obmiarów. Przedmiarowanie robót ziemnych. Przedmiarowanie robót instalacyjnych i sieci zewnętrznych. Ćwiczenia obejmują: Zapoznanie z programem Norma Pro. Opracowanie elementów składowych przedmiaru i kosztorysu inwestorskiego do wydruku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury (Dz.U.2004 nr 130, poz. 1389). Kalkulacja składników ceny kosztorysowej. Katalogi i informatory kosztorysowe. Waloryzacja cen kosztorysowych.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	Literatura zalecana 4. Kowalczyk Z., Zabielski J. 2010. Kosztorysowanie i normowanie w budownictwie. Wyd. WSiP. 5. Maj T. 2014. Sporządzanie kosztorysów. Wyd. WSiP. 6. Kacprzyk B. 2010. Kosztorysowanie obiektów i robót budowlanych. Wyd. Polcen, Warszawa.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, wykonanie zadania projektowego.

M uu_uu	MIS_N1_42
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Seminarium dyplomowe 2
	Diploma seminar 2
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	2 (0,88/1,12)
Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Jóźwiakowski Krzysztof - prof. dr hab.
Osoby współprowadzące wykłady i ćwiczenia	prof. dr hab. Halina Smal
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Przygotowanie studentów do samodzielnego opracowania pracy dyplomowej inżynierskiej i przedstawienia jej w formie prezentacji.
Efekty uczenia się – łączna liczba ECTS nie może przekroczyć dla modułu (4-8).	Wiedza: W1. Student ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych w zakresie technik i technologii stosowanych w inżynierii środowiska oraz na temat metodologii rozwiązywania problemów inżynierskich. Umiejętności: U1. Student potrafi wybierać fachową literaturę (w tym obcojęzyczną) związaną z tematem pracy dyplomowej, korzystać z zasobów bibliotecznych, jak również z internetowych źródeł literaturowych. U2. Umie przygotować i przedstawić prezentacje z zakresu inżynierii środowiska oraz dyskutować na seminarium na jej temat. U3. Student potrafi uzasadnić celowość podjęcia tematu pracy inżynierskiej oraz umie wskazać możliwości jej praktycznego wykorzystania. Kompetencje społeczne: K1. Realizując etapy pracy inżynierskiej potrafi współpracować w grupie oraz z przedstawicielami przedsiębiorstw, jednostek samorządowych i innych instytucji K2. Rozumie potrzebę ustawicznego samokształcenia i śledzenia literatury fachowej
Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu częściowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub

	umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) W1: ocena przygotowanych referatów tematycznych U1, U2, U3: ocena wykonanych prezentacji referatów, a także pracy studenta jako członka grupy dyskusyjnej K1, K2: ocena pracy w zespole, inicjatywy studenta i samodzielności w wykonywaniu powierzonych zadań: prezentacja, dziennik prowadzącego.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	matematyka, chemia, fizyka, rysunek techniczny i geometria wykreślna, technologia informacyjna, geodezja i kartografia, ergonomia i BHP, gleboznawstwo, informatyczne podstawy projektowania, meteorologia i klimatologia, mechanika płynów, mikrobiologia środowiskowa, systemy informacji przestrzennej, termodynamika techniczna, materiałoznawstwo, hydrologia i hydrogeologia, mechanika i wytrzymałość materiałów, ochrona powietrza, biochemia, mechanika gruntów i geotechnika, bezpieczeństwo przemysłowe, gospodarka wodna i ochrona wód, wentylacja i klimatyzacja, technologia wody i ścieków I i II, instalacje sanitarne, gospodarka odpadami, wodociągi, ochrona przed hałasem i wibracjami, ocena oddziaływania na środowisko, gospodarka przestrzenna, melioracje, kanalizacje, sieci i instalacje gazowe, podstawy kosztorysowania.		
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów.	Prezentacja tematu i zakresu prac inżynierskich (spis treści). Przedstawienie przeglądu literatury fachowej związanej z zakresem pracy inżynierskiej (literatura w j. polskim i angielskim). Przygotowanie części opisowej i graficznej pracy inżynierskiej. Prezentacja pracy dyplomowej.		
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Dudziak A., Żejmo A. 2008. Redagowanie prac dyplomowych. Wskazówki metodyczne dla studentów. Wyd. Difin. Warszawa, s. 296. 2. Zenderowski R. 2018. Technika pisania prac magisterskich i licencjackich. Wyd. CeDeWu.pl, Warszawa, 3. Literatura fachowa z zakresu inżynierii środowiska związana z realizacją prac dyplomowych magisterskich		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, opracowanie prezentacji i referatów tematycznych.		
Bilans punktów ECTS	KONTAKTOWE		
	Forma zajęć	Liczba godzin	Punkty ECTS

	Ćwiczenia	17	0,68
	Konsultacje	4	0,16
	Zaliczenie	1	0,04
	Razem kontaktowe	22	0,88
	NIEKONTAKTOWE		
	Przygotowanie prezentacji	15	0,60
	Studiowanie literatury fachowej	13	0,52
	Razem niekontaktowe	28	1,12
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	Udział w ćwiczeniach	17	0,68
	Konsultacje	4	0,16
	Zaliczenie	1	0,04
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	22	0,88
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Przygotowanie prezentacji	15	0,60
	Studiowanie literatury fachowej	13	0,52
	Konsultacje	4	0,16
	RAZEM o charakterze praktycznym	32	1,28
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Ćwiczenia 18 L		h
	1	Prezentacja tematu i zakresu prac inżynierskich (spis treści).	4
	2	Przedstawienie przeglądu literatury fachowej związanej z zakresem pracy inżynierskiej (literatura w j. polskim i angielskim).	6
	3	Przedstawienie pracy dyplomowej inżynierskiej – prezentacja części opisowej i części graficznej.	7
	4	Zaliczenie	1
Stopień osiągania efektów kierunkowych	Kierunkowe efekty uczenia się oraz symbole „+” „++” „+++” określające stopień, w jakim stopniu efekty uczenia się związane są z danym modułem Efekty kierunkowe dla wiedzy: IS_W01 +++ IS_W02 +++ IS_W03 +++ IS_W04 +++ IS_W05 ++ IS_W06 +++ IS_W07 +++ IS_W08 +++ IS_W09 +++ IS_W10 +++ IS_W11 +++ IS_W12 +++ IS_W13 +++ IS_W14 +++ IS_W15 +++ IS_W16 +++ Efekty kierunkowe dla umiejętności IS_U01 +++ IS_U02 +++		

IS_U03 +++

IS_U04 +++

IS_U05 +++

IS_U06 +++

IS_U07 +++

IS_U08 +++

IS_U09 +++

IS_U10 +++

IS_U11 +++

IS_U12 +++

IS_U13+++

IS_U15 +++

Efekty kierunkowe dla kompetencji społecznych

IS_K01 +++

IS_K02 +++

IS_K03 +++

IS_K04 +++

IS_K05 +++

M uu_uu	M IS_N1_42
Kierunek lub kierunki studiów	Inżynieria Środowiska
Nazwa modułu kształcenia	Seminarium dyplomowe 2
	Diploma seminar 2
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia	<i>niestacjonarne I stopnia</i>
Rok studiów dla kierunku	IV
Semestr dla kierunku	VIII
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	2 (0,88/1,12)
Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	prof. dr hab. Krzysztof Józwiakowski
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Inżynierii Środowiska i Geodezji
Cel modułu	Przygotowanie studentów do samodzielnego opracowania pracy dyplomowej inżynierskiej i przedstawienia jej w formie prezentacji.
Treści modułu kształcenia – zwrócić uwagę na ok. 100 słów.	Prezentacja tematu i zakresu prac inżynierskich (spis treści). Przedstawienie przeglądu literatury fachowej związanej z zakresem pracy inżynierskiej (literatura w j. polskim i angielskim). Przygotowanie części opisowej i graficznej pracy inżynierskiej. Prezentacja pracy dyplomowej.
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	1. Dudziak A., Żejmo A. 2008. Redagowanie prac dyplomowych. Wskazówki metodyczne dla studentów. Wyd. Difin. Warszawa, s. 296. 2. Zenderowski R. 2018. Technika pisania prac magisterskich i licencjackich. Wyd. CeDeWu.pl, Warszawa, 3. Literatura fachowa z zakresu inżynierii środowiska związana z realizacją prac dyplomowych magisterskich
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, opracowanie prezentacji i referatów tematycznych.